

**ΔΙ-ΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ»**

Φοιτητής: Ψαριώτης Θεόδωρος

Αριθμός Μητρώου (Α.Ε.Μ): 3032202104013

Επιβλέπων Καθηγητής: Παπαθεοδώρου Θεόδωρος

Μέλη Επιτροπής: Φεφές Μιχάλης

Πετρόπουλος Χρήστος

Αθήνα, 18/1/2023

**Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική
Προστασία: Ένα παράδειγμα κοινωνικής
καινοτομίας**

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή κύριο Θεόδωρο Παπαθεοδώρου για την στήριξη και την καθοδήγησή του κατά την εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω για την πολύτιμη συμμετοχή τους στην έρευνα, τους: κύριο Νίκο Αλβανό (Αντιδήμαρχος Πολιτικής Προστασίας Δήμου Αλίμου), κύριο Νικόλαο Βάση (πρώην Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών και νυν Εντεταλμένος Σύμβουλος Υπηρεσίας Δόμησης και Πολιτικής Προστασίας Δήμου Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης), κυρία Μαρία Καραβουσάλη (Πρόεδρος Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Παιδείας Δήμου Γλυφάδας και εθελόντρια), κυρία Ελένη Καράχου (Αντιδήμαρχος Παιδείας & Νέας Γενιάς Δήμου Γλυφάδας και εθελόντρια) και κύριο Σταμάτη Σκαμπαρδώνη (Γενικός Γραμματέας της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης και Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου Γλυφάδας). Κλείνοντας θα ήθελα να αφιερώσω την εργασία στην οικογένειά μου, για την πολύτιμη βοήθεια στη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας

Περιεχόμενα

Λέξεις – Κλειδιά.....	σελ.4
Πρόλογος.....	σελ.5
Abstract.....	σελ.6
Εισαγωγή.....	σελ.7

Πρώτο Μέρος

Κεφάλαιο 1: Βασικές έννοιες & Θεσμικό Πλαίσιο Πολιτικής Προστασίας.

1. Χρήσιμες έννοιες & ορισμοί.....	σελ.9
2. Θεσμικό πλαίσιο Πολιτικής Προστασίας	
2.1. Ιστορική Τεκμηρίωση.....	σελ.13
2.2. Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο.....	σελ.15

Κεφάλαιο 2: Αρμοδιότητες Πολιτικής Προστασία & Εθελοντισμός.

1.1. Αρμοδιότητες Πολιτικής Προστασίας.....	σελ.19
1.2. Αρμοδιότητες & Συμμετοχή της Γ.Γ.Π.Π. στην Ε.Ε.....	σελ.22
2. Εθελοντισμός στην Πολιτική Προστασία & στο Πυροσβεστικό Σώμα	
2.1. Νομοθετικό πλαίσιο εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας.....	σελ.28
2.2. Νομοθετικό πλαίσιο εθελοντισμού στο Πυροσβεστικό Σώμα.....	σελ.31
2.3. Ο εθελοντισμός στην Ελλάδα.....	σελ.33

Δεύτερο Μέρος

Κεφάλαιο 3: Μεθοδολογία έρευνας

3.1. Καθορισμός επιδιωκόμενου σκοπού.....	σελ.36
3.2. Επιλογή ερευνητικής μεθόδου.....	σελ.37
3.3. Επεξεργασία δεδομένων.....	σελ.38
3.4. Ανάλυση συνεντεύξεων.....	σελ.39

Κεφάλαιο 4: Συμπεράσματα – Προτάσεις

4.1. Συμπεράσματα.....	σελ.68
4.2. Προτάσεις.....	σελ.69
Βιβλιογραφία.....	σελ.70
Παράρτημα 1: Συνεντεύξεις μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.....	σελ.82
Παράρτημα 2: Δια ζώσης συνεντεύξεις.....	σελ.87
Κατάλογος εικόνων.....	σελ.101

Λέξεις – Κλειδιά

- Κοινωνία των Πολιτών
- Εθελοντισμός
- Πολιτική Προστασία

Πρόλογος

Τα τελευταία χρόνια η έννοια της Κοινωνίας των Πολιτών και ο ρόλος και οι δράσεις των εθελοντών βρίσκονται όλο και συχνότερα στο επίκεντρο των δημόσιων συζητήσεων. Στη χώρα μας υπάρχει μεγάλη σύγχυση ως προς τον ορισμό της Κοινωνίας των Πολιτών. Παράλληλα και ο εθελοντισμός αντιμετωπίζεται με μεγάλο σκεπτικισμό. Αυτό οφείλεται στη δράση των ΜΚΟ με αφορμή το μεταναστευτικό και τα πρόσφατα σκάνδαλα ορισμένων ΜΚΟ που ασχολούνται με την προστασία ανήλικων προερχόμενων από κακοποιητικά οικογενειακά περιβάλλοντα ή από γονείς και κηδεμόνες που αδυνατούν να τα φροντίσουν.

Ωστόσο η κινητοποίηση της Κοινωνίας των Πολιτών και των εθελοντικών οργανώσεων μπορεί να λειτουργήσει ευεργετικά τόσο σε πολιτικό – οικονομικό, όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Ζούμε σε μια χρονική περίοδο όπου οι απειλές και οι κίνδυνοι έχουν αυξηθεί για το κοινωνικό σύνολο, κυρίως λόγω της κλιματικής αλλαγής ή κατά άλλους της κλιματικής κρίσης. Πρόσφατα, ιδρύθηκε στη χώρα μας το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με σκοπό την αντιμετώπιση και περιορισμό των παραπάνω κινδύνων. Πρόκειται για μια καινοτομία που υιοθέτησε η χώρα μας σε παγκόσμιο επίπεδο, η οποία συμπληρώνεται από τη δεδηλωμένη επιθυμία της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου να επενδύσει στην πολύ σημαντική βοήθεια που μπορεί να προσφέρει η Κοινωνία των Πολιτών, μέσω της κινητοποίησης του εθελοντικού κινήματος για την επίτευξη των σκοπών και των στόχων της δημόσιας διοίκησης και συγκεκριμένα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Abstract

In recent years, the concept of Civil Society and the role and actions of volunteers have increasingly been at the center of public debate. In our country there is a great deal of confusion as to the definition of Civil Society. At the same time, volunteering is also viewed with great skepticism, due to the activities of NGOs on the occasion of the migration issue and the recent scandals of some NGOs dealing with the protection of minors coming from abusive family environments or from parents and guardians who are unable to care for them.

However, the mobilization of civil society and voluntary organizations can be beneficial both politically, economically and socially. In this period of time where threats and risks have increased for society as a whole, mainly due to climate change or, in other words, the climate crisis. Recently, the Ministry of Climate Crisis and Civil Protection was established in our country to address and mitigate these risks. This is an innovation adopted by our country at a global level, which is complemented by the expressed desire of the political leadership of the Ministry to invest in the very important help that Civil Society can offer, through the mobilization of the voluntary movement to achieve the goals and objectives of the public administration and specifically the Ministry of Climate Crisis and Civil Protection.

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στην ανάδειξη του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του νεοσύστατου Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα εστιάζεται στον ρόλο των εθελοντικών οργανώσεων για την επίτευξη των σκοπών και των στόχων του Υπουργείου. Η δομή της εργασίας στηρίζεται σε δύο μέρη, που καθένα απαρτίζεται από δύο κεφάλαια.

Στο Πρώτο Μέρος παρουσιάζεται το θεωρητικό υπόβαθρο του ζητήματος που τίθεται προς εξέταση. Το Κεφάλαιο 1 εστιάζει στην ανάδειξη του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Πολιτικής Προστασίας από την περίοδο του ελληνοϊταλικού πολέμου όπου επικρατούσε η έννοια της Πολιτικής Άμυνας, μέχρι τις μέρες μας. Το Κεφάλαιο 2 παρουσιάζει το θεσμικό πλαίσιο που αφορά στις αρμοδιότητες της Πολιτικής Προστασίας, καθώς επίσης και στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη δράση του εθελοντισμού γενικά στη χώρα, τη δράση των εθελοντικών οργανώσεων, των εθελοντών Πολιτικής Προστασίας και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Στο Δεύτερο Μέρος παρουσιάζεται η μεθοδολογία της έρευνας. Ειδικότερα, στο Κεφάλαιο 3 γίνεται παρουσίαση της μεθοδολογίας της έρευνας και ανάλυση των δεδομένων που εξήχθησαν από τις διενεργηθείσες συνεντεύξεις με τη βοήθεια ερωτηματολογίου. Στο Κεφάλαιο 4 γίνεται παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ερευνητικής διαδικασίας, ενώ παρουσιάζονται και κάποιες προτάσεις, οι οποίες κατά την άποψή μας θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην περαιτέρω ανάδειξη και ποιοτική αναβάθμιση του θεσμού του εθελοντισμού της Πολιτικής Προστασίας.

Για την καλύτερη κατανόηση του σκοπού της έρευνας κρίνεται απαραίτητη η παράθεση της λίστας των ερευνητικών ερωτημάτων:

- Ποιο είναι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας;
- Ποιες είναι οι αρμοδιότητες της Πολιτικής Προστασίας;
- Ποια είναι η σχέση της κοινωνίας των πολιτών με την επίτευξη των σκοπών και των στόχων της δημόσιας διοίκησης και των φορέων της κεντρικής κυβέρνησης;
- Ποιες είναι οι απόψεις και οι σκέψεις στελεχών της τοπικής αυτοδιοίκησης και ενεργών πολιτών για την εθελοντική δραστηριότητα και τη δράση της κοινωνίας των πολιτών;
- Ποιο είναι το θεσμικό πλαίσιο για τον εθελοντισμό στην Ελλάδα;
- Ποιος είναι ο τρόπος λειτουργίας των εθελοντικών οργανώσεων που σχετίζονται με πολιτική προστασία στην Ελλάδα;
- Ποια είναι τα αποτελέσματα της μέχρι τώρα εθελοντικής δραστηριότητας;
- Ποιοι είναι οι επιδιωκόμενοι στόχοι από τη λειτουργία του Μητρώου Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας;

Για την πραγμάτωση της παρούσας διπλωματικής χρησιμοποιήθηκαν δευτερογενείς πηγές έρευνας, κατά κύριο λόγο διαδικτυακές πηγές, νομοθεσίες και βιβλιογραφικές πηγές. Για την παραγωγή πρωτογενών πηγών έρευνας διενεργήθηκαν συνεντεύξεις με μέλη της τοπικής αυτοδιοίκησης των Νοτίων Προαστίων της Αττικής, όπου κατέστη

ευκολότερη η εύρεση συμμετεχόντων λόγω του τόπου κατοικίας του γράφοντος. Τέλος, οφείλουμε να αναφέρουμε ότι η εύρεση κυρίως ελληνικών πηγών που αφορούν στον εθελοντισμό και την κοινωνία των πολιτών είναι περιορισμένη, γεγονός που αποδεικνύει ότι το συγκεκριμένο ζήτημα δεν έχει απασχολήσει ιδιαίτερα την επιστημονική κοινότητα στη χώρα. Αυτό κατά την άποψή μας αποτελεί και το ιδιαίτερο στοιχείο που διαφοροποιεί την παρούσα εργασία.

Πρώτο Μέρος

Κεφάλαιο 1

Βασικές έννοιες & Θεσμικό Πλαίσιο Πολιτικής Προστασίας.

1. Χρήσιμες έννοιες & ορισμοί.

Προκειμένου να μπορέσουμε να εμβαθύνουμε στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της πολιτικής προστασίας ως φορέα-όργανο της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και τη δράση της κοινωνίας των πολιτών ως αρωγό στην επίτευξη των στόχων της δημόσιας διοίκησης, παρατίθενται κάποιες χρήσιμες έννοιες και ορισμοί. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουμε να κάνουμε μια ομαλή εισαγωγή στο θέμα της έρευνας.

- **Δημόσια διοίκηση:** Η χρήση της συνδέεται με τη φροντίδα και τη διαχείριση δημόσιων υποθέσεων, δηλαδή υποθέσεων που αφορούν τον λαό. (Ακριβοπούλου, 2010). Πρόκειται για μια έννοια που παραδοσιακά χρησιμοποιείται για να ορίσει τις επίσημες ρυθμίσεις βάσει των οποίων οι δημόσιοι οργανισμοί υπηρετούν μια κυβέρνηση, φαινομενικά προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος (Johnston, 2001). Η δημόσια διοίκηση αποτελεί πτυχή της κυβερνητικής δραστηριότητας και υφίσταται από τότε που τα πολιτικά συστήματα λειτουργούν και προσπαθούν να επιτύχουν τους στόχους που έχουν προγραμματικά τεθεί από τους πολιτικούς φορείς λήψης αποφάσεων (Heady, 2001:1). Τέλος, οι Beluchi C. Nwanisobi και Inienger Chia Christopher (2020) από την πλευρά τους ορίζουν τη δημόσια διοίκηση ως μια πτυχή της γενικής έννοιας της διοίκησης.
- **Κοινωνία των Πολιτών:** Αποτελεί μια μορφή Νέου Κοινωνικού Κινήματος με μεγάλο ενδιαφέρον για όσους εξετάζουν σύγχρονες μορφές κοινωνικής δράσης (Σημίτη, 2002). Είναι μια δυναμική έννοια η οποία δεν απαντάται σε έναν συγκεκριμένο ορισμό, αλλά συναντάται σε διάφορες περιγραφές και αμφιλεγόμενες έννοιες που συζητούνται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο (Σβορώνου, 2007, Φερώνας, 2009:47). Ο όρος συναντάται ήδη από την αρχαιότητα, καθώς ο Αριστοτέλης αναφέρεται στην πόλη ορίζοντάς την ως την οργανωμένη σε θεσμούς κοινωνία των πολιτών «πολιτεία», δηλαδή η κοινωνία των πολιτών αποτελούσε τη μοναδική αρχή νομιμότητας και τη μόνη αρχή παραγωγής πολιτικών και δικαιοκρινών αποφάσεων (Παπαδοπούλου, 2000:132 – 133). Ως κοινωνία των πολιτών ορίζεται ο χώρος που δημιουργείται από την αδυναμία του κράτους να καλύψει τις ανάγκες των πολιτών, όπου οι οργανωμένοι πολίτες αξιοποιούν την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι ως θεσμικό αντίβαρο στον κρατικό αυταρχισμό. Λειτουργεί ως δύναμη εκδημοκρατισμού και ως μέθοδος παραγωγής κοινωνικού κεφαλαίου (Πύργος, 2017). Τον 18^ο αιώνα ο Καρλ Μαρξ έδωσε αρνητική χροιά στην έννοια αυτή υποστηρίζοντας ότι είναι η ελεύθερη αγορά όπου αναπτύσσονται συναλλαγματικές σχέσεις που καταλήγουν σε οφέλη της αστικής τάξης έναντι της εργατικής. Ο Αλεξίς ντε Τοκβίλ ήταν εκείνος που έδωσε θετική χροιά, υποστηρίζοντας ότι κοινωνία των πολιτών είναι το πλήθος των εθελοντικών οργανώσεων κάθε είδους που συγκλίνουν με την φιλελεύθερη δημοκρατία,

γιατί τα μέλη τους λειτουργούν με ισότητα επιδιώκοντας την επίτευξη στόχων που ξεπερνούν το ατομικό συμφέρον (Σωτηρόπουλος, 2017:14 – 15). Η ισχυρή κοινωνία των πολιτών διασφαλίζει τη δημοκρατία, διότι η ενεργή κοινωνία των πολιτών εξασφαλίζει ότι τα συμφέροντά τους λαμβάνονται σοβαρά υπόψη και επομένως αναπτύσσεται μια ισχυρή δημοκρατία (Carothers, 2000:21). Η έννοια της «Κοινωνίας των Πολιτών» εμφανίζεται να είναι πιο επίκαιρη από ποτέ στις μέρες μας καθώς συμπίπτει με τις ταχύτερες αλλαγές που συντελούνται σε κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο (Αφουξενίδης & Αλεξάκης, 2010:13). Σε ό,τι αφορά στην Ελλάδα, η συγκρότηση της κοινωνίας των πολιτών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από μια γενικότερη και μια ειδικότερη προϋπόθεση, εκ των οποίων η πρώτη σχετίζεται με την εξελικτική πορεία των πολιτικών και κοινωνικών θεσμών και τον τρόπο αντιμετώπισης πολιτικών και ηθικών ελλειμμάτων της δημοκρατίας, εστιάζοντας στη διάχυση των δικαιωμάτων στη βάση της κοινωνικής πυραμίδας και στη δημιουργία συναινετικής κουλτούρας στη λειτουργία των θεσμών και των κανόνων. Η δεύτερη προϋπόθεση αφορά στην ατομική και συλλογική δράση των πολιτών (Sotiropoulos & Karamagioli, 2006). Επίσης η επίδραση της κοινωνίας των πολιτών σε κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο έχει διαχρονικά αντίκτυπο στη διαμόρφωση της σχέσης κράτους και κοινωνίας των πολιτών (Μουζέλης & Παγουλάτος, 2003:24). Η Κοινωνία των Πολιτών δηλαδή είναι ο ενδιάμεσος χώρος όπου τα άτομα μπορούν να προστατευθούν από τον κρατικό, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό αυταρχισμό (Μουζέλης, 2008). Πολύ ενδιαφέρουσα και σημαντική για τον ορισμό της κοινωνίας των πολιτών είναι η γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (1999:9). Στο άρθρο 7 διαβάζουμε ότι «η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών μπορεί να ορισθεί, κατά τρόπο αφηρημένο, ως το σύνολο των οργανωτικών δομών, των οποίων τα μέλη εξυπηρετούν μέσω ενός δημοκρατικού διαλόγου και μιας διεργασίας κατανόησης, το γενικό συμφέρον και χρησιμεύουν ως μεσολαβητές μεταξύ των δημόσιων αρχών και των πολιτών. Ο θετικός τους ρόλος εξαρτάται αποφασιστικά από τον βαθμό στον οποίον οι παράγοντες της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών είναι πρόθυμοι να συμβάλουν στην επίτευξη συναίνεσης στα πλαίσια μιας δημόσιας και δημοκρατικής συζήτησης και να δεχθούν τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν μέσω δημοκρατικών διαδικασιών έκφρασης της πολιτικής βούλησης». Τέλος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2001) με τη «Λευκή Βίβλο για την Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση» επιδιώκει την καθιέρωση νέων μορφών διακυβέρνησης. Προτείνει την υιοθέτηση μιας ήπιας «soft low» μορφής διακυβέρνησης που στοχεύει στη «μεγαλύτερη συμμετοχή πολιτών και οργανώσεων, στη χάραξη και την εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής και της μεγαλύτερης διαφάνειας, λογοδότησης και ευθύνης των συμμετεχόντων». Με τον τρόπο αυτόν επιδιώκεται η χάραξη και εφαρμογή της ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής, και αναγνωρίζεται ο σπουδαίος ρόλος της οργανωμένης συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στον τομέα της χάραξης και άσκησης ευρωπαϊκής πολιτικής και στις διαδικασίες της «Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού» (Φερόνας, 2010:134 – 135).

- **Εθελοντισμός:** Προέρχεται από το ρήμα «εθέλω» που σημαίνει θέλω πολύ και αναφέρεται στην ηθελημένη κοινωφελή εργασία χωρίς όμως να υπάρχει η προσμονή κάποιου ανταλλάγματος οποιασδήποτε μορφής (Γκόβας, Κύρδη, Ανθοπούλου, 2014:3). Εθελοντισμός ορίζεται η οργανωμένη προσφορά υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο χωρίς την απαίτηση ανταλλάγματος (Μπαμπινιώτης, 1998:556), η συμβολή του οποίου στην κοινωνία είναι ανεκτίμητη, αποτελώντας έμπρακτη έκφραση της συμμετοχικής δημοκρατίας, αποδεικνύοντας τον ισχυρό δεσμό μεταξύ του εθελοντισμού και της άσκησης της ιδιότητας του πολίτη (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Έκθεση - Α6-0070/2008). Επιπλέον χαρακτηρίζεται ως προσωπική δέσμευση που δεν αποσκοπεί στην κάλυψη οικονομικών αναγκών, ενώ πολιτικά και κοινωνικά δεν είναι υποχρεωτικός (Brown, 2000). Άλλος πολύ ενδιαφέρων ορισμός δίνεται από το Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας (2015:14). Σύμφωνα με την Ελληνική Ομοσπονδία Μη Κυβερνητικών Οργανισμών «εθελοντισμός είναι η πρόθυμη δέσμευση ενός ατόμου να εργαστεί χωρίς αμοιβή για ένα καθορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα για το γενικό καλό της κοινωνίας», μέσω του οποίου διευκολύνεται η άσκηση ορισμένων κοινωνικών δικαιωμάτων, δίνοντας έτσι τη λύση σε πολλά κοινωνικά προβλήματα (Μάγκου, 2012:18). Διαβάζουμε ότι εθελοντισμός είναι η πρόθυμη, άμισθη και δεσμευτική για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα εργασία προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. Ως έννοια αναφέρεται στην ηθελημένη παροχή υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο, χωρίς όμως να επιζητείται αντάλλαγμα που σχετίζονται με τα κίνητρα, τις δραστηριότητες και το πλαίσιο έκφρασής του (Ιωαννίδου, Μανωλάς, 2017:29) Πρόκειται για μια στάση ζωής που σχετίζεται με ιδιαίτερες αξίες, όπως αλληλεγγύη, φιλανθρωπία, κοινωνική δικαιοσύνη και κοινωνική συμμετοχή (Πολυζωίδης, 2006: 32). Διακρίνεται σε επίσημο και ανεπίσημο. Στην πρώτη του μορφή διακρίνεται σε διεθνή, περιβαλλοντικό και πολιτιστικό και αφορά την απασχόληση σε μη κυβερνητικές οργανώσεις ή ιδρύματα. Η δεύτερη μορφή του αφορά στην προσφορά σε ατομικό – προσωπικό επίπεδο (Παππά, Βάντσος 2014:15). Ο εθελοντισμός δεν έχει όρια και περιορισμούς, είναι διαχρονικός και εκδηλώνεται με διάφορες μορφές. Στις μέρες μας είναι ταχύτατα αναπτυσσόμενος, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενός δυνατού κοινωνικού κράτους, μέσω της ανάδειξης, προβολής και αντιμετώπισης κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων, αναπληρώνοντας τις αδυναμίες του κρατικού μηχανισμού (Κυριακοπούλου, Βαθή – Σαράβα, 2020:4, Hadzi-Miceva, 2007). Όπως φαίνεται από την έρευνα του περιοδικού εσωτερικής ασφάλειας και διαχείρισης εκτάκτων αναγκών των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (Kehl, Kietzmann, Schmidt, 2017) οι κύριοι λόγοι για τη συμμετοχή σε εθελοντικές δραστηριότητες είναι η κοινωνική ευθύνη, η απόκτηση προσωπικών εμπειριών και η δημιουργία κοινωνικών δεσμών. Στις μέρες μας αποτελεί το ιδανικό μέσο όπου οι άνθρωποι δημιουργούν σχέσεις βασισμένες σε κοινά ιδεώδη και ανάγκες, δημιουργώντας κοινούς στόχους (Dekker, Halman, 2003:10).
- **Πολιτική Προστασία:** Είναι ένας από τους σημαντικότερους φορείς των οργανωμένων κοινωνιών, με στόχο την προστασία της ζωής και της περιουσίας

των πολιτών (Μακρής & Ιωαννίδης, 2019:26). Είναι το σύνολο των ενεργειών με τις οποίες το κράτος επιχειρεί να διαφυλάξει το κοινωνικό σύνολο από φυσικούς και τεχνολογικούς κινδύνους. Η διαφορά με την πολιτική άμυνα είναι ότι αυτή στοχεύει στην αντιμετώπιση εχθρικής πράξης σε περιόδους πολέμου (Παπαδόπουλος, 2000:25). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι «η πολιτική προστασία περιλαμβάνει προληπτικά μέτρα για τη μείωση των επιπτώσεων μελλοντικών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ή καταστροφών και την παροχή βοήθειας σε πληθυσμούς που βρίσκονται σε ανάγκη λόγω φυσικής ή ανθρωπογενούς καταστροφής». Όμως η πολιτική προστασία δεν περιορίζεται μόνο στην προστασία του ανθρώπου, της περιουσίας του και του περιβάλλοντος, αλλά εστιάζει και στην προστασία και διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, των υποδομών και των πλουτοπαραγωγικών πηγών, των υπηρεσιών υψίστης σημασίας και κάθε άλλου υλικού και άυλου αγαθού (Καραμάνου, 2021:5). Πρόκειται για ένα ευρύ σύνολο πολιτικών και οργανωμένων δράσεων και διαδικασιών που αποσκοπούν στην προστασία των ατόμων και του περιβάλλοντος από τις καταστροφές, ενώ καλύπτονται και όλες οι φάσεις που αφορούν στη διαχείριση των καταστροφών, δηλαδή την πρόληψή τους και τον μετριασμό των επιπτώσεων, μέσα από συνεκτικά σχέδια ετοιμότητας, αντιμετώπισης, αποκατάστασης – ανασυγκρότησης (Δανδουλάκη, 2011:14). Αν και πλέον ο όρος αυτός χρησιμοποιείται ευρέως, λόγω και της ευκολίας στην μετάφραση, ωστόσο συναντώνται και άλλοι παρεμφερείς σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και στις ΗΠΑ. Πιο χαρακτηριστικοί είναι οι όροι «Διαχείριση Έκτακτης Ανάγκης, Emergency Management» και «Σχεδιασμός Καταστροφής, Disaster Planning» (Καραμάνου, Τζίκα – Χατζοπούλου, 2012:180). Τέλος, στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας τονίζεται ότι «η πολιτική προστασία αναφέρεται στο σύνολο των δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών έναντι των κινδύνων από φυσικές, τεχνολογικές και περιβαλλοντικές καταστροφές και στοχεύουν στη μείωση των συνεπειών τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς και πέραν αυτού, συμπληρωματικά με τις εθνικές πολιτικές (αρχή της επικουρικότητας, Subsidiarity), ενώ τονίζεται ότι η χώρα μας εκπροσωπείται στον τομέα αυτόν στα όργανα και τους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.

2. Θεσμικό πλαίσιο Πολιτικής Προστασίας

Παρακάτω παρουσιάζεται το θεσμικό πλαίσιο σύστασης και λειτουργίας της πολιτικής προστασίας στη χώρα. Επίσης μέσω της παράθεσης του νομοθετικού πλαισίου θα αναδειχθεί και η εκπροσώπηση της χώρας μας στα κοινοτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της πολιτικής προστασίας.

2.1. Ιστορική τεκμηρίωση

Η πολιτική προστασία στη χώρα δεν είναι μια πρωτοεμφανιζόμενη έννοια, αλλά αναφέρεται από τις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα, ακολουθώντας τις διεθνείς πρακτικές για την προστασία των πολιτών. Στα πρώτα στάδιά της η αντιμετώπιση των καταστροφών γινόταν μέσω των διατάξεων που αφορούσαν στην πολιτική άμυνα (Καραμάνου, 2021:5). Μάλιστα, οι πρώτες προσπάθειες που αφορούν σε ένα οργανωμένο σύστημα προστασίας των πολιτών έγιναν το 1939 (ΑΝ 1954, ΦΕΚ 405/Α) περί «Οργανώσεως της Πολιτικής και Οικονομικής Επιστράτευσης της χώρας», ενώ το 1940 ακολούθησε ο ΑΝ 2372 (ΦΕΚ 16δ/Α) περί «Παθητικής Αεραμύνης της χώρας» (Παναγόπουλος, Πλυμάκης, 2022:10).

Το 1953, μετά τις μεγάλες καταστροφές του σεισμού της Κεφαλονιάς έγινε μια προσπάθεια αναδιοργάνωσης του συστήματος προστασίας των πολιτών με την ψήφιση της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 1339 του 1954 με τίτλο «Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Χώρας», το οποίο αφορούσε κυρίως τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Άμυνας και των Νομαρχιών. Το 1968 με τον ΑΝ 398/1968 περί «Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτων Ανάγκης» καθιερώθηκαν τα πρώτα οργανωμένα συστήματα προστασίας του γενικού πληθυσμού από καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης σε περίοδο ειρήνης, διαμέσου διατάξεων για την Πολιτική Άμυνα, οι οποίες βρήκαν χρήση και για την κατάσταση φυσικών καταστροφών. Το 1971 αναθεωρήθηκε η ΠΥΣ του 1954 από το Νομοθετικό Διάταγμα 857/1971 «Περί αντιμετώπισης των εν ειρήνη εκτάκτων αναγκών της χώρας», το οποίο όπως φαίνεται και από τον τίτλο αφορά στην αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης σε καιρό ειρήνης. Το 1974 με το ΝΔ 17/1974 «Πολιτική Σχεδίαση Εκτάκτου Ανάγκης» έγινε μια προσπάθεια ενοποίησης όλων των φορέων που ασχολούνται με την Πολιτική Σχεδίαση Εκτάκτου Ανάγκης (Παναγόπουλος, Πλυμάκης, 2022:11, Καραμάνου, https://eclass.ekdd.gr/esdda/modules/document/file.php/KZ_AEID_APP107/%CE%95%CE%9D%CE%A4%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A4%CE%91%20%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%AF%CE%B1%CF%83%CE%B7.pdf).

Όπως πληροφορούμαστε από την επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (<http://www.opengov.gr/yeme/?p=3762>) το 1979 (Ν. 867/1979, Α' 24) ιδρύεται η Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμόπληκτων Βορείου Ελλάδας (Υ.Α.Σ.Β.Ε), η οποία υπήχθη διοικητικά στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης και η Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμόπληκτων Δυτικής Ελλάδας (Υ.Α.Σ.Δ.Ε), η οποία υπάγεται διοικητικά στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου. Το 2013 (Ν. 4199/2013 Α' 216, ΠΔ 109/2014 Α' 176), οι Υ.Α.Σ.Β.Ε και Υ.Α.Σ.Δ.Ε που λειτουργούν σε επίπεδο Διεύθυνσης μεταφέρονται ως οργανικές μονάδες της ίδια βαθμίδας στη Γενική Διεύθυνση Τεχνικής

Υποστήριξης της Γενικής Γραμματείας Υποδομών. Ο συντονισμός και ο έλεγχος των εν λόγω υπηρεσιών ανατέθηκε στη Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (ΠΔ 109/2014). Το 1983 (Φ.Ε.Κ 52/Α'/25-4-1983) ιδρύεται ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π), με αρμοδιότητα την επεξεργασία και τον σχεδιασμό της αντισεισμικής πολιτικής της χώρας σε σύμπραξη φορέων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, όπως πληροφορούμαστε από την επίσημη ιστοσελίδα του οργανισμού (<https://www.oasp.gr/node/3>). Το 1984 θεσπίζεται ο Αντισεισμικός Κανονισμός (Φ.Ε.Κ 239B/16-04-1984), όπου για πρώτη φορά εισάγεται η έννοια της σπουδαιότητας των κτιριακών υποδομών, αναλόγως της ενδεχόμενης κατάρρευσης αμέσως μετά τον σεισμό (Μαμιδάκη, Μπαντή, 2021). Τέλος, το 1985 θεσπίζεται ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός (ΓΟΚ, Ν. 1577/1985). Όλες οι παραπάνω νομοθετικές προσπάθειες ήρθαν μετά τον μεγάλο σεισμό στη Θεσσαλονίκη το 1978. Ο σεισμός στην Καλαμάτα τον Σεπτέμβριο του 1986, καθώς και η πυρκαγιά στα διωλιστήρια της JET – OIL στη Θεσσαλονίκη (1986), οδήγησαν στην έκδοση Προεδρικού Διατάγματος (96/1987), το οποίο αφορά στην ίδρυση της 1^{ης} ΕΜΑΚ (Μπίλιας, 2020).

Ωστόσο χρονιά ορόσημο για τον πρώτο οργανωμένο θεσμό πολιτικής προστασίας αποτελεί το 1995 όπου με τον Ν. 2344/1995 (ΦΕΚ 212/Α/11-10-1995) περί «Οργάνωσης Πολιτικής Προστασίας» συστήνεται η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας. Ο συγκεκριμένος νόμος βρίσκεται σε καθεστώς μερικής κατάργησης, ωστόσο λόγω της σπουδαιότητάς του αναφέρουμε μερικά σημαντικά σημεία. Στο άρθρο 1 ορίζεται ως σκοπός της πολιτικής προστασίας «η λήψη μέτρων σχεδιασμού και εφαρμογής σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να αντιμετωπισθούν φυσικές, τεχνολογικές ή άλλες καταστροφές με την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και τη χρήση δημόσιων και ιδιωτικών μέσων». Στο άρθρο 3 προβλέπεται η σύσταση Κυβερνητικού Συμβουλίου Πολιτικής Προστασίας, απαρτιζόμενο από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ως Πρόεδρος, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Γεωργίας, Υγείας και Πρόνοιας, Πολιτισμού, Δημόσιας Τάξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εμπορικής Ναυτιλίας. Στο άρθρο 4 προβλέπεται η σύσταση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, η οποία υπάγεται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ενώ αποστολή της είναι «η μελέτη, ο σχεδιασμός, η οργάνωση και ο συντονισμός της πολιτικής της χώρας σε θέματα πρόληψης, ενημέρωσης και αντιμετώπισης των φυσικών ή τεχνολογικών καταστροφών ή άλλων και γενικά, ο συντονισμός των ενεργειών του δημόσιου και ιδιωτικού δυναμικού για την εξασφάλιση της απαραίτητης ετοιμότητας της χώρας στην αντιμετώπιση των καταστροφών αυτών». Υπό την αιγίδα και τον έλεγχο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας συνίσταται 15μελές Επιστημονικό Συμβούλιο (άρθρο 5) το οποίο αποτελείται από 5 εκπρόσωπους επιστήμονες που ορίζονται από τα αρμόδια υπουργεία, 5 εκπρόσωπους σχετικών επιστημονικών ενώσεων, πανεπιστημιακών ή τεχνολογικών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων και 5 επιστήμονες σχετικούς με θέματα που άπτονται της πολιτικής προστασίας με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου. Τέλος, στον Ν. 2344/1995 καθορίζονται όλα τα θέματα οργανωτικής και λειτουργικής φύσεως τόσο σε κεντρικό, όσο και σε

περιφερειακό επίπεδο. Στη σύσταση της Πολιτικής Προστασίας συμπληρώθηκε η ΥΑ 2025/1998: Σχέδιο ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ (ΦΕΚ 12/Β/19.01.1998), το οποίο στοχεύει στον καθορισμό του τρόπου κινητοποίησης των δυνάμεων της Πολιτικής Προστασίας.

2.2. Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο

Το 2002 (Ν.3013/2002, ΦΕΚ 102/Α/01.05.2002) επιχειρείται η αναμόρφωση του συστήματος πολιτικής προστασίας της χώρας. Στο άρθρο 1 παρατηρούμε μια διευρυμένη εννοιολογική προσέγγιση της πολιτικής προστασίας. Πιο συγκεκριμένα «η πολιτική προστασία της χώρας αποβλέπει στην προστασία της ζωής, υγείας και περιουσίας των πολιτών από φυσικές (ταχείας ή βραδείας εξέλιξης), τεχνολογικές (συμπεριλαμβανόμενων βιολογικών, χημικών και πυρηνικών συμβάντων) και λοιπές καταστροφές που προκαλούν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, κατά τη διάρκεια ειρηνικής περιόδου. Στο πλαίσιο του ίδιου σκοπού περιλαμβάνεται μέριμνα για τα υλικά και πολιτιστικά αγαθά, τις πλουτοπαραγωγικές πηγές και τις υποδομές της χώρας με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών». Ο παραπάνω ορισμός γίνεται αντιληπτός και στο Άρθρο 2 όπου γίνεται αποσαφηνισμός των εννοιών καταστροφή και κίνδυνος, ενώ παράλληλα καθορίζονται και ορίζονται και οι διάφορες μορφές κινδύνων και καταστροφών που θα κληθεί να αντιμετωπίσει η πολιτική προστασία. Στο Άρθρο 3 ορίζεται ότι για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών θα υπάρχει διαλειτουργικότητα και συνεργασία του ειδικευμένου προσωπικού της πολιτικής προστασίας με το προσωπικό των σωμάτων ασφαλείας, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των ΔΕΚΟ, αλλά και των εθελοντών. Στο Άρθρο 4 παρατηρούμε την μετατροπή του Κυβερνητικού Συμβουλίου Πολιτικής Προστασίας (βλ. Ν. 2344/1995) σε Διυπουργική Επιτροπή Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας. Στο Άρθρο 5 προβλέπεται η σύσταση Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας, υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, με μέλη τα κυβερνητικά στελέχη της Διυπουργικής Επιτροπής όπως αυτά παρουσιάζονται αναλυτικά στο άρθρο 4, καθώς και στον Ν. 2344/1995, ενώ προβλέπεται και η συμμετοχή άλλων υπουργών ή αυτοδιοικητικών αναλόγως της φύσης της καταστροφής και της περιοχής εκδήλωσης αυτής. Στο Άρθρο 7 προβλέπεται η χρήση της επιστημονικής γνώσης για την αντιμετώπιση καταστροφών, μέσω της σύστασης Επιστημονικού και Ερευνητικού Κέντρου Πολιτικής Προστασίας. Στα Άρθρα 8 – 13 καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, η ενημέρωση της Βουλής από τη Διυπουργική Επιτροπή, προβλέπεται ο καθορισμός των Αποκεντρωμένων Οργάνων Πολιτικής Προστασίας και η σύσταση ειδικών διεθνέσεων πολιτικής προστασίας στις περιφέρειες για τον καλύτερο συντονισμό διαχείρισης κρίσεων. Στο Άρθρο 14 γίνεται ειδική μνεία στη δράση των εθελοντών μέσω της δημιουργίας συστήματος (Μητρώο) εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, ενώ καθορίζεται και το πλαίσιο δράσης των εθελοντών, αλλά και ένταξης των εθελοντικών ομάδων στο υπό διαπραγμάτευση Μητρώο. Στα υπόλοιπα άρθρα καθορίζονται πιο ειδικά ζητήματα που αφορούν τις αρμοδιότητες της πολιτικής προστασίας, όπως θα αναπτυχθούν παρακάτω.

Το 2003 με το Γενικό Σχέδιο της Πολιτικής Προστασίας: ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ (Υ.Α. 1299/2003, ΦΕΚ 423/Β/10.04.2003) καθορίζεται ο στρατηγικός σχεδιασμός και η επιχειρησιακή φιλοσοφία της δράσης της πολιτικής προστασίας. Επίσης καθορίζονται οι τρόποι αξιολόγησης των κινδύνων, οι βαθμίδες κινητοποίησης και ο συντονισμός των ενεργειών του ανθρωπίνου δυναμικού και των μέσων αυτής. Το 2006 φαίνεται πως ήταν μια χρονιά ορόσημο για την οργάνωση της λειτουργίας και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, καθώς υπάρχει πλήθος νομοθετικών ρυθμίσεων που την αφορούν. Συγκεκριμένα, το σχέδιο ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ συμπληρώθηκε το 2006 (Υ.Α. 3384/2006, ΦΕΚ 776/Β/28.06.2006), ώστε να συμπεριληφθεί και το «Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών» (Άρθρο 1). Αφορά στη διαχείριση συμβάντων με πολυάριθμες ανθρώπινες απώλειες, ως συνέπεια φυσικών, τεχνολογικών και λοιπών καταστροφών, καθώς και εγκληματικών και τρομοκρατικών ενεργειών. Με την προσθήκη αυτή τονίζεται ότι αποτελεί υποχρέωση των συναρμόδιων υπουργείων και φορέων, υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, η κατάρτιση του εν λόγω σχεδίου, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαλογής, προνοσοκομειακής περίθαλψης και διακομιδής των επιζώντων. Το «Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών» ήρθε ως ενσωμάτωση του Ν. 3448/2006, ΦΕΚ 57/Α/15.03.2006, όπου στο Άρθρο 23 προβλέπεται η σύσταση Ομάδων Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών, υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Ο Ν. 3491/2006, ΦΕΚ 207/Α/02.10.2006, μεταξύ άλλων άρθρων και διατάξεων που σχετίζονται με την λειτουργία των φορέων του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στο Άρθρο 15 αναφέρεται στη σύσταση Υποστηρικτικής Ομάδας Διαχείρισης Χημικών, Βιολογικών, Ραδιολογικών και Πυρηνικών Απειλών και Συμβάντων (ΧΒΡΠ). Η συγκεκριμένη ομάδα αποτελεί σύμφωνα με τον νόμο Επιτελικό Συμβουλευτικό Όργανο «το οποίο υποστηρίζει σε επίπεδο τακτικό, επιχειρησιακό και πολιτικό τις αρμόδιες δυνάμεις και όργανα πολιτικής προστασίας με την παροχή εξειδικευμένης τεχνογνωσίας και επιστημονικών πληροφοριών για τη διαχείριση χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών απειλών και συμβάντων». Τέλος, το 2007 εντοπίζονται δυο νόμοι, οι οποίοι σχετίζονται με την οργάνωση και τη λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας. Ο Ν. 3536/2007, ΦΕΚ 42/Α/27.02.2007, στο Άρθρο 34 συστήνει την θέση του Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα με έδρα την Θεσσαλονίκη, ο οποίος διορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού και των συναρμόδιων Υπουργείων. Στον Ν. 3613/2007, ΦΕΚ 263/Α/23.10.2007, στο Άρθρο 18 γίνεται αναφορά στο Ενιαίο Τηλεφωνικό Κέντρο 112, όπως αυτό έχει θεσπιστεί από τους Ν. 1881/3.8.1999 & Ν. 2245/1.9.1999, που αφορά στην έγκριση λειτουργίας του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης έκτακτης ανάγκης (112) μέσω των δικτύων ΟΤΕ και κινητής τηλεφωνίας.

Με τον Ν. 3938/2011, ΦΕΚ 61/Α/31.03.2011 περί «Σύστασης Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις» συνίσταται Συμβούλιο Συντονισμού και Στρατηγικής Εσωτερικής Ασφάλειας, μέλος του οποίου αποτελεί και ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας (Άρθρο 6). Το παρόν άρθρο αποτελεί τροποποίηση του Ν.

2800/2000 (ΦΕΚ 41/Α/29.02.2000), στο Άρθρο 6 του οποίου προβλεπόταν η σύσταση Συμβουλίου Συντονισμού και Στρατηγικής Δημοσίας Τάξης. Τα ενδιαφέροντα σημεία των παραπάνω νόμων είναι η λειτουργία της Πολιτικής Προστασίας υπό την ομπρέλα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, το οποίο έχει μετονομαστεί πλέον σε Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Επίσης είναι σημαντικό το γεγονός ότι το Πυροσβεστικό Σώμα, η Πολιτική Προστασία και η Διεύθυνση Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης (Π.Σ.Ε.Α), εντάσσονται στον σχεδιασμό Εσωτερικής Ασφάλειας. Το 2014 ανασυστήνονται όλες οι υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη (Ν. 4249/2014, ΦΕΚ 73/Α/24.3.2014). Μεταξύ άλλων αναδιοργανώνεται πλήρως το Πυροσβεστικό Σώμα (Μέρος Γ, Κεφάλαιο Β, Άρθρα 63 – 96, Κεφάλαιο Β, Άρθρα 97 – 100Α). Σημαντικό σημείο μάλιστα αποτελεί το Άρθρο 69, στο οποίο προβλέπεται η ένταξη της Εθνικής Σχολής Πολιτικής Προστασίας (Ε.Σ.ΠΟ.Π) στην Πυροσβεστική Ακαδημία. Το παρόν άρθρο αποτελεί τροποποίηση του Ν. 3511/2006 (ΦΕΚ Α/258/27.11.2006). Στο Μέρος Ε, Άρθρα 104 – 119 του ίδιου νόμου διαβάζουμε για τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση της Πολιτικής Προστασίας της χώρας. Συγκεκριμένα στο Άρθρο 104 προβλέπεται η Πολιτική Προστασία να αποτελέσει Γενική Γραμματεία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.

Η διετία 2017-2018 αποτέλεσε μια περίοδο μεγάλων δοκιμασιών για το σύστημα Πολιτικής Προστασίας της χώρας, λόγω των μεγάλων πλημμυρών σε Μάνδρα και Σαμοθράκη, αλλά και της πολύνεκρης πυρκαγιάς στο Μάτι Αττικής (Καραμάνου, 2021). Οι παραπάνω φυσικές καταστροφές σηματοδότησαν την ανάγκη αλλαγών στο πλαίσιο λειτουργίας και διάρθρωσης της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, γεγονός που αποδεικνύεται από την ψήφιση του Ν. 4662/2020 (ΦΕΚ 27/Α/07.02.2020) περί σύστασης «Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωσης της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμισης συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωσης του Πυροσβεστικού και άλλων διατάξεων». Πρόκειται για έναν εκτενέστατο νόμο, ο οποίος χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο προβλέπεται η σύσταση του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων και η ολική αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Στο δεύτερο ξεδιπλώνεται ο αναλυτικός σχεδιασμός του πλαισίου εθελοντικής δράσης για την επίτευξη των σκοπών και των στόχων της Πολιτικής Προστασίας και του Πυροσβεστικού Σώματος. Από την απόφαση για σύσταση Υποστηρικτικής Ομάδας Διαχείρισης Χημικών, Βιολογικών, Ραδιολογικών και Πυρηνικών Απειλών και Συμβάντων του Ν. 3448/2006, με την υπογραφή και δημοσίευση της Υ.Α. 3265/2020 (ΦΕΚ 1754/Β/07.10.2020, Απόφαση 2, Άρθρα 1 – 4) γίνεται πλέον η συγκρότηση αυτής. Τέλος, η Υ.Α. 29190/2020 (ΦΕΚ 3005/Β/20.07.2020) περί του «Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.), ρύθμισης θεμάτων διάρθρωσης, στελέχωσης και λοιπές διατάξεις» καθορίζεται ότι η ως άνω υπηρεσία «αποτελεί Ειδική Κεντρική Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Σ.), υπάγεται στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας μέσω της ιεραρχικής δομής του Πυροσβεστικού Σώματος και εποπτεύεται από αυτόν».

Οι νομοθετικές πρωτοβουλίες που ξεκίνησαν την πρώτη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα, με αποκορύφωμα αυτές του 2020 αποτέλεσαν τον πρόδρομο για τη δημιουργία ξεχωριστού Υπουργείου με την επωνυμία «Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας». Έτσι το 2021 δημοσιεύθηκε το Π.Δ. 70/2021 (ΦΕΚ 161/Α/09.09.2021) βάσει του οποίου συστήνεται το εν λόγω Υπουργείο με τίτλο «Σύσταση Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων». Ακολούθησε το Π.Δ. 71/2021 (ΦΕΚ 162/Α/09.09/2021), όπου ορίζεται επισήμως η τοποθέτηση Υπουργού και Υφυπουργού με τίτλο «Διορισμός Υπουργού και Υφυπουργού». Τέλος, στις 16 Νοεμβρίου 2022 υπογράφονται και δημοσιεύονται δυο Υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες είναι σημαντικές για τη λειτουργία του νεοσύστατου Υπουργείου. Η Υ.Α. 16287/2022 (ΦΕΚ 5848/Β/16.11.2022) περί «Οργάνωσης και λειτουργίας της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας (Α.ΠΟ.Π.)» καθορίζει ως αποστολή της Α.ΠΟ.Π την «παροχή πιστοποιημένης, θεωρητικής και πρακτικής, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης σε θέματα πολιτικής προστασίας και διαχείρισης κρίσεων σε εθελοντές - μέλη εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας, στελέχη του δημόσιου τομέα της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, μετά από πρόσκληση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, η οποία περιλαμβάνει τον αριθμό των θέσεων, τα κριτήρια επιλογής των εκπαιδευομένων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, κατόπιν εισήγησης της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Εθελοντισμού και Εκπαίδευσης στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας», ενώ δικαίωμα εκπαίδευσης έχουν και μαθητές, φοιτητές, μέλη φορέων του ιδιωτικού τομέα και γενικότερα οι πολίτες (Άρθρο 1, παρ. 1). Σημαντικό είναι επίσης ότι υπάρχει πρόβλεψη παροχής πιστοποιήσεων για τους εκπαιδευόμενους (Άρθρο 1, παρ. 2β), ενώ όλο το εγχείρημα θα πραγματοποιείται σε αгаσθή συνεργασία με τους φορείς προέλευσης των εργαζομένων, καθώς επίσης και με τη σύναψη μνημονίων συνεργασίας, συμβάσεων και προγραμματικών συμφωνιών με αρμόδιους κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς. Οι συμφωνίες αυτές γίνονται προκειμένου το εκπαιδευτικό έργο να αναλαμβάνεται από πιστοποιημένο και εξειδικευμένο προσωπικό (Άρθρο 1, παρ. 2γ – δ). Η προαναφερθείσα Υ.Α. αφορά όπως γίνεται κατανοητό στην εκπαίδευση εθελοντών – πολιτών και εθελοντών των σωμάτων ασφαλείας ώστε να καταστεί δυνατή η συνδρομή τους σε περιστατικά που άπτονται της αρμοδιότητας της Πολιτικής Προστασίας. Η Υ.Α. 16285/2022 (ΦΕΚ 5849/Β/16.11.2022) «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 16126/20.09.2022 απόφασης Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας «Δικαιολογητικά και διαδικασία εγγραφής των Εθελοντικών Οργανώσεων και των Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας στο Ενιαίο Μητρώο Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας (Ε.Μ.Ε.Π.Π.)» (Β' 5087)», αφορά στην διαγραφή υποπερ. δβ' της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 1 της υπ' αριθ. 16126/20.09.2022 απόφασης Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, η οποία προέβλεπε ότι ο υπό ένταξη στο Ενιαίο Μητρώο Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας (Ε.Μ.Ε.Π.Π.) εθελοντής δεν θα έπρεπε να έχει την ιδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος. Δηλαδή δίνεται η δυνατότητα οι έχοντες την ιδιότητα του εθελοντή του Π.Σ. να ενταχθούν στα μητρώα εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας.

Κεφάλαιο 2

Αρμοδιότητες Πολιτικής Προστασίας & Εθελοντισμός.

Στο κεφάλαιο αυτό θα παρουσιάσουμε τις αρμοδιότητες της Πολιτικής προστασίας βάσει του προαναφερθέντος νομοθετικού πλαισίου, ενώ θα αναδείξουμε τη συμμετοχή στα αρμόδια κοινοτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης θα αναφερθούμε στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τον εθελοντισμό στην χώρα μας.

1.1. Αρμοδιότητες Πολιτικής Προστασίας

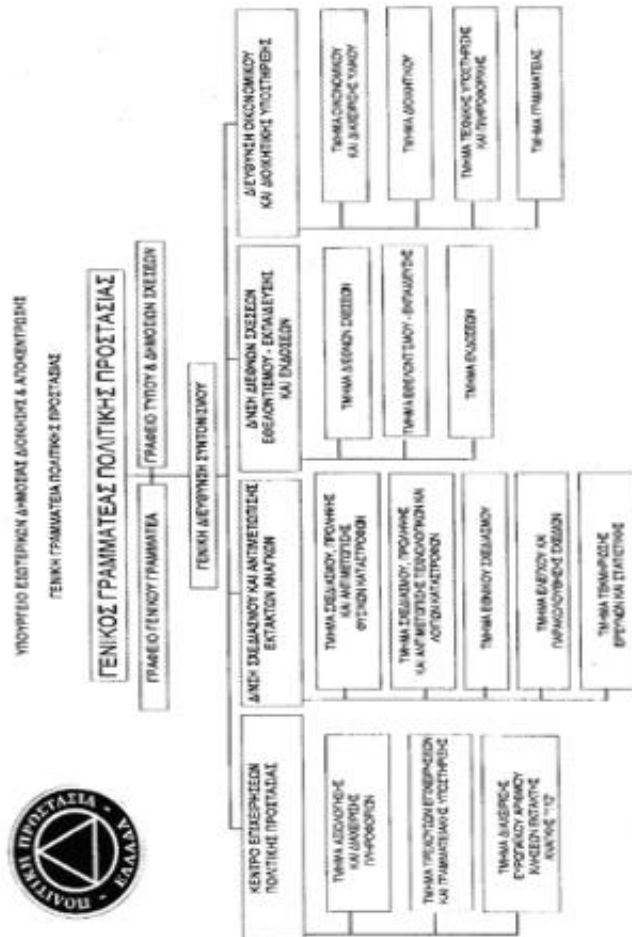
Η παρουσίαση των αρμοδιοτήτων της Πολιτικής Προστασίας θα μας βοηθήσει να κατανοήσουμε τη λειτουργία του οργανισμού και το έργο του. Για τον λόγο αυτόν θα ανατρέξουμε στη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία του οργανισμού. Το πρώτο οργανόγραμμα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π) καθορίστηκε στο Π.Δ. 151 (ΦΕΚ 107/Α/03.06.2004). Στο Άρθρο 1 του Κεφαλαίου Α΄ ως αποστολή της Γ.Γ.Π.Π ορίζεται:

- Η μελέτη, ο σχεδιασμός, η οργάνωση και ο συντονισμός των δράσεων που απαιτούνται για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των φυσικών, τεχνολογικών και λοιπών καταστροφών ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, καθώς και η ενημέρωση του γενικού πληθυσμού.
- Η προετοιμασία, η κινητοποίηση και ο σχεδιασμός των δράσεων των δυνάμεων της Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση πιθανών καταστροφών πάσης φύσεως, σύμφωνα με τον καθορισμένο σχεδιασμό του οργανισμού.
- Η αξιοποίηση κάθε επιστημονικής πληροφορίας για την αποτελεσματικότερη κινητοποίηση του μηχανισμού της Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση πιθανών κινδύνων και καταστροφών.
- Ο συντονισμός του έργου και των δράσεων αντιμετώπισης καταστροφών κατά την εκδήλωση των φαινομένων, αλλά και των έργων αποκατάστασης των προκαλούμενων ζημιών.

Στο Άρθρο 2 του ίδιου Κεφαλαίου παρουσιάζεται το οργανόγραμμα της Γ.Γ.Π.Π. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα παρατηρείται μια σπονδυλωτή διάρθρωση, σύμφωνα με την οποία δύο Γραφεία υπάγονται άμεσα στη δικαιοδοσία του Γενικού Γραμματέα (Γραφείο Γενικού Γραμματέα, Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων), καθώς και μία Διεύθυνση (Γενική Διεύθυνση Συντονισμού). Υπό τον έλεγχο και τη δικαιοδοσία της Γενικής Διεύθυνσης Συντονισμού βρίσκονται οι υπόλοιπες υπηρεσίες του οργανισμού. Η διάρθρωση αυτή δίνει τον εποπτικό ρόλο στη Γενική Διεύθυνση Συντονισμού, η οποία με τη σειρά της προτείνει στον Γενικό Γραμματέα κάθε αναγκαίο μέτρο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του έργου της Πολιτικής Προστασίας.

1. Γραφεία που υπάγονται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας
 - 1.1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
 - 1.2. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
2. Γενική Διεύθυνση Συντονισμού
 - 2.1. Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας
 - 2.1.1. Τμήμα Αξιολόγησης και Διαχείρισης Πληροφοριών
 - 2.1.2. Τμήμα Τρεχουσών Επιχειρήσεων και Γραμματειακής Υποστήριξης
 - 2.1.3. Τμήμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκού Αριθμού Κλήσεων Εκτάκτου Ανάγκης «112»
 - 2.2. Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών
 - 2.2.1. Τμήμα Σχεδιασμού, Πρόληψης και Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών.

- 2.2.2. Τμήμα Σχεδιασμού, Πρόληψης και Αντιμετώπισης Τεχνολογικών και Λοιπών Καταστροφών
- 2.2.3. Τμήμα Εθνικού Σχεδιασμού
- 2.2.4. Τμήμα Ελέγχου και Παρακολούθησης Σχεδίων
- 2.2.5. Τμήμα Τεκμηρίωσης Μελετών και Στατιστικής
- 2.3. Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων, Εθελοντισμού - Εκπαίδευσης και Εκδόσεων
 - 2.3.1. Τμήμα Διεθνών Σχέσεων
 - 2.3.2. Τμήμα Εθελοντισμού - Εκπαίδευσης
 - 2.3.3. Τμήμα Εκδόσεων
- 2.4. Διεύθυνση Οικονομικού και Διοικητικής Υποστήριξης
 - 2.4.1. Τμήμα Οικονομικού και Διαχείρισης Υλικού
 - 2.4.2. Τμήμα Διοικητικού
 - 2.4.3. Τμήμα Τεχνικής Υποστήριξης και Πληροφορικής
 - 2.4.4. Τμήμα Γραμματείας

Εικόνα 1 Οργανόγραμμα Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας Π.Δ. 151. Ανακτήθηκε διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/ascp_uploads/media/pd1512004oraanimosagapp_el_GR.pdf.

Σημαντικός είναι ο ρόλος των Ομάδων Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών, οι οποίες είναι επιφορτισμένες με την αναγνώριση και ταυτοποίηση των θυμάτων από ατυχήματα, καταστροφές, αλλά και εγκληματικές και τρομοκρατικές ενέργειες (Ν.

3448/2006, ΦΕΚ 57/Α/2006, Άρθρο 23). Οι ομάδες αυτές απαρτίζονται από ειδικευμένο ιατρικό προσωπικό, εμπειρογνώμονες και αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας. Σημαντικό στοιχείο του εν λόγω άρθρου είναι η πρόβλεψη για τη δυνατότητα αυτής της ειδικευμένης ομάδας να δράσει και σε περιστατικά εκτός των συνόρων της χώρας αν αυτό ζητηθεί από τις αρμόδιες αρχές. Στον Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ-102/Α/1/5/2002, Άρθρο 6) περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Σύμφωνα με τον νομοθέτη η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας είναι υπεύθυνη για τη γενική εποπτεία όλων των φάσεων προετοιμασίας, κινητοποίησης και συντονισμού της δράσης της πολιτικής προστασίας. Για τον λόγο αυτόν:

- Προετοιμάζει όλα τα διαθέσιμα μέσα και το δυναμικό της πολιτικής προστασίας για την αποτελεσματική και οργανωμένη αντιμετώπιση πιθανών καταστροφών πάσης φύσεως, στα πλαίσια του υφιστάμενου σχεδιασμού.
- Χρησιμοποιεί όλα τα διαθέσιμα μέσα και επιστημονικές πληροφορίες για την αποτελεσματικότερη κινητοποίηση των μέσων και του δυναμικού της πολιτικής προστασίας.
- Συντονίζει το έργο και τις δράσεις αντιμετώπισης καταστροφών, καθώς και το έργο αποκατάστασης των ζημιών.

Στις παραπάνω αρμοδιότητες προστίθεται το Άρθρο 18 του Ν. 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α/23.11.2007). Συγκεκριμένα ορίζεται ως αρμοδιότητα της Γ.Γ.Π.Π. η οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών για λόγους που άπτονται της προστασίας της ζωής ή της υγείας τους από μια εξελισσόμενη ή από μια επικείμενη καταστροφή.

Βελτιωτικός του Ν. 3013/2002, ως προς το περιεχόμενο, είναι ο Ν. 4662/2020 (ΦΕΚ 27/Α/07.02.2020). Το Άρθρο 2 περί του «Πεδίου δράσης Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων» προβλέπει ότι ο Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων είναι υπεύθυνος για όλον τον κύκλο διαχείρισης καταστροφών, έχοντας την εποπτεία όλων των επιχειρησιακών και διοικητικών δομών της Πολιτικής Προστασίας. Τέλος, τονίζεται ότι «Ο Εθνικός Μηχανισμός έχει ως προτεραιότητες, αφενός την πρόληψη, την ετοιμότητα και την προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς, των υποδομών, των πλουτοπαραγωγικών πηγών, των υπηρεσιών ζωτικής σημασίας, των υλικών και άυλων αγαθών από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και λοιπές απειλές συναφούς προέλευσης, που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης σε ειρηνική περίοδο και αφετέρου τη μείωση του κινδύνου και την αντιμετώπιση, αποκατάσταση και ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους».

1.2. Αρμοδιότητες & Συμμετοχή της Γ.Γ.Π.Π. στην Ε.Ε.

Η Ελλάδα εντάχθηκε επίσημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1^η Ιανουαρίου 1981, έγινε μέλος της ζώνης του ευρώ την 1^η Ιανουαρίου 2001 και αποτελεί μέλος του χώρου Σένγκεν από την 1^η Ιανουαρίου του 2000 (https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/country-profiles/greece_el). Ως εκ τούτου αποτελεί ισότιμο μέλος μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμμετέχοντας ενεργά σε όλα τα κοινοτικά όργανα, στα κέντρα λήψης αποφάσεων και τις δραστηριότητες των κρατών – μελών της Ένωσης. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων που απορρέουν από το καθεστώς του κράτους – μέλους η χώρα μας συμμετέχει ενεργά στον Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης (Civil Protection Mechanism – CECIS), συνεπικουρούμενος από επιτροπή εκπροσώπων των κρατών – μελών (Επιτροπή Πολιτικής Προστασίας – Civil Protection Committee), ενώ βρίσκεται υπό την εποπτεία της Γενικής Δ/σης Ανθρωπιστικής Βοήθειας (DG Humanitarian Aid – ECHO) (www.civilprotection.gr/el/eyropaiki-enosi).

Η Ελλάδα μέσω του CECIS έχει δηλώσει 9 Μονάδες της Πολιτικής Προστασίας που είναι έτοιμες να κινητοποιηθούν εντός και εκτός της Ένωσης σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών (www.civilprotection.gr/el/μηχανισμός-πολιτικής-προστασίας-της-ένωσης, https://ec.europa.eu/echo/policies/disaster_response/cecis_en.htm). Η χώρα μας εκπροσωπείται στα παραπάνω όργανα, αλλά και σε επιμέρους επιτροπές και δραστηριότητες μέσω της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (www.civilprotection.gr/el/eyropaiki-enosi). Επίσης η Γ.Γ.Π.Π. είναι επιφορτισμένη με την επιλογή προσωπικού από ελληνικούς φορείς, το οποίο θα εκπαιδευτεί μέσω ειδικών σεμιναρίων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, ώστε να επέμβουν στο πεδίο, αν απαιτηθεί, υπό το καθεστώς του Ειδικού Εμπειρογνώμονα (https://ec.europa.eu/echo/files/civil_protection/civil/prote/pdfdocs/Training%20brochure.pdf).

Εικόνα 2 Λειτουργία Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (www.civilprotection.gr/el/evropaiki-enosi).

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας συμμετέχει σε δύο πολύ σημαντικά έργα, αποσκοπώντας έτσι να διατηρήσει ένα υψηλό επιχειρησιακό επίπεδο των μονάδων της, καθώς και να επενδύσει στην Έρευνα και την Καινοτομία (www.civilprotection.gr/el/eyropaiki-enosi). Το έργο με την κωδική ονομασία «Project PRINCE» αποσκοπεί στη δημιουργία σεναρίων και σχεδίων χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών, πυρηνικών και εκρηκτικών υψηλής ισχύος συμβάντων (XBPII), με ειδίκευση στα περιστατικά χημικού και ραδιολογικού χαρακτήρα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δυο μεγάλες ασκήσεις που διοργανώνονται στην Πορτογαλία και την Ελλάδα. Σκοπός είναι η προστασία των δημόσιων χώρων και υποδομών με παράλληλη ενημέρωση του κοινού με διαδικτυακό επιμορφωτικό υλικό, η διοργάνωση δημόσιων εκδηλώσεων και η αξιοποίηση του ενημερωτικού έργου των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Σημαντικό στοιχείο του προγράμματος είναι η διασυνοριακή, διατομεακή συνεργασία, η Έρευνα και Ανάπτυξη σε βιομηχανικό επίπεδο και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, εμπειριών και γνώσεων μέσω κοινών ασκήσεων και μαθημάτων κατάρτισης πέντε κρατών (Ελλάδα, Κύπρος, Δανία, Πορτογαλία, Φινλανδία) (www.isfp-prince.eu/about/).

Εικόνα 3 Project PRINCE (<https://www.isfp-prince.eu/>).

Το δεύτερο έργο με την κωδική ονομασία «Project BALANCE» επικεντρώνεται στη μείωση των κινδύνων από καταστροφές εντός του αστικού ιστού. Σκοπός του BALANCE είναι η οργάνωση και η διεξαγωγή ασκήσεων αντιμετώπισης μεγάλων σεισμικών φαινομένων. Συμμετέχουσες χώρες του εν λόγω έργου είναι οι: Κύπρος, Μαυροβούνιο, Ελλάδα, Βουλγαρία, Κροατία, Αλβανία, Ιταλία και Ισπανία. Οι χώρες συμμετέχουν μέσω των αρμόδιων κυβερνητικών οργάνων Πολιτικής Προστασίας και κρατικών Πανεπιστημίων (<https://balance-project.info/index.php/events-and-activities/past-events>).

Εικόνα 4 Project BALANCE (<https://balance-project.info/index.php/events-and-activities/past-events>).

Όπως φαίνεται, στόχος του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ είναι η ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών – μελών της Ένωσης, καθώς και των συνεργαζόμενων κρατών στον τομέα της πολιτικής προστασίας (Ισλανδία, Νορβηγία, Σερβία, Βόρεια Μακεδονία, Μαυροβούνιο και Τουρκία), δηλαδή, κάθε φορά που εκδηλώνεται μια καταστροφή ή μια ανθρωπιστική έκτακτη ανάγκη, η ΕΕ παρέχει βοήθεια στις πληγείσες χώρες και στους πληγέντες πληθυσμούς. (<https://www.consilium.europa.eu/el/policies/civil-protection/>, https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/who/about-echo_en, https://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/thematic/civil_protection_el.pdf). Σε αντίθεση με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας τονίζει ότι η συνεργασία στον τομέα της πολιτικής προστασίας είναι με δύο επιπλέον κράτη από τα προαναφερόμενα (Αλβανία, Βοσνία & Ερζεγοβίνη https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_en#what-is-it). Η βοήθεια της Πολιτικής Προστασίας παρέχεται κατόπιν κυβερνητικής απόφασης κατά την προετοιμασία ή αμέσως μετά από μια καταστροφή σε χώρα της ΕΕ ή ακόμα και εκτός αυτής σε ολόκληρο τον κόσμο (https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection_el).

Η Ελλάδα είναι αρκετά ενεργή στα πλαίσια λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας. Πιο συγκεκριμένα στην Ενότητα «European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations» του ιστότοπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/national-disaster-management-system/greece_en) η χώρα μας έχει συνάψει διμερείς συμφωνίες ή/και μνημόνια κατανόησης με τις: Βουλγαρία, Κύπρο, Γαλλία, Ισραήλ, Μάλτα, Ρωσική Ομοσπονδία, Ουκρανία, ΗΠΑ και Τουρκία. Μεταξύ των εν ενεργεία περιφερειακών συνεργασιών περιλαμβάνονται:

- ✓ Η Οικονομική Συνεργασία Ευξείνου Πόντου (ΟΣΕΠ).
- ✓ Η συμφωνία EUR-OPA για μείζονες κινδύνους.
- ✓ Το μνημόνιο κατανόησης για την αντιμετώπιση ανθρωπιστικών εκτάκτων αναγκών (ΟΗΕ, Ελλάδα και Τουρκία).
- ✓ Το πρωτόκολλο για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία και, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, την καταπολέμηση της ρύπανσης της Μεσογείου.
- ✓ σύμβαση της ΟΕΕ/ΗΕ για τις διασυνοριακές επιπτώσεις των βιομηχανικών ατυχημάτων.

Διμερείς Συμφωνίες σε ισχύ:

- ✓ Μεταξύ της κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας (υπογράφηκε το 2021).

Πολυμερείς Συμφωνίες σε ισχύ:

- ✓ Μεταξύ της Δημοκρατίας του Ιράν, της Δημοκρατίας της Αρμενίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας σε θέματα διαχείρισης κινδύνων από τεχνολογικές και φυσικές καταστροφές, υγείας και περιβάλλοντος.
- ✓ Στα πλαίσια της διασυνοριακής συνεργασίας Ελλάδας – Βουλγαρίας (Interreg) συγχρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας και από εθνικούς πόρους έκθεση που τιτλοφορείται: «Οδηγός

οργανωτικής και επιχειρησιακής συνεργασίας και συμβατότητας των εθελοντών πολιτικής προστασίας στη διασυνοριακή περιοχή» και εξετάζει τις προοπτικές συνεργασίας εθελοντικών οργανώσεων των δύο χωρών για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών (<https://eoutland.eu/wp-content/uploads/2019/11/D311-1book.pdf>).

Τέλος, θα αναφερθούμε σε μια πολύ σημαντική και καινοτόμα δραστηριότητα του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ. Αναφερόμαστε στη δύναμη άμεσης επέμβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία είναι γνωστή με την επωνυμία «rescEU». Τέθηκε σε εφαρμογή το 2019 κατόπιν απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως απάντηση στις καταστροφικές και θανατηφόρες πυρκαγιές του 2017, αλλά και στις ανθρωπογενείς και φυσικές καταστροφές σε πανευρωπαϊκό επίπεδο του 2018 (https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/resceu_background-el-hd.pdf). Η χρηματοδότησή του γίνεται αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση και διαδραματίζει καίριο ρόλο στον συντονισμό της αντιμετώπισης καταστροφών στην Ευρώπη και πέραν αυτής. Η χρήση της δύναμης του rescEU γίνεται κατόπιν αιτήματος του κράτους που αντιμετωπίζει μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης και αδυνατεί να τη διαχειριστεί με ίδια μέσα. Μόλις ενεργοποιηθεί, η ΕΕ διοχετεύει τις προσφορές βοήθειας που διατίθενται από τα κράτη μέλη της και τα 8 συμμετέχοντα κράτη μέσω του Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης. Το rescEU συνδράμει σήμερα μέσω ανθρωπιστικής βοήθειας την Ουκρανία, καθώς επίσης σε κάθε άλλη κατάσταση έκτακτης ανάγκης (π.χ. περιστατικά εκτάκτου ανάγκης ιατρικής φύσεως, χημικά, βιολογικά, ραδιοπυρηνικά περιστατικά και ατυχήματα, παροχή καταφυγίων ανάγκης, δασικές πυρκαγιές κ.α.: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/resceu_en#print-friendly-pdf). Στον τομέα των δασικών πυρκαγιών η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματοδοτεί την εφεδρική διαθεσιμότητα ενός πυροσβεστικού στόλου rescEU. Φέτος, οι: Κροατία, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία και Σουηδία έθεσαν 12 πυροσβεστικά αεροπλάνα και 1 ελικόπτερο στη διάθεση άλλων κρατών μελών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ενώ υπάρχει η πρόθεση ο στόλος αυτός να αυξηθεί στο μέλλον με πρόσθετα αεροπορικά μέσα (https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/resceu_en#print-friendly-pdf). Κλείνοντας, πρέπει να τονιστεί ότι η ενεργοποίηση της rescEU γίνεται σε εθελοντική βάση από τα κράτη – μέλη (https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/resceu_factsheet-greece-el-hd.pdf).

2. Εθελοντισμός στην Πολιτική Προστασία & στο Πυροσβεστικό Σώμα.

Όπως είδαμε στο Κεφάλαιο 1, ο εθελοντισμός σχετίζεται με την οργανωμένη δράση της κοινωνίας των πολιτών προκειμένου να καλυφθούν κενά που αφήνει ο κρατικός μηχανισμός ως προς την κάλυψη των αναγκών των πολιτών (Μπάσδαρης, Κωτσιόπουλος, 2016:12). Αποτελεί δηλαδή μια στάση ζωής που απορρέει από την επιθυμία ενός ατόμου ή μιας ομάδας να συνεισφέρει στο κοινό καλό (Κραμπή, Παραλίκας, 2011:14). Υπό το πρίσμα αυτό ο εθελοντισμός δε θα μπορούσε να λείπει από την πολιτική προστασία και την αντιμετώπιση συνθηκών εκτάκτου ανάγκης. Στην ενότητα αυτή θα παρουσιάσουμε το νομοθετικό πλαίσιο που αφορά στην εθελοντική δράση στην πολιτική προστασία. Θα αποτελέσει τη σύνδεση με το δεύτερο μέρος που αφορά στην παρουσίαση και την ανάλυση των αποτελεσμάτων των συνεντεύξεων.

2.1. Νομοθετικό πλαίσιο εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας

Ένα στοιχείο που από νωρίς έχει φανεί πως απασχολεί τους αρμόδιους για την πολιτική προστασία της χώρας είναι ο εθελοντισμός. Ο Ν. 3013/2002 περί εθελοντισμού είναι ο πρώτος με τον οποίον θεσμοθετείται Σύστημα Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας στην ενότητα «Εθελοντισμός» και στο επιμέρους θέμα «Σύστημα Εθελοντισμού». Στο Άρθρο 14 παρ. 2βι (Αντικαταστάθηκε από τον Ν. 3613/2007 Άρθρο 18 παρ. 3), προσδιορίζεται ότι οι εθελοντικές οργανώσεις που επιθυμούν να ενταχθούν στο Μητρώο Πολιτικής Προστασίας οφείλουν να δραστηριοποιούνται στα πλαίσια των Ο.Τ.Α, ενώ η δράση τους θα πρέπει να άπτεται των δραστηριοτήτων της Πολιτικής Προστασίας. Στην παράγραφο 2βι οι εθελοντικές οργανώσεις διαχωρίζονται σε εθνικές, περιφερειακές, νομαρχιακές και τοπικές με την αρμοδιότητα για τη δράση, τον εξοπλισμό και τις αρμοδιότητες τους να ανατίθεται στα οικεία διοικητικά όργανα αναλόγως με την κατάταξή τους. Στην παράγραφο 2γι καθορίζεται ότι πολίτες με ειδικές ικανότητες και εξειδικευμένη αποδεδειγμένη εργασιακή εμπειρία που μπορούν να εκτελέσουν πολύ συγκεκριμένες και απαραίτητες εργασίες, θα εντάσσονται στις εθελοντικές ομάδες κατόπιν απόφασης του Γενικού Γραμματέα. Η παράγραφος 3 προβλέπει τη δέσμευση ειδικού κονδυλίου της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των ενταγμένων στο Μητρώο εθελοντικών οργανώσεων. Η χρηματοδότηση, και ο εξοπλισμός με τα απαραίτητα υλικά και αναλώσιμα, γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα, ενώ η εκπαίδευση και η μετεκπαίδευση αυτών γίνεται από το Επιστημονικό και Ερευνητικό Κέντρο Πολιτικής Προστασίας και κατόπιν εκπόνησης ειδικού προγράμματος από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας. Τέλος, θέματα που άπτονται της ασφαλιστικής κάλυψης, της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και των εξόδων που τυχόν προκύψουν από ατύχημα κατά την τέλεση των καθηκόντων τους, ρυθμίζονται κατόπιν απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υγείας και Πρόνοιας.

Ο σημαντικότερος, πιο πρόσφατος και ολοκληρωμένος νόμος που αφορά στον εθελοντισμό της πολιτικής προστασίας είναι ο Ν. 4662/2020. Στο Μέρος Β στα Άρθρα 55 – 73 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν:

- Στην αποστολή και τις και δράσεις των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας.
- Στις προϋποθέσεις ένταξης στο Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας (Μ.Ε.Ο.Π.Π.) και τις προϋποθέσεις απόκτησης ιδιότητας Εθελοντή Πολιτικής Προστασίας.
- Στην εκπαίδευση μελών των Εθελοντικών Οργανώσεων.
- Στην κινητοποίηση και την επιχειρησιακή εμπλοκή Εθελοντών.
- Στην αξιολόγηση των Εθελοντικών Οργανώσεων και την ενίσχυσή τους σε υλικά και μέσα.

Στο Άρθρο 55 ορίζεται ότι:

- **Εθελοντική Οργάνωση Πολιτικής Προστασίας** είναι «Νομικά πρόσωπα ή ενώσεις ή ομάδες φυσικών προσώπων, οι οποίες εντάσσονται στο δυναμικό της Πολιτικής Προστασίας και σε συνεργασία με φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και λοιπούς επιχειρησιακούς φορείς δραστηριοποιούνται στην παροχή μη κερδοσκοπικών υπηρεσιών προς όφελος του κοινωνικού συνόλου».
- **Ενιαίο Μητρώο Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας (Ε.Μ.Ε.Π.Π.)** είναι το μητρώο «το οποίο τηρείται από τη Διεύθυνση Εθελοντισμού και Εκπαίδευσης της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας». Σε αυτό εντάσσονται το «Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας (Μ.Ε.Ο.Π.Π.)», στο οποίο εγγράφονται οι εθελοντικές οργανώσεις, το «Μητρώο Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας (Μ.Ε.Π.Π.)» στο οποίο εγγράφονται τα μέλη των εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας, το «Μητρώο Εξοπλισμού και Μέσων Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας (Μ.Ε.Μ.Ε.Ο.Π.Π.)», στο οποίο εγγράφονται υλικά και μέσα των εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας, το «Αρχείο Συνεργαζόμενων Οργανώσεων και Φορέων», στο οποίο καταχωρούνται οι συνεργαζόμενες Οργανώσεις και Φορείς και τέλος το «Αρχείο Εκθέσεων Αξιολόγησης Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας», στο οποίο καταχωρούνται οι Εκθέσεις Αξιολόγησης.

Στο Άρθρο 56 καθορίζεται η αποστολή των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας, η οποία προσδιορίζεται ως η παροχή υποστηρικτικού έργου και στους αρμόδιους κρατικούς φορείς για την προστασία της ζωής, της υγείας, της παρουσίας των πολιτών, καθώς και του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς από απειλούμενες ή εν εξελίξει πάσης φύσεως καταστροφές και απειλές, που προκαλούν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης σε περιόδους ειρήνης, ενώ η δράση τους εντάσσεται υπό την επίβλεψη και τις οδηγίες του Εθνικού Μηχανισμού Αντιμετώπισης Κρίσεων. Συμπληρωματικά, στο άρθρο 57 καθορίζονται οι δραστηριότητες των εθελοντικών οργανώσεων, ενώ διαχωρίζονται σε επιχειρησιακές και υποστηρικτικές.

Επιχειρησιακές Δράσεις:

- Δράσεις δασοπροστασίας για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών.
- Δράσεις δασοπυρόσβεσης για την καταστολή των δασικών πυρκαγιών.
- Δράσεις αστικής πυρόσβεσης για την καταστολή πυρκαγιών σε αστικό περιβάλλον.
- Δράσεις πρώτων βοηθειών.

- Δράσεις έρευνας και διάσωσης που αφορούν στη διαδικασία εντοπισμού και παροχής βοήθειας σε ανθρώπους που βρίσκονται σε κίνδυνο ή απειλούνται από επικείμενο κίνδυνο (ορεινές διασώσεις, διασώσεις υγρού στοιχείου, σπηλαιοδιασώσεις).
- Δράσεις παροχής βοήθειας (π.χ. απεγκλωβισμοί σε τροχαία ατυχήματα, κοπές δέντρων, αντλήσεις υδάτων, απεγκλωβισμοί από ανελκυστήρες, πλύσεις οδοστρώματος, απομακρύνσεις αντικειμένων, απεγκλωβισμοί ζώων).

Υποστηρικτικές Δράσεις:

- Δράσεις τηλεπικοινωνιών (αποκατάσταση καναλιών επικοινωνίας των εμπλεκόμενων φορέων).
- Δράσεις ψυχολογικής υποστήριξης σε πληγέντες, συγγενείς θυμάτων και πρώτους ανταποκριτές.
- Δράσεις ενημέρωσης και προειδοποίησης των πολιτών.
- Δράσεις μέριμνας πληγέντων.
- Δράσεις μεταφορών υποστηρικτικά στους φορείς της Πολιτικής Προστασίας που δρουν στο πεδίο (π.χ. μεταφορά υλικών και προσωπικού).
- Δράσεις οργάνωσης και λειτουργίας χώρων συγκέντρωσης για την ανάπτυξη και οργάνωση προσωρινού καταυλισμού για διαμονή και σίτιση πληγέντων.

Στα υπόλοιπα άρθρα του παρόντος νόμου γίνεται μια εκτενέστατη αναφορά στην εκπαιδευτική κατάρτιση των εθελοντών, στις υποχρεώσεις αυτών αλλά και των εργοδοτών Εθελοντικών Ομάδων Πολιτικής Προστασίας, στην υλικοτεχνική υποδομή που θα απαιτηθεί για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, αλλά και σε επιπλέον εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν στη δράση των εθελοντικών οργανώσεων και των εθελοντών. Λόγω περιορισμού έκτασης δεν είναι εφικτό να αναφερθούμε εκτενώς σε όλα τα επιμέρους ζητήματα. Ωστόσο οι πληροφορίες αυτές μαζί με τη σχετική νομοθεσία είναι αναρτημένα στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και είναι προσβάσιμα σε όλους στην ενότητα «Νομοθεσία».

Σύμφωνα με όσα είδαμε στο κεφάλαιο 1 και στην υποενότητα για το σύγχρονο νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας της Πολιτικής Προστασίας, το 2022 άρχισε η λειτουργία της Α.ΠΟ.Π. για την εκπαίδευση των εθελοντών της Πολιτικής Προστασίας. Με τον Ν. 4662/2020, στο Άρθρο 59 παρ. 1 εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις απόκτησης ιδιότητας Εθελοντή Πολιτικής Προστασίας σύμφωνα με τα οποία οι υποψήφιοι εθελοντές πρέπει:

- 1) Να είναι Έλληνες πολίτες.
- 2) Να ομιλούν άρτια την ελληνική γλώσσα.
- 3) Να μην έχουν καταδικαστεί για πράξεις που είναι αντίθετες από τα προβλεπόμενα στον Υπαλληλικό Κώδικα (Ν.3528/2007).
- 4) Να έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους και να μην υπερβαίνουν το 65^ο, ενώ για τις υποστηρικτικές δραστηριότητες δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το 70^ο έτος.
- 5) Να υπάρχουν οι κατάλληλες ιατρικές γνωματεύσεις που να πιστοποιούν την άρτια ψυχολογική και σωματική κατάσταση του υποψηφίου.

- 6) Να έχουν πιστοποιηθεί βάσει κατάλληλης εκπαίδευσης από την Α.Π.Ο.Π. και την Πυροσβεστική Ακαδημία.
- 7) Να μην κατέχουν εκ του παραλλήλου την ιδιότητα του Εθελοντή Πυροσβέστη του Πυροσβεστικού Σώματος και του Εθελοντή της Πολιτικής Προστασίας.

Στη συνέχεια δημοσιεύθηκε ο Ν. 4989/2022 (ΦΕΚ 208/Α/04.11.2022). Στο Άρθρο 15 τροποποιείται το Άρθρο 59 παρ. 1 του Ν. 4662/2020 που αφορά στις προϋποθέσεις απόκτησης της ιδιότητας του Εθελοντή Πολιτικής Προστασίας και καταργείται το ασυμβίβαστο μεταξύ της ιδιότητας Εθελοντή Πυροσβέστη και Εθελοντή Πολιτικής Προστασίας. Επίσης τίθεται ως απαραίτητη προϋπόθεση η προηγούμενη πιστοποιημένη εκπαίδευση από τη Σχολή Εθελοντών και Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας της Α.Π.Ο.Π. Η κατάργηση του παραπάνω ασυμβίβαστου φαίνεται και στην Υ.Α. 16285/2022 (ΦΕΚ 5849/Β/16.11.2022) «Δικαιολογητικά και διαδικασία εγγραφής των Εθελοντικών Οργανώσεων και των Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας στο Ενιαίο Μητρώο Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας (Ε.Μ.Ε.Π.Π.)»

2.2. Νομοθετικό πλαίσιο εθελοντισμού στο Πυροσβεστικό Σώμα

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω και κυρίως από τον Π.Δ. 70/2021 (ΦΕΚ 161/Α/09.09.2021) ο επιχειρησιακός βραχίονας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας είναι το Πυροσβεστικό Σώμα. Είναι ένα ξεχωριστό είδος εθελοντισμού, αυτό του εθελοντισμού στο Πυροσβεστικό Σώμα. Ως προς αυτόν τον τομέα μάλιστα φαίνεται πως το Π.Σ. έχει πρωτοπορήσει καθώς ο θεσμός του Εθελοντή Πυροσβέστη καθιερώθηκε το 1991 με τον ν. 1951/91 (ΦΕΚ 84/Α/31.5.1991) περί «Καθιέρωσης του θεσμού του εθελοντή πυροσβέστη και άλλες διατάξεις». Οι διατάξεις του νόμου του 1991 καταργήθηκαν με τη δημοσίευση του Ν.4029/2011 (ΦΕΚ. 245/Α/22.11.2011) «Εθελοντισμός στο Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή και στο Πυροσβεστικό Σώμα και άλλες διατάξεις».

Ο Ν.4029/2011 που ψηφίστηκε από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη έχει ως στόχο την ουσιαστική αναβάθμιση του θεσμού του Εθελοντή Πυροσβέστη και μεγαλύτερη εμπλοκή και συνεισφορά των Ο.Τ.Α στην προστασία του περιβάλλοντος και κυρίως των δασών από την εκδήλωση πυρκαγιών (Γραφάκος, 2019: 38). Στο Κεφάλαιο Β (Άρθρα 15 – 32) καθορίζονται όλα τα επιμέρους ζητήματα που σχετίζονται με τον θεσμό του Εθελοντή Πυροσβέστη και τη δράση των Ο.Τ.Α. Στο Άρθρο 15 επισημαίνεται ότι οι εθελοντές πυροσβέστες συνδράμουν ενεργά το πυροσβεστικό σώμα, ενώ ο τίτλος «Εθελοντής Πυροσβέστης» είναι τιμητικός και άμισθος. Για την εισαγωγή ενός υποψήφιου εθελοντή στο «Ειδικό Μητρώο Εθελοντών Πυροσβεστών» είναι απαραίτητη η παροχή εκπαίδευσης στην Πυροσβεστική Ακαδημία διάρκειας 120 ωρών καθώς και η επιτυχία κατά την εξέταση των ήδη αποκτημένων γνώσεων. Επίσης δίνεται και η δυνατότητα μετεκπαιδεύσεων σε προγράμματα του Π.Σ. για το μόνιμο προσωπικό, με έξοδα των ίδιων των εθελοντών κατόπιν απόφασης και επιλογής του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος (Άρθρο 16). Σημαντικά επίσης είναι τα κίνητρα που προβλέπονται στο Άρθρο 17. Πιο συγκεκριμένα:

- 1) Με τη συμπλήρωση τριετούς ευδόκιμης εθελοντικής υπηρεσίας και έχοντας τα απαραίτητα προσόντα, ο εθελοντής λαμβάνει ειδική μοριοδότηση για τη συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες κατάταξης στο Π.Σ.
- 2) Σε περίπτωση ατυχήματος κατά τη βασική εκπαίδευση ή την τέλεση της αποστολής που τους έχει ανατεθεί, οι εθελοντές καλύπτονται από τον ασφαλιστικό τους φορέα, θεωρείται ότι τραυματίστηκαν στα πλαίσια της κύριας απασχόλησής τους και ως εκ τούτου περιθάλπονται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ασφαλιστικού φορέα της κύριας απασχόλησής τους.
- 3) Προβλέπεται η παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους ανασφάλιστους Εθελοντές Πυροσβέστες που τραυματίζονται κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους. Η περίθαλψη αυτή είναι ίδια με αυτή του μόνιμου προσωπικού της πυροσβεστικής που τραυματίζεται κατά την τέλεση του καθήκοντος και χρίζει μακροχρόνιας περίθαλψης, ενώ τα έξοδα καλύπτονται με μέριμνα του Υπουργείου Υγείας.
- 4) Οι διατάξεις του Άρθρου 38 του Ν. 3528/2007 περί αστικής ευθύνης των δημοσίων υπαλλήλων, ισχύουν και για τους Εθελοντές Πυροσβέστες για πράξεις ή παραλείψεις κατά την τέλεση των καθηκόντων τους.
- 5) Πρόβλεψη για την Σύσταση Λογαριασμού Αλληλοβοήθειας Εθελοντών Πυροσβεστών με πόρους που προέρχονται αποκλειστικά από τους ίδιους τους εθελοντές, δωρεές και κληρονομίες ή άλλες χαριστικές παροχές υπέρ του σκοπού του λογαριασμού, τόκους καταθέσεων, επενδύσεις κεφαλαίων ή προσόδους ακινήτων. Ο εν λόγω λογαριασμός συστήνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που εξειδικεύονται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και έκδοσης Προεδρικού Διατάγματος.
- 6) Στην έννοια του πυροσβεστικού υπαλλήλου, όπως αυτή αναφέρεται στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 7 του Ν. 1339/1983 περιλαμβάνονται και οι Εθελοντές Πυροσβέστες.

Πολύ ενδιαφέρουσα είναι η πρόβλεψη του Άρθρου 19, σύμφωνα με το οποίο οι εργοδότες υποχρεούνται να επιτρέπουν στους εθελοντές που απασχολούνται στις επιχειρήσεις τους να συνδράμουν το πυροσβεστικό έργο όταν κριθεί αναγκαίο και κληθούν. Οι στολές και τα λοιπά παρεχόμενα προστατευτικά είδη προς τους εθελοντές καλύπτονται με έξοδα του Π.Σ. και καλύπτουν τις ίδιες προδιαγραφές με αυτές του μόνιμου προσωπικού, ενώ σε περίοδο ανάκλησης της ιδιότητας του εθελοντή τα είδη επιστρέφονται ή χρεώνονται στον εθελοντή (Άρθρο 20). Στο Άρθρο 21 καθορίζονται οι υποχρεώσεις τους ως εξής:

- 1) Έγκαιρη προσέλευση στην υπηρεσία για την αντιμετώπιση συμβάντων ή την εκτέλεση υπηρεσίας.
- 2) Να φέρουν τα χορηγούμενα προς αυτούς είδη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους.
- 3) Υποχρέωση εκτέλεσης τουλάχιστον τριών (3) οχτάωρων υπηρεσιών το μήνα, παροχή δικαιώματος απουσίας τουλάχιστον δύο (2) συνεχόμενων μηνών ανά έτος, με επιπρόσθετη αναπλήρωση των απολεσθέντων υπηρεσιών κατά το επόμενο τετράμηνο από την επιστροφή τους και μετά. Εκτέλεση Υπηρεσίας Α', Β' ή Γ' Φυλακής σύμφωνα με την επιλογή τους είτε σύμφωνα με τις εκάστοτε

υπηρεσιακές ανάγκες (αφορά σε επαγγελματικές και εθελοντικές Πυροσβεστικές Υπηρεσίες).

- 4) Υποχρέωση προσφοράς τουλάχιστον τριάντα έξι (36) οχτώωρων υπηρεσιών κάθε ημερολογιακού έτους, ώστε να έχουν δικαίωμα εφαρμογής των ευεργετικών διατάξεων του Άρθρου 18 του παρόντος νόμου (αφορά σε επαγγελματικές και εθελοντικές Πυροσβεστικές Υπηρεσίες).
- 5) Σε περίπτωση που ο εθελοντής παρέχει τις υπηρεσίες του σε εθελοντικά Πυροσβεστικά Κλιμάκια που λειτουργούν σε εποχική βάση, δεν υπάρχει η υποχρέωση τέλεσης υπηρεσιών μετά την αναστολή λειτουργίας τους.
- 6) Δίνεται η δυνατότητα μετακίνησης σε άλλες Επαγγελματικές ή Εθελοντικές Πυροσβεστικές Υπηρεσίες κατόπιν απόφασης του Αρχηγού του Π.Σ.

Σημαντική είναι επίσης η δυνατότητα βαθμολογικής εξέλιξης των εθελοντών με τη συμπλήρωση οχτώ (8) ετών υπηρεσίας, κατόπιν απόφασης του Αρχηγού, στους βαθμούς του εθελοντή Αρχιπυροσβέστη και εθελοντή Πυρονόμου (Άρθρο 23). Ο πολίτης παύει να έχει το καθεστώς του εθελοντή πυροσβέστη ξεπερνώντας το 60^ο έτος της ηλικίας του, ενώ τίθενται οι προϋποθέσεις ανάκλησης της ιδιότητας του εθελοντή, κατόπιν απόφασης του Αρχηγού, αλλά και οι προβλεπόμενες ποινές αναλόγως του αδικήματος (Άρθρα 25,26). Στα υπόλοιπα άρθρα προσδιορίζονται ζητήματα που άπτονται της ίδρυσης, λειτουργίας (προαγωγή, υποβιβασμός, κατάργηση) και οι αρμοδιότητες των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών. Τέλος, προσδιορίζονται ζητήματα λειτουργίας των Ο.Τ.Α που έχουν σχέση με τη θεματολογία του νόμου αυτού.

2.3. Ο εθελοντισμός στην Ελλάδα

Ο εθελοντισμός είναι ένα ζήτημα που εδώ και πολλά χρόνια έχει απασχολήσει αρχικά το Πυροσβεστικό Σώμα και τώρα το νεοσύστατο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, το οποίο προηγουμένως υπαγόταν ως Γενική Γραμματεία στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Τα τελευταία χρόνια η πολιτεία στο σύνολό της έχει δείξει έντονο ενδιαφέρον για την Κοινωνία των Πολιτών και τον εθελοντισμό, ο οποίος δεν εστιάζεται μόνο στο επίπεδο της πολιτικής προστασίας αλλά σε διάφορες εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής.

Μέχρι πριν λίγα χρόνια στη χώρα μας επικρατούσε ένα ασαφές πεδίο γύρω από τη δράση της Κοινωνίας των Πολιτών και του εθελοντισμού, ενώ και από πλευράς νομοθέτη υπήρχαν μόνο αποσπασματικές ρυθμίσεις (Καμινιώτη, 2020:10). Σε έρευνα που έγινε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2010) η Ελλάδα φαινόταν να κατατάσσεται μεταξύ των χωρών (Βουλγαρία, Ελλάδα, Ιταλία, Λιθουανία) με χαμηλή (κάτω του 10% των ενηλίκων ενασχόληση με τον εθελοντισμό). Ωστόσο συγκαταλεγόταν μεταξύ των χωρών (Αυστρία, Βέλγιο, Τσεχία, Δανία, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Πολωνία, Ισπανία) που παρουσιάζουν σημαντική αυξητική τάση ως προς την ενασχόληση. Άλλο ενδιαφέρον στοιχείο της ανωτέρω έρευνας είναι ότι η οικονομική αξία της εθελοντικής δραστηριότητας την περίοδο της έρευνας ανερχόταν στο 0,1% του ΑΕΠ, γεγονός που την κατέτασσε τρίτη, μετά την Σλοβακία και την Πολωνία.

Το 2021 δημοσιεύθηκε ο Ν. 4873/2021 (ΦΕΚ 248/Α/16.12.2021) με τίτλο «Προστασία του εθελοντισμού, ενίσχυση της δράσης της Κοινωνίας των Πολιτών, φορολογικά κίνητρα για την ενίσχυση της κοινωφελούς δράσης των Ο.Κοι.Π. και λοιπές διατάξεις». Με τον νόμο αυτόν επιχειρήθηκε να ρυθμιστεί αυτό το ασαφές πλαίσιο. Στα Άρθρα 1 και 2 περιγράφεται ότι σκοπός του νομοθέτη είναι η καταγραφή και καταχώρηση, μέσω δημιουργίας βάσης δεδομένων των εθελοντικών οργανώσεων που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στη χώρα με τη μορφή σωματείων, ή αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών με κοινωφελή σκοπό. Ο στόχος είναι η διασφάλιση της διαφάνειας, της ακεραιότητας, της χρηστής διαχείρισης και της λογοδοσίας τους. Στο Άρθρο 4 παρ. η ορίζεται εποπτεύουσα αρχή το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο χειρίζεται τη Δημόσια Βάση Δεδομένων Ο.Κοι.Π. και το Ειδικό Μητρώο Ο.Κοι.Π. Στο Άρθρο 5 προβλέπεται η σύσταση Διεύθυνσης Ο.Κοι.Π. και Κοινωφελών Φορέων, η οποία έχει αρμοδιότητα να συλλέγει και να ελέγχει τα αρχεία των υποψήφιων προς εγγραφή στα μητρώα του Άρθρου 4. Επίσης έχει την αρμοδιότητα να επικοινωνεί με τα συναρμόδια Υπουργεία, να παρακολουθεί και να αξιολογεί το ετήσιο σχέδιο δράσης για τον εθελοντισμό. Είναι υποχρεωμένη να καταχωρήσει εντός 15 ημερών από την υποβολή τους τις αιτήσεις των ενδιαφερόμενων φορέων και να εγγράψει εντός 30 ημερών στο Ειδικό Μητρώο Ο.Κοι.Π. τους έχοντες τα τυπικά προσόντα. Σημαντικό είναι να αναφερθούμε στις προϋποθέσεις για εγγραφή στο Ειδικό Μητρώο Ο.Κοι.Π. Σύμφωνα με το Άρθρο 7 το Μητρώο χωρίζεται σε 6 υποενότητες, σύμφωνα με τους τομείς απασχόλησης των φορέων – σωματείων – οργανώσεων:

- a) Υγεία, Κοινωνική Αλληλεγγύη και Πρόνοια,
- b) Περιβάλλον, Πολιτική Προστασία, Ποιότητα Ζωής,
- c) Δικαιώματα του Ανθρώπου, Δικαιοσύνη, Διακυβέρνηση,
- d) Παιδεία, Έρευνα, Πολιτισμός,
- e) Καταναλωτής και
- f) Διεθνής Ανθρωπιστική και Αναπτυξιακή Συνεργασία, Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Υποσημείωση του παρόντος είναι ότι μια Ο.Κοι.Π. δεν επιτρέπεται να είναι εγγεγραμμένη σε παραπάνω από 4 κατηγορίες. Η εγγραφή στο Μητρώο επιτρέπει στις Ο.Κοι.Π. να απολαμβάνουν κρατικές χρηματοδοτήσεις (Άρθρο 10), με την προϋπόθεση πραγματοποίησης τακτικών ελέγχων και αυστηρής δημοσιονομικής διαχείρισης (Άρθρο 11). Στο Άρθρο 13 καθορίζεται ότι η εθελοντική απασχόληση είναι άνευ οικονομικού ή άλλου ανταλλάγματος, ενώ τυχόν παροχή οδοιπορικών, ή εξόδων διατροφής και διαμονής, όπως και άλλου εξοπλισμού για την τέλεση της αποστολής τους δεν αποτελούν ανταλλάγματα. Η υποχρεωτική απασχόληση σε προγράμματα φορέων παροχής εθελοντικής απασχόλησης δεν χαρακτηρίζεται ως εθελοντική, η εθελοντική απασχόληση δεν υπάγεται σε κοινωνική ασφάλιση και τέλος δε συνιστά μορφή εξαρτημένης εργασίας.

Οι φορείς παροχής εθελοντικής απασχόλησης, σύμφωνα με το Άρθρο 14 παρ. 1, υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα της εργατικής νομοθεσίας για την προστασία των απασχολούμενων, να παρέχουν τα απαιτούμενα μέτρα ατομικής προστασίας αναλόγως της φύσεως της απασχόλησης, να τηρούν το ωράριο εργασίας καθώς και τα μέτρα υγειονομικής ασφάλειας. Στην παρ. 2 του ίδιου Άρθρου οι φορείς:

- 1) Υποχρεούνται να αναγγέλλουν την πρόσληψη στην ΕΡΓΑΝΗ, πλην των περιπτώσεων έκτακτης εθελοντικής απασχόλησης.
- 2) Είναι υπεύθυνοι για την πρόκληση τυχόν ζημιών από τον εθελοντή κατά την τέλεση των καθηκόντων του, εκτός αν ο εθελοντής δράσει αυτοβούλως.
- 3) Υποχρεούνται να καλύψουν την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη (έως 3.000 ευρώ) σε περίπτωση ατυχημάτων ή ασθένειας του εθελοντή όταν υπάρχει συνάφεια με την απασχόλησή του, εφόσον ο εθελοντής δεν διαθέτει κάποιου άλλου είδους ασφάλιση και έχει ελάχιστο χρόνο απασχόλησης 10 ώρες τον μήνα.
- 4) Μπορούν να αναλάβουν πλήρως τα έξοδα διαμονής, διατροφής, μετακίνησης του εθελοντή εφόσον αυτά εμπίπτουν στην απασχόλησή του, ενώ εκπίπτουν από τα ακαθάριστα φορολογητέα έσοδά του.

Δεύτερο Μέρος

Κεφάλαιο 3

Μεθοδολογία έρευνας.

3.1. Καθορισμός επιδιωκόμενου σκοπού.

Η έρευνά μας αποσκοπεί στην ανάδειξη του ρόλου της Κοινωνίας των Πολιτών και πιο συγκεκριμένα της δράσης των εθελοντικών οργανώσεων. Επικεντρωνόμαστε στη δράση τους στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας και της συνδρομής στη διαχείριση καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης, όπως αυτές ορίζονται από το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Τα ερευνητικά ερωτήματα που έχουν τεθεί είναι:

- Ποιο είναι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας;
- Ποιες είναι οι αρμοδιότητες της Πολιτικής Προστασίας;
- Ποια είναι η σχέση της κοινωνίας των πολιτών με την επίτευξη των σκοπών και των στόχων της δημόσιας διοίκησης και των φορέων της κεντρικής κυβέρνησης;
- Ποιες είναι οι απόψεις και οι σκέψεις στελεχών της τοπικής αυτοδιοίκησης και ενεργών πολιτών για την εθελοντική δραστηριότητα και τη δράση της κοινωνίας των πολιτών;
- Ποιο είναι το θεσμικό πλαίσιο για τον εθελοντισμό στην Ελλάδα;
- Ποιος είναι ο τρόπος λειτουργίας των εθελοντικών οργανώσεων που σχετίζονται με πολιτική προστασία στην Ελλάδα;
- Ποια είναι τα αποτελέσματα της μέχρι τώρα εθελοντικής δραστηριότητας;
- Ποιοι είναι οι επιδιωκόμενοι στόχοι από τη λειτουργία του Μητρώου Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας;

Στο πρώτο μέρος με την βοήθεια διαδικτυακών και βιβλιογραφικών πηγών επιχειρείται η ανάδειξη βασικών εννοιών που αφορούν τη θεματολογία της εργασίας. Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αποσαφήνιση των εννοιών της δημόσιας διοίκησης, της Κοινωνίας των Πολιτών, του εθελοντισμού και της Πολιτικής Προστασίας. Μέσω της ανάλυσης του θεσμικού πλαισίου της Πολιτικής Προστασίας γίνεται μια ιστορική αναδρομή στην καθιέρωση του θεσμού από την εποχή του Δευτέρου Παγκόσμιου Πολέμου όταν αφορούσε στην προστασία των υποδομών και αναφερόταν ως «πολιτική άμυνα», μέχρι τις μέρες μας και την ίδρυση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Στο δεύτερο κεφάλαιο, μέσω της ανάλυσης Νόμων, Προεδρικών Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων γίνεται η αποδελτίωση των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου και επομένως της Πολιτικής Προστασίας. Τέλος,

παρουσιάζεται η νομοθεσία που αφορά στον εθελοντισμό στην Πολιτική Προστασία, αλλά και στο Πυροσβεστικό Σώμα, καθώς επίσης και το γενικό πλαίσιο προστασίας του εθελοντισμού και της Κοινωνίας των Πολιτών στη χώρα.

3.2. Επιλογή ερευνητικής μεθόδου.

Η πραγμάτωση του πρώτου μέρους βασίστηκε στη χρήση δευτερογενών πηγών έρευνας, όπως η βιβλιογραφία (ελληνική και ξενόγλωσση), καθώς και διαδικτυακών πηγών που αφορούν στο νομοθετικό πλαίσιο της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανάλυση των πηγών έγινε με τη μέθοδο της δευτερογενούς ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων (Τσιώλης, 2011), η οποία χρησιμοποιήθηκε και για την πραγμάτωση του δεύτερου μέρους.

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η μεθοδολογία της έρευνας και ακολουθεί η ανάλυση των δεδομένων που εξήχθησαν βάσει των συνεντεύξεων. Για τον λόγο αυτόν κρίθηκε αναγκαία η χρήση συνδυασμού μεθόδων. Το ζήτημα του εθελοντισμού στην Πολιτική Προστασία, ως ερευνητική στρατηγική συναντάται στην ελληνική βιβλιογραφία με τον όρο «μελέτη περίπτωσης» και στην ξενόγλωσση με τον όρο «case study», η οποία συνίσταται στην προσπάθεια του ερευνητή να εξετάσει σφαιρικά ένα φαινόμενο, μια συνθήκη ή ένα γεγονός που συμβαίνει στην πραγματική ζωή, απαντώντας έτσι στα ερευνητικά ερωτήματα που έχει θέσει (Yin, 2003:1 – 13). Η μελέτη περίπτωσης στις κοινωνικές επιστήμες συνίσταται στις ευρεία συλλογή πληροφοριών και δεδομένων που έχει ως στόχο να καλύψει ένα ευρύ φάσμα διάφορων εκδοχών που αφορούν σε ένα συγκεκριμένο ερευνητικό ζήτημα (Gomm, Hammersley & Foster, 2000:1 – 7). Στον χώρο της ερμηνευτικής κοινωνιολογίας η χρήση της ποιοτικής μεθόδου έρευνας συνίσταται στη συστηματική και ευπροσάρμοστη χρήση διαφόρων μεθόδων έρευνας, σύμφωνα με την Jennifer Mason (Κυριαζή, 2011:17 – 25), στόχος της οποίας είναι η περιγραφή και η κατανόηση της κοινωνικής πραγματικότητας με αυστηρότητα, συστηματικότητα και μεθοδολογική τεκμηρίωση (Τσιώλης, 2014:45), απαντημένη στην διεθνή βιβλιογραφία ως grounded theory (Khan, 2014: 226).

Οι συνεντεύξεις αποτελούν μια σχέση αλληλεπίδρασης μεταξύ του ερευνητή και των συνεντευξιαζόμενων, επιδιώκεται η μέγιστη δυνατή συνεργασία μεταξύ τους, καθώς ο ερευνητής επιδιώκει να δημιουργήσει μια σχέση αμοιβαιότητας (Mills, Bonner, Francis, 2006:8 – 13). Η διενέργεια συνεντεύξεων βασίστηκε στην ποιοτική μέθοδο έρευνας με ημι-δομημένη μορφή, η οποία αποτελεί την καταλληλότερη μορφή ποιοτικής έρευνας (Κυριαζή, 2011:76), ενώ επαρκεί ένας μικρός αριθμός δείγματος (Πούρκος, Δαθέρμος, 2010:422). Σε αντίθεση με τη δευτερογενή έρευνα σε βιβλιογραφικές ή διαδικτυακές πηγές, οι συνεντεύξεις αποτελούν πρωτογενή πηγή άντλησης δεδομένων και διακρίνεται σε δύο είδη:

- 1) Την Κατευθυνόμενη/Δομημένη: βασίζεται στη χρήση τυποποιημένου ερωτηματολογίου, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένες ερωτήσεις. Σκοπός είναι ο ερευνητής να καθοδηγήσει τον συνεντευξιαζόμενο σε συγκεκριμένες απαντήσεις, οδηγώντας έτσι στην εξαγωγή συγκεκριμένων συμπερασμάτων. Προκειμένου όμως να μην πιεστούν οι συμμετέχοντες στην έρευνα, ο ερευνητής μπορεί να χρησιμοποιήσει ερωτήσεις ανοιχτού τύπου επί

συγκεκριμένης λίστας θεμάτων, ερευνητική πρακτική που ονομάζεται ημι-δομημένη συνέντευξη (Hill και συν., 2018: 83).

- 2) Την Ανοιχτού Τύπου: βασίζεται στη χρήση ερωτήσεων που οδηγούν σε ανοιχτή συζήτηση μεταξύ ερευνητή και συνεντευξιαζόμενου. Ο συμμετέχων στη συνέντευξη είναι ελεύθερος να αναπτύξει το σκεπτικό του χωρίς περιορισμούς από τον ερευνητή (Hill και συν., 2018:83).

Προτιμότερο είναι να τίθεται στους συμμετέχοντες ένας μικρός αριθμός πολύ συγκεκριμένων ερωτήσεων (Πούρκος, Δαθέρμος, 2010: 424). Αρχικά, ο ερευνητής αφήνει τους συμμετέχοντες να αναπτύξουν το σκεπτικό τους χωρίς να θέτει πολλές υποθέσεις (Willing, 2008), ώστε να καταγραφεί η υποκειμενική εμπειρία και γνώμη τους, ενώ σύμφωνα με τη βασική αρχή της θεμελιωμένης θεωρίας (grounded theory) οι ερωτήσεις ανασκευάζονται στη συνέχεια (Πούρκος, Δαθέρμος, 2010:423).

Για τη λήψη πρωτογενών δεδομένων διεξήχθησαν τρεις (3) δια ζώσης και δύο (2) εξ αποστάσεως συνεντεύξεις με τη χρήση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας με εν ενεργεία μέλη της τοπικής αυτοδιοίκησης (Αλίμος, Γλυφάδα, Βούλα – Βάρη – Βουλιαγμένη) και εθελοντικών οργανώσεων. Πραγματοποιήθηκε δια ζώσης συνέντευξη με τον Αντιδήμαρχο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Αλίμου κύριο Νίκο Αλβανό στις 2/12/2022 στο προσωπικό του γραφείου. Παραχωρήθηκε δια ζώσης συνέντευξη από την κυρία Ελένη Καράχου, αντιδήμαρχο παιδείας και νέας γενιάς του Δήμου Γλυφάδας στις 26/11/2022 στο προσωπικό της γραφείο και τον κύριο Σταμάτη Σκαμπαρδώνη, δημοτικό σύμβουλο και Γενικό Γραμματέα της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης, στις 25/11/2022 στον χώρο εργασίας του. Με εξ αποστάσεως συμμετοχή μέσω χρήσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου συμμετείχε η κυρία Μαρία Καραβουσάλη, Πρόεδρος της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Παιδείας του Δήμου Γλυφάδας και εθελόντρια στο γονεϊκό κίνημα, στις 7/12/2022. Τέλος, εκ μέρους του Δήμου Βάρης – Βούλας – Βουλιαγμένης συμμετείχε στην έρευνα μέσω χρήσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 19/11/2022 ο κύριος Νικόλαος Βάσης, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου 3B.

3.3. Επεξεργασία δεδομένων.

Για την ανάλυση των πρωτογενών δεδομένων που παρήχθησαν κατά την διεξαγωγή των συνεντεύξεων επιλέχθηκε η θεματική ανάλυση δεδομένων, η οποία συνίσταται στην οργάνωση και την κατανόηση των νοηματικών μοτίβων που εξάγονται από ένα σύνολο δεδομένων (Braun και Clarke, 2012:2). Σκοπός της μεθόδου αυτής είναι η διευκόλυνση του ερευνητή στην απόκτηση γνώσης ως προς τα συλλογικά νοήματα και εμπειρίες, μέσω της επικέντρωσης στα στοιχεία εκείνα που αφορούν στα ερευνητικά του ερωτήματα (Τσιώλης, 2017:3).

Η θεματική ανάλυση δεδομένων απαρτίζεται από πέντε βήματα (Τσιώλης, 2018:97 – 125):

1. **Διαδικασία Μετεγγραφής (Απομαγνητοφώνη):** Μεταγραφή και μεταφορά των μαγνητοφωνημένων ή βιντεοσκοπημένων συνεντεύξεων σε γραπτό κείμενο (Τσιώλης, 2014:2069). Αναλόγως της στοχοθεσίας της έρευνας, ο ερευνητής καλείται να διαλέξει ή να δημιουργήσει ένα σύστημα, προκειμένου

να διαχειριστεί το πλήθος των συστημάτων σημειογραφίας που προκύπτουν από τη μεταφορά του προφορικού λόγου σε γραπτό (Willing, 2015:98 – 100). Η επικέντρωση στα νοήματα των λεγομένων των συμμετεχόντων επιτρέπει τη χρήση ενός απλού συστήματος σημειογραφίας (Τσιώλης, 2017:4).

2. **Προσεκτική ανάγνωση κειμένων. Εντοπισμός & συγκέντρωση των αποσπασμάτων που αντιστοιχούν σε κάθε ερευνητικό ερώτημα και υποερώτημα:** Πρόκειται για το στάδιο της εξοικείωσης του ερευνητή με τα ερευνητικά δεδομένα (Γαλάνης, 2018:417). Γίνεται χρήση της τεχνικής αντιγραφής και επικόλλησης (copy & paste) των συγκεντρωμένων δεδομένων. Βοηθητική είναι η υπογράμμιση των αποσπασμάτων που κρίνονται χρήσιμα από τον ερευνητή (Braun και Clarke, 2012:5).
3. **Κωδικοποίηση:** Το στάδιο της απόδοσης –εκ μέρους του ερευνητή– εννοιολογικών προσδιορισμών στα δεδομένα που έχουν συλλεχθεί κατά τα προηγούμενα βήματα (Terry, Hayfield, Clarke, & Braun, 2017, Braun & Clarke 2012:62 – 63).
4. **Η μετάβαση από τους κωδικούς σε θέματα:** Τα θέματα αποτελούν πιο γενικές εννοιολογικές προσεγγίσεις σε σχέση με τους κώδικες (Τσιώλης, 2017: 15). Οι κώδικες που δημιουργήθηκαν κατά την κωδικοποίηση συγκεντρώνονται προς αντιπαραβολή μαζί με τα αποσπάσματα που τους αφορούν (Braun, 2017, Braun & Clarke 2012:63).
5. **Έκθεση των ευρημάτων:** Η συγγραφή έκθεσης με τα ευρήματα που εξήχθησαν από τα παραπάνω βήματα. Στόχος του ερευνητή είναι να ελέγξει τα μέχρι τώρα πεπραγμένα του και προβεί σε τυχόν διορθώσεις ή τροποποιήσεις (Terry, Hayfield, Clarke, & Braun, 2017).

3.4. Ανάλυση συνεντεύξεων.

Στην παρούσα ενότητα θα ασχοληθούμε με τα βήματα 3 και 4 της θεματικής μεθόδου, δηλαδή στην κωδικοποίηση και τη μεταφορά των κωδικών σε θέματα των συνεντεύξεων που ελήφθησαν το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Για την καλύτερη κατανόηση θα χρησιμοποιηθούν πίνακες και σχεδιαγράμματα με τη χρήση εργαλείων του word, ενώ για λόγους σεβασμού της ανωνυμίας των απαντήσεων των συμμετεχόντων δεν θα παραθέσουμε τις απαντήσεις ονομαστικά. Αρχικά κρίνεται σημαντική η παράθεση των ερωτημάτων στα οποία κλήθηκαν να απαντήσουν οι συμμετέχοντες στους παρακάτω πίνακες.

- Πως ερμηνεύετε τον όρο «κοινωνία των πολιτών»;
- Ποια είναι η άποψή σας για την ενεργή συμμετοχή των πολιτών μέσω των εθελοντικών οργανώσεων;
- Πιστεύετε πως ο εθελοντισμός μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη των στόχων και των σκοπών του νεοσύστατου Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας;
- Πιστεύετε πως η ενεργή συμμετοχή των πολιτών μπορεί να βοηθήσει τον κρατικό μηχανισμό στην αντιμετώπιση κρίσεων;
- Ποια είναι η άποψή σας για τη μέχρι τώρα λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας;

- Τι πιστεύετε ότι δεν έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά στην λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων;
- Ποια οφέλη πιστεύετε μπορούν να προκύψουν από την οργάνωση του Μητρώου Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας;
- Είστε ευχαριστημένοι από τη συμμετοχή των πολιτών στις υπάρχουσες εθελοντικές οργανώσεις ή στη δημιουργία νέων εθελοντικών οργανώσεων;
- Ποια είναι τα μελλοντικά σχέδια για τη δραστηριοποίηση των εθελοντικών οργανώσεων και των εθελοντών πολιτικής προστασίας στην περιοχή σας;

1) Πως ερμηνεύετε τον όρο «κοινωνία των πολιτών»;		
Συμμετέχοντες	Αποσπάσματα Απαντήσεων	Κώδικες
Συμμετέχων Α	«Κοινωνία των πολιτών» είναι το σύνολο ομάδων ή ατόμων που δεν διοικούνται από το κράτος, είναι εθελοντές, ΜΚΟ, ιδρύματα που υπηρετούν διαδικασίες για το κοινό συμφέρον. Όλα αυτά στο πλαίσιο της επιθυμίας σύμπραξης με τους πολίτες, που ο κοινωφελής χαρακτήρας καθιστά τη δράση τους εθελοντική.	Η δράση ομάδων πολιτών ή οργανώσεων με γνώμονα το κοινό συμφέρον.
Συμμετέχων Β	Θεωρώ πως είναι η ανιδιοτελής και η ενεργή συμμετοχή των πολιτών στα καθημερινά, σημαντικά και πολλές φορές δυσεπίλυτα ζητήματα που απασχολούν τον δήμο του και την περιοχή του. Εθελοντισμός στο γονεϊκό κίνημα, συμμετοχή στις δράσεις ενάντια στη φτώχεια, στην ενδοοικογενειακή βία και κοινωνικό αποκλεισμό, στη συμμετοχή και στη βοήθεια για την αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων(φωτιές, πλημμύρες, σεισμούς κ.α).	Η ανιδιοτελής δράση για την επίλυση σημαντικών ζητημάτων.
Συμμετέχων Γ	Αυτό που μου έρχεται στο μυαλό είναι η ομάδα ενεργών πολιτών δηλαδή είναι άνθρωποι, πολίτες ενεργοί οι οποίοι αναλαμβάνουν πρωτοβουλία να καθαρίσουν μια παραλία, να κάνουν μια δενδροφύτευση, να αναλάβουν κάποιες πρωτοβουλίες για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, άρα λοιπόν είναι ομάδα πολιτών οι οποίοι συνεργάζονται ανιδιοτελώς και με κάποιο σχέδιο για να	Ενεργοί πολίτες που αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες βελτίωσης του βιοτικού τους επιπέδου.

	μπορέσουν να αντιμετωπίσουν ένα θέμα ή ένα πρόβλημα το οποίο είναι στη γειτονιά τους σε πρώτη φάση, είναι στην πόλη τους και μετά για θέματα τα οποία ευρύτερα έτσι; Εγώ εκεί το εντοπίζω.	
Συμμετέχων Δ	Μια κοινωνία όπου οι πολίτες είναι συμμετοχικοί, ενδιαφέρονται, προσφέρουν και δεν τα περιμένουν όλα από το κράτος και προσφέρουν κι αυτοί και έχουν ένα ενδιαφέρον για τα πολιτικά δρώμενα ως επί το πλείστον.	Οι πολίτες είναι ενεργοί, ενδιαφέρονται για την πολιτική και δεν περιμένουν το κράτος.
Συμμετέχων Ε	Η κοινωνία των πολιτών ως γενικός όρος είναι μία μορφή κοινωνικής δράσης. Κοινωνικής δράσης πολιτών μέσα σε ένα σύνολο ανθρώπων που δεν διοικούνται από το κράτος, δεν διοικούνται από τον Δήμο, δεν έχουν διοικητική σχέση με κανέναν, αλλά οργανωτικά υπηρετούν κάποιο στόχο, κάποιο σκοπό. Αυτό λοιπόν ως κοινωνία των πολιτών έρχεται να δέσει κάποια στιγμή με τη συμμετοχή αυτών των πολιτών, αυτών των ομάδων σε εθελοντική βάση είτε σε ομάδες είτε ατομικά για την επίτευξη κάποιου σκοπού συγκεκριμένου.	Μορφή αυτόνομης δράσης και αυτοοργάνωσης προς την επίτευξη ατομικών ή ομαδικών σκοπών και στόχων.

2) Ποια είναι η άποψή σας για την ενεργή συμμετοχή των πολιτών μέσω των εθελοντικών οργανώσεων;		
Συμμετέχοντες	Αποσπάσματα Απαντήσεων	Κώδικες
Συμμετέχων Α	Η προσφορά των εθελοντικών οργανώσεων είναι σημαντική για το κοινωνικό σύνολο. Ωστόσο ακόμα στη χώρα μας δεν είναι ανεπτυγμένο το πνεύμα του εθελοντισμού όπως σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Παρόλα αυτά τα τελευταία χρόνια γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια σε όλους τους τομείς για τη δημιουργία εθελοντικών ομάδων και της πλαισίωσης τους από ενεργούς πολίτες. Γίνονται αρκετές καμπάνιες που συμπεριλαμβάνουν ακόμα και δραστηριότητες για την προσέγγιση απλών ανθρώπων που δε γνωρίζουν τη δράση και το έργο τους ώστε να διαδοθεί η ιδέα του εθελοντισμού που σχετίζεται με τη δωρεάν παροχή εργασίας. Επιπλέον ένα σημαντικό πρόβλημα που προκύπτει στην εποχή μας έχει να κάνει με τη μετακίνηση των πληθυσμών από χώρες με προβλήματα δημοκρατίας, ελευθερίας και πολέμων. Ένα μεγάλο κομμάτι της διαχείρισης αυτών των πληθυσμών ανέλαβαν εθελοντικές οργανώσεις και εθελοντικές ομάδες, στις οποίες υπήρξε θετική ανταπόκριση από αρκετούς πολίτες που συμμετείχαν ενεργά με όσα μέσα διέθεταν.	Ο εθελοντισμός δεν είναι αρκετά ανεπτυγμένος στην Ελλάδα, ωστόσο με τη συνεχή ενημέρωση γίνονται θετικά βήματα.
Συμμετέχων Β	Ο εθελοντισμός είναι μια αληθινή κατάθεση ψυχής που εμπεριέχει αγάπη, ανθρωπιά, τρυφερότητα και στοργή. Η ενεργή συμμετοχή των πολιτών μέσω των εθελοντικών οργανώσεων δίνει νόημα στις ανθρώπινες αξίες όπως είναι η κοινωνική αλληλεγγύη, η κοινωνική προσφορά, η αγάπη προς τον συνάνθρωπο. Η εθελοντική απασχόληση προσφέρει εμπειρίες, νέες δεξιότητες, αποφόρτιση από την καθημερινότητα, εξόδους διαφυγής από προσωπικά προβλήματα κι όλα αυτά χωρίς οικονομικό κόστος. Με τη	Οι εθελοντές προσφέρουν κοινωνικό έργο που βασίζεται στο αίσθημα της αγάπης και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

	συμμετοχή μας σε εθελοντικές δραστηριότητες ευρύτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος συμβάλλουμε στην κοινωνική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή στην αύξηση της κοινωνικής εμπιστοσύνης και κατά συνέπεια σε μία μεγαλύτερη συμμετοχή μέσα στην κοινωνία.	
Συμμετέχων Γ	...η συμμετοχή των πολιτών είναι πάρα πολύ σημαντική... δεν μπορείς να περιμένεις ούτε απ' το κράτος ούτε απ' τον δήμο, πρέπει εσύ δηλαδή αυτό είναι αν θέλεις ένα είδος αυτοοργάνωσης... η κοινωνία των πολιτών και αυτές οι οργανώσεις είναι σε πράγματα με κοινά ενδιαφέροντα, με κοινά οράματα...	Η κοινωνία των πολιτών καλύπτει κενά και παραλήψεις του κράτους και της αυτοδιοίκησης.
Συμμετέχων Δ	Ως εθελόντρια κι εγώ χρόνια σε οργανώσεις τοπικές, πιστεύω ότι προσφέρουνε πάρα πολλά, είναι πολύ σημαντική, ειδικά στην πόλη μας στη Γλυφάδα έχουμε εθελοντικές οργανώσεις για πυροπροστασία, πυρασφάλεια, για την δασοπροστασία και συνέχεια δημιουργούμε εθελοντικές ομάδες για το κοινωνικό παντοπωλείο, για ασθενείς ομάδες της πόλης μας κι έτσι θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό γιατί έτσι μπορούμε αθόρυβα, ανώνυμα να βοηθάμε τους πολίτες της πόλης μας τους συμπολίτες μας χωρίς να δημιουργείται προς τα έξω μεγάλη φήμη σ' αυτά που γίνονται και οι άνθρωποι να μπορούνε αθόρυβα κι ανώνυμα να εξυπηρετούνται και να βοηθούνται.	Η προσφορά της κοινωνίας των πολιτών βοηθάει στην επίλυση προβλημάτων και στην εξυπηρέτηση ευπαθών ομάδων με ανώνυμο τρόπο και σεβασμό.
Συμμετέχων Ε	Η συμμετοχή αυτών των πολιτών μέσα στις εθελοντικές οργανώσεις και εν προκειμένω τις εθελοντικές οργανώσεις που έχουν να κάνουν με την πολιτική προστασία αλλά και ευρύτερα, είναι εξαιρετικά σημαντική, την παρακολουθούμε κάθε χρόνο μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επικοινωνίας, τη χρησιμότητα είτε	Η σπουδαιότητα των εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας αποδεικνύεται από τη δημιουργία και εκπαίδευση τέτοιων οργανώσεων σε ολόκληρη την

	αυτό γίνεται με δασικές πυρκαγιές, είτε γίνεται σε σεισμούς, είτε γίνεται σε περιπτώσεις αστικών καταστροφών. Κατά έναν τρόπο, η συμμετοχή τους είναι πολύτιμη, το κράτος έχει προσπαθήσει αυτήν την ώρα που μιλάμε να φτιάξει και μια πιο σωστή οργανωτικά δομή μέσα από ένα κολέγιο το οποίο οργανώνεται τώρα – μάλλον μέσα στο 23 – το οποίο θα έχει να κάνει με την εκπαίδευση των εθελοντών σε κομμάτια της πολιτικής προστασίας ούτως ώστε να είναι πιστοποιημένοι σε όλα αυτά και να μην να είναι σε εθελοντική βάση αλλά να έχουν και πιστοποίηση, η οποία θα εξασφαλίσει καλύτερες συνθήκες σε ό,τι αφορά την ασφάλειά τους αλλά και την αποτελεσματικότητα σε ό,τι πάνε αυτοί να κάνουνε. Αυτή η Ακαδημία λοιπόν στήθηκε τώρα από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και σιγά σιγά θα ξεκινήσουν οι εκπαιδεύσεις σε τοπικό επίπεδο. Έτσι κι αλλιώς οι Δήμοι και η Περιφέρεια έχει εθελοντικές ομάδες τις οποίες τις εκπαιδεύει σε θέματα πρώτων βοηθειών, σε θέματα ΚΑΡΠΑ, σε θέματα αντιμετώπισης καταστροφών, σε θέματα πυροσβέσεων, απεγκλωβίσεων, πλημμυρικών φαινομένων κτλ.	Περιφέρεια και τους δήμους.

3) Πιστεύετε πως ο εθελοντισμός μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη των στόχων και των σκοπών του νεοσύστατου Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας;		
Συμμετέχοντες	Αποσπάσματα Απαντήσεων	Κώδικες
Συμμετέχων Α	Θεωρώ πως πράγματι εδώ και αρκετά χρόνια οι εθελοντές έχουν παίξει σημαντικό ρόλο τον οποίο διατηρούν και σήμερα στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας και κάθε μέρα αυξάνεται η εισροή εθελοντών στον τομέα αυτό. Είμαι βέβαιος ότι η βοήθεια τους μπορεί να φανεί χρήσιμη στην επίτευξη των στόχων που θέτει το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και αυτό γιατί υπάρχουν οργανωμένες και εκπαιδευμένες εθελοντικές ομάδες σε όλους τους Δήμους και τις περιφέρειες και αντιμετωπίζουν φυσικά φαινόμενα πολλές φορές καταστροφικά, όπως πλημύρες, πυρκαγιές σεισμούς.	Οι καλά εκπαιδευμένες ομάδες μπορούν να λειτουργήσουν επικουρικά στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας.
Συμμετέχων Β	Ναι πιστεύω ότι ο εθελοντισμός μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη των στόχων και των σκοπών του νεοσύστατου υπουργείου κλιματικής κρίσης και πολιτικής προστασίας γιατί θα υπάρχουν περισσότεροι άνθρωποι που θα μπορέσουν να ασχοληθούν και να προλάβουν καταστάσεις. Βλέπουμε συνέχεια στην καθημερινότητα μας ότι όταν δρουν οι πολίτες εθελοντικά τα αποτελέσματα είναι πολύ καλά.	Ο μεγάλος αριθμός εθελοντών μπορεί να κλείσει τα κενά του κρατικού μηχανισμού.
Συμμετέχων Γ	...θα μιλήσω λίγο και σαν εκπαιδευτικός, επειδή εγώ ο τομέας που ασχολούμαι στην οργάνωσή μου είναι η περιβαλλοντική εκπαίδευση, αυτή τη στιγμή λοιπόν δουλεύουμε πάρα πολύ υπάρχει ένα πρόγραμμα το οποίο αξίζει να μπει να το δεις θα σ' ενδιαφέρει, διεθνές, μαθαίνω για τα δάση. Αυτό λοιπόν το πρόγραμμα είναι ένα πρόγραμμα το οποίο γίνεται σε 50 χώρες σ' όλον τον κόσμο όχι μόνο στην	Ο εθελοντισμός μπορεί να βοηθήσει, χρειάζεται εκπαίδευση και ενημέρωση από τα χρόνια του σχολείου.

	Ευρώπη αλλά γίνεται και στην Αμερική ή και αλλού. Αυτή τη στιγμή λοιπόν εμείς σκεφτήκαμε να κάνουμε ένα π.χ. ο τρόπος με τον οποίο θα μπορούσαμε να ...ένα σχέδιο όπως υπάρχει στα σχολεία σχέδιο για την αντισεισμική προστασία, δεν υπάρχει ένα σχέδιο για το θέμα πρόληψη από δασικές πυρκαγιές, δηλαδή όπως αυτό αν θέλεις θα μου πεις δεν υπήρχε στο Μάτι ή αλλού δεν υπήρχε και πώς με ποιο τρόπο οι πολίτες δηλαδή θα μπορέσουν σε μια τέτοια περίπτωση να αντιδράσουν κι αυτά.	
Συμμετέχων Δ	Πάρα πολύ. Ήδη το είδαμε με τα χιόνια εδώ στην πόλη μας, τον Γενάρη μήνα, ότι αν τα περιμέναμε όλα από τον δήμο δε θα μπορούσαμε να εξυπηρετηθούμε τόσο άμεσα. Δηλαδή ο κάθε πολίτης θα πρέπει να υπάρχουν ομάδες να βγουν στους δρόμους με τα φτυάρια τους, με το ζεστό νερό, το αλάτι το οποίο θα προμηθευτούν από τους δήμους και να βοηθήσουν στην περιοχή τους, στη γειτονιά τους, να βοηθήσουν έναν συνάνθρωπο που δεν μπορεί, που είναι ανήμπορος να ανοίξει την πόρτα του να την αποφράξει από χόρτα , από χιόνια από οτιδήποτε. Το θεωρώ πάρα πάρα πολύ σημαντικό το κομμάτι του εθελοντισμού στην περίπτωση της κλιματικής κρίσης γιατί βλέπουμε φαινόμενα τα οποία δεν τα είχαμε παλιότερα στη χώρα μας, νέα φαινόμενα τα οποία ο εθελοντισμός μπορεί πάρα πολύ να βοηθήσει.	Οι εθελοντές έρχονται να δώσουν λύσεις εκεί που ο κρατικός μηχανισμός αδυνατεί να ανταπεξέλθει.
Συμμετέχων Ε	...δεν υπερβαίνουν τον κρατικό μηχανισμό αλλά επικουρούν και είναι απαραίτητη η προσπάθειά τους διότι σε καταστροφές είναι αλήθεια ότι δεν αρκούν, δεν αρκεί ο κρατικός μηχανισμός, έτσι κι αλλιώς... καταστροφές που	Οι εθελοντικές οργανώσεις έχουν επικουρικό χαρακτήρα διευκολύνοντας το έργο του Πυροσβεστικού Σώματος.

	γίνονται, Τώρα σε καθημερινή βάση αυτές οι ομάδες μπορούν να λειτουργήσουν κατά την καθημερινή περίοδο κάνοντας τη δουλειά που δεν την κάνει η πυροσβεστική, καλώς δεν την κάνει γιατί ασχολείται με άλλα θέματα, μπορεί να κάνει μία επίβλεψη ας πούμε σε έναν χώρο δασικό, να κάνει μία επικοινωνία με το κεντρικό κράτος, να κάνει μία επικοινωνία με τους Δήμους κτλ και να ενημερώνει και όταν χρειαστεί επιχειρησιακά να επικουρεί τον κρατικό μηχανισμό.	

4) Πιστεύετε πως η ενεργή συμμετοχή των πολιτών μπορεί να βοηθήσει τον κρατικό μηχανισμό στην αντιμετώπιση κρίσεων;		
Συμμετέχοντες	Αποσπάσματα Απαντήσεων	Κώδικες
Συμμετέχων Α	Διαχρονικά όλες αυτές οι ομάδες ενεργών πολιτών δίνουν τη μάχη για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών δίπλα στους κρατικούς φορείς οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την οργάνωση τους. Υπό την καθοδήγηση και εκπαίδευση τους. Με τη σωστή οργάνωση και εκπαίδευση καθώς και τις σωστές κατευθύνσεις θα είναι χρήσιμη και αποτελεσματική η συμβολή τους και μπορούν να αναδειχθούν σε βασικούς πυλώνες της αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών.	Η σωστή εκπαίδευση και καθοδήγηση μπορεί να αποφέρει θετικά αποτελέσματα.
Συμμετέχων Β	Σίγουρα η ενεργή συμμετοχή των πολιτών μπορεί να βοηθήσει τον κρατικό μηχανισμό στην αντιμετώπιση κρίσεων και αυτό δυστυχώς έχει φανεί σε κάθε δύσκολη περίπτωση (φωτιές , πλημμύρες) οι πολίτες είναι εκεί αψηφώντας πολλές φορές για την σωματική τους ακεραιότητα με μόνο γνώμονα να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση μιας κρίσης.	Ο αλtruισμός των εθελοντών έχει θετικό αντίκτυπο στην αντιμετώπιση πρόσφατων καταστροφών.
Συμμετέχων Γ	Χρειάζεται περισσότερη η ενημέρωση και να σου πω και κάτι άλλο που το θεωρώ σημαντικό,	Χρειάζεται περισσότερη ενημέρωση, αλλά και ενδιαφέρον από πλευράς

	θεωρώ ότι για να βοηθήσω εγώ πρέπει να με πείσεις εσύ σαν κράτος ότι αυτά που σου λέω εγώ νιώθω τώρα ότι αυτά που συζητάμε σε ενδιαφέρουν και τα λαμβάνεις υπόψη σου. Όταν ξέρω ότι εσύ δεν πρόκειται να τα λάβεις υπόψη σου σαν κράτος, δε μ' ενδιαφέρει κι εμένα να... δηλαδή αυτή τη στιγμή θεωρώ ότι ο συνομιλητής μου που είναι έτσι; Αυτά που λέω τα παίρνει σοβαρά υπόψη του και μπορεί να τα υπολογίζει και να τα εντάξει σ' ένα σχέδιο δράσης. Είναι πολύ σημαντικό αυτό.	του κράτους για την ανάπτυξη του εθελοντισμού.
Συμμετέχων Δ	Όχι μόνο δεν μπορεί, και να γίνει και πιο γρήγορα. Μπορεί να μπορεί ο κρατικός μηχανισμός αλλά συνήθως αργοπορεί. Εγώ προσωπικά θεωρώ ότι με την προσφορά του πολίτη, του εθελοντή, του ενεργού πολίτη θα έλεγα βασικά, μπορούν όλα να γίνουνε πιο γρήγορα και πιο σωστά. Και να βοηθάει ο ένας τον άλλον γιατί για μένα κοινωνία πολιτών σημαίνει αυτό κατά βάση. Ο ένας να βοηθάει τον άλλον με τις δυνάμεις που ο καθένας έχει. Εσύ μπορείς να μου σκάψεις, εγώ μπορώ να σου γράψω. Εντάξει; Όλοι δεν μπορούμε όλα. Κι αν αναλογιστούμε από τις πρώτες κοινωνίες η ανταλλαγή προϊόντων γινότανε στις πρώτες πρώτες κοινωνίες. Λοιπόν αυτό προσπαθούμε να κάνουμε και τώρα μ' αυτόν τον τρόπο, τον εθελοντισμό και την κοινωνία των πολιτών. Να νοιάζεται ο πολίτης ο ένας για τον άλλον.	Ο ενεργός πολίτης μπορεί να δράση άμεσα, ο κρατικός μηχανισμός αργοπορεί.
Συμμετέχων Ε	Επειδή τα φαινόμενα συνήθως αυτά που αφορούν την πολιτική προστασία έχουνε μία δυναμική ως καταστροφικά φαινόμενα συνήθως, εκεί λοιπόν είναι βέβαιο ότι δεν αρκούν οι δομές οι κρατικές αλλά χρειάζεται να υπάρχει μεγαλύτερο εύρος	Οι εθελοντικές οργανώσεις έχουν επικουρικό χαρακτήρα, βοηθώντας τον κρατικό μηχανισμό να αντιμετωπίσει καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.

	ανθρώπων για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν μια καταστροφή και να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν επικουρικά πάντα, δηλαδή δεν υπερβαίνουν τον κρατικό μηχανισμό αλλά επικουρούν και είναι απαραίτητη η προσπάθειά τους διότι σε καταστροφές είναι αλήθεια ότι δεν αρκούν, δεν αρκεί ο κρατικός μηχανισμός, έτσι κι αλλιώς. Το έχουμε βιώσει σε διάφορες καταστροφές που γίνονται.	

5) Ποια είναι η άποψή σας για την μέχρι τώρα λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας;		
Συμμετέχοντες	Αποσπάσματα Απαντήσεων	Κώδικες
Συμμετέχων Α	Σε όλους τους Δήμους και τις Περιφέρειες υπάρχουν οργανωμένες εθελοντικές ομάδες στους τομείς της Πολιτικής Προστασίας, η παρουσία τους είναι ισχυρή και το έργο τους σημαντικό. Σε όλον τον σχεδιασμό προβλέπεται και η στήριξη των φορέων από τους εθελοντές. Οι εθελοντές είναι σημαντική δύναμη στη συλλογική προσπάθεια και προσφέρουν ουσιαστικές υπηρεσίες στην Πολιτική Προστασία. Σκοπός της εθελοντικής εργασίας είναι να ενισχύσουν την υποστήριξη και την αλληλεγγύη μεταξύ των πολιτών με τους οποίους έρχονται σε επαφή και βοηθούν αυτούς που κινδυνεύουν από τα φυσικά φαινόμενα, που έχουν ενταθεί λόγω της κλιματικής αλλαγής.	Οι εθελοντικές οργανώσεις δρουν επικουρικά και υποστηρικτικά στους κρατικούς και αυτοδιοικητικούς φορείς.
Συμμετέχων Β	Λαμβάνοντας υπόψη τη λειτουργία της εθελοντικής οργάνωσης πολιτικής προστασίας της περιοχής μου πιστεύω ότι γίνεται πολύ καλή δουλειά και είναι απαραίτητο να υπάρχουν σε κάθε Δήμο.	Η ύπαρξη αυτών των ομάδων κρίνεται απαραίτητη.
Συμμετέχων Γ	...Λίγοι είναι αυτοί οι οποίοι παίρνουν τις πρωτοβουλίες και λένε όπως θα σου πω παρακάτω	Λίγοι είναι αυτοί που αναλαμβάνουν

	ότι εμείς αναλαμβάνουμε μια πρωτοβουλία για να κάνουμε αυτό, για την πρόληψη για το ένα ή για το άλλο, είναι πολύ σημαντικό αυτό... Για μένα το αποτύπωμα είναι θετικό. Παρότι σου ξαναλέω δεν υπάρχει μεγάλη συμμετοχή του κόσμου.	πρωτοβουλίες, αλλά με θετικό πρόσημο.
Συμμετέχων Δ	Σαφώς υπάρχουν παραλήψεις, δε θα έλεγα ότι λειτουργούν σωστά 100%, είναι μία βέβαια πολύ καλή προσπάθεια οι εθελοντικές οργανώσεις και ως προς την κοινωνική προσφορά και στη φιλανθρωπία, κάποιες εξ αυτών έχουν καλές δομές καλή οργάνωση και λειτουργούν καλά. Πολλές εξ αυτών όμως είναι πολύ πολύ ερασιτεχνικές θα έλεγα και μερικές έχουν και ασαφή πλαίσια σαν εθελοντικές οργανώσεις.	Υπάρχουν πολλές οργανώσεις, κάποιες πολύ οργανωμένες και κάποιες που λειτουργούν με ασαφές πλαίσιο.
Συμμετέχων Ε	Σε ότι αφορά τον Δήμο μας εμείς επειδή είναι νεοσύστατες οι εθελοντικές ομάδες πολιτικής προστασίας έχουμε δει την αγάπη, την όρεξη, την προσπάθεια που κάνουν αυτοί οι άνθρωποι προκειμένου να ενημερωθούν, να εκπαιδευτούν και να μπορέσουν να αποδώσουν μέσα στο κοινωνικό γίγνεσθαι όταν υπάρξει μια καταστροφή. Σ' ό,τι αφορά όμως ευρύτερα και από όμορους Δήμους οι οποίοι έχουνε και δασικές εκτάσεις ή οτιδήποτε άλλο, είναι καθοριστική η συμβολή των εθελοντικών οργανώσεων και των εθελοντικών ομάδων. Θα μπορούσαμε να πούμε και στις τελευταίες ασ πούμε πυρκαγιές που έγιναν στην περιοχή της Γλυφάδας και της Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης, εκεί επειδή έτυχε να βρίσκομαι στον χώρο με μερικούς, πολύ λίγους αυτή τη φορά εθελοντές μας και μηχανοκίνητο εξοπλισμό, ήταν καθοριστική η συμβολή των ομάδων αυτών σ' αυτές τις	Οι εθελοντικές οργανώσεις είχαν καθοριστικό ρόλο στην αντιμετώπιση των πυρκαγιών στα Νότια Προάστια της Αττικής, αλλά και στην υποστήριξη ευπαθών ομάδων κατά τον περσινό χιονιά.

	καταστροφές και βέβαια το παρακολουθήσαμε κι όταν είχε γίνει προ διετίας, προ ενός έτους μάλλον ο χιονιάς και εκεί ακόμα οι άνθρωποι αυτοί προσπάθησαν να προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο είτε βοηθώντας ανθρώπους οι οποίοι ήταν εξαρτώμενοι από αιμοκαθάρσεις δηλαδή άνθρωποι οι οποίοι έπρεπε να μεταφερθούν καθημερινά σχεδόν στο νοσοκομείο ή κάθε δεύτερη μέρα για αιμοκάθαρση, είτε για εγκύους οι οποίες έπρεπε να πάνε στο νοσοκομείο, είτε για ανήμπορους γέροντες να τους πάνε φαγητό κτλ κτλ. Αυτοί όλοι προσπάθησαν και έδωσαν τον καλύτερό τους εαυτό και βοήθησαν την κοινωνία πρωτίστως και την τοπική αυτοδιοίκηση δευτερευόντως.	

6) Τι πιστεύετε ότι δεν έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά στην λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων;		
Συμμετέχοντες	Αποσπάσματα Απαντήσεων	Κώδικες
Συμμετέχων Α	Πολλές φορές δημιουργείται δυσλειτουργία στη σχέση φορέων και εθελοντών λόγω μη σωστής ενημέρωσης ή πολλών εμπλεκόμενων στην εκπαίδευση και την οργάνωση. Αυτό δημιουργεί δυσαρέσκεια και φέρνει αρνητικά αποτελέσματα στη διάθεση προσφοράς εκ μέρους των εθελοντών. Επίσης η έλλειψη ηθικής επιβράβευσης και η μη επαρκής συνεργασία λειτουργεί αποτρεπτικά στις εθελοντικές οργανώσεις. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να είναι διακριτοί οι ρόλοι των δύο πλευρών, ώστε να αποφεύγονται οι προστριβές. Το κλίμα συνεργασίας σε μια κρίση είναι σημαντικός παράγοντας για την αποτελεσματική διαχείριση και την επιτυχή έκβαση.	Έλλειψη ενημέρωσης και συνεργασίας, σε συνδυασμό με την εμπλοκή πολλών φορέων στον οργανωτικό τομέα οδηγεί σε αποστροφή προς τον εθελοντισμό.

Συμμετέχων Β	Κατά την γνώμη μου δεν πιστεύω ότι υπάρχει κάτι που να μην έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά στην λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό. Πιστεύω όμως ότι χρειάζονται περισσότερο οικονομική ενίσχυση για να είναι πλήρως εξοπλισμένες οι εθελοντικές οργανώσεις για την αντιμετώπιση κρίσεων.	Ελλιπής οικονομική στήριξη και εξοπλισμός των ομάδων.
Συμμετέχων Γ	...Χρειάζεται περισσότερη η ενημέρωση και να σου πω και κάτι άλλο που το θεωρώ σημαντικό, θεωρώ ότι για να βοηθήσω εγώ πρέπει να με πείσεις εσύ σαν κράτος ότι αυτά που σου λέω εγώ νιώθω τώρα ότι αυτά που συζητάμε σε ενδιαφέρουν και τα λαμβάνεις υπόψη σου. Όταν ξέρω ότι εσύ δεν πρόκειται να τα λάβεις υπόψη σου σαν κράτος, δε μ' ενδιαφέρει κι εμένα να... δηλαδή αυτή τη στιγμή θεωρώ ότι ο συνομιλητής μου που είναι έτσι; Αυτά που λέω τα παίρνει σοβαρά υπόψη του και μπορεί να τα υπολογίζει και να τα εντάξει σ' ένα σχέδιο δράσης. Είναι πολύ σημαντικό αυτό....Αλλά ο κόσμος ξέρεις δυστυχώς και αυτό είναι που με στενοχωρεί είναι ότι μ' όλα αυτά που συμβαίνουν και είχε συμβεί και με τις οργανώσεις για το προσφυγικό, στη Μυτιλήνη και τέτοια, έχει χάσει λίγο την εμπιστοσύνη του... να αντιμετωπίσουμε να μην πέσουνε τέτοια δηλαδή υπάρχει ένα... δεν υπάρχει και σκεφτήκαμε εμείς να κάνουμε ένα τέτοιο σχέδιο σε συνεργασία φυσικά με την πυροσβεστική, σε συνεργασία με τους κατάλληλους φορείς εμείς δεν είμαστε, εμείς μπορούμε να δώσουμε απ' το κομμάτι μας τη δικιά μας επιστημονική αλλά πρέπει να συνεργαστείς και με τους πυροσβέστες και με τους επιστήμονες και με τον... Να σαι καλά αν θέλεις να... είναι πολύ	Ελλιπής ενημέρωση, σπασμωδικές χωρίς οργάνωση δράσεις και ασυδοσία ΜΚΟ - εθελοντικών οργανώσεων δημιουργούν σκεπτικισμό στον κόσμο.

	σημαντικό σ' αυτά τα πράγματα γιατί γίνονται πολλές φορές πυροτεχνήματα. Τι εννοώ, τουφεκιές στον αέρα, δηλαδή: εεε... πάω εγώ κάνω έναν καθαρισμό... σπασμωδικά πράγματα. Πρέπει αυτά τα πράγματα να γίνονται οργανωμένα και δεν πρέπει να με θυμάσαι μόνο το καλοκαίρι. Πρέπει δηλαδή από τώρα να οργανώνονται οι ομάδες αυτές, να κάνουνε όλα αυτά που είπαμε: ενημέρωση του κόσμου... πως εγώ θα διευρύνω τις ομάδες αυτές;	
Συμμετέχων Δ	Σαφώς υπάρχουν παραλήψεις, δε θα έλεγα ότι λειτουργούν σωστά 100% , είναι μία βέβαια πολύ καλή προσπάθεια οι εθελοντικές οργανώσεις και ως προς την κοινωνική προσφορά και στη φιλανθρωπία, κάποιες εξ αυτών έχουν καλές δομές καλή οργάνωση και λειτουργούν καλά. Πολλές εξ αυτών όμως είναι πολύ πολύ πολύ ερασιτεχνικές θα έλεγα και μερικές έχουν και ασαφή πλαίσια σαν εθελοντικές οργανώσεις. Εγώ σαν πολίτης θα ήθελα όλες αυτές οι εθελοντικές οργανώσεις να είναι κάτω από την εποπτεία του κράτους. Και να είναι ...να διασφαλίζεται και ο εθελοντής που κάνει την προσφορά του και το κράτος και η πολιτεία και ο κάθε ένας που δέχεται και την προσφορά αυτής της οργάνωσης. Δε θα ήθελα ο κάθε ένας να κάνει μία εθελοντική οργάνωση και να μπαίνει σε σπίτι του καθενός. Πρέπει να υπάρχει έλεγχος από το κράτος... Ναι να έχει ένα πλαίσιο το κράτος, έναν ρόλο και μια εποπτεία, να μην υπάρχει άναρχη κατάσταση στις εθελοντικές οργανώσεις.	Το κράτος πρέπει να έχει την εποπτεία της λειτουργίας των εθελοντικών οργανώσεων και της προστασίας των εθελοντών.
Συμμετέχων Ε	Αυτό το οποίο βασάνιζε και αυτό είπα και πριν από λίγο, αυτό το οποίο βασάνιζε και εμάς και τους εθελοντές ήταν η εκπαίδευση σε	Απουσία κρατικής μέριμνας για την εκπαίδευση και χορήγηση μέσων υλικοτεχνικής

	μία βάση η οποία θα ήταν θεσμική ώστε να μπορούν αυτοί οι άνθρωποι να έχουν κάποιες δυνατότητες οι οποίες να υπογράφονται από το κράτος ώστε να μην κινδυνεύουν στο τέλος της ημέρας να βρουν το μελά τους για κάποια ενέργεια την οποία έκαναν είτε σε θέματα πρώτων βοηθειών είτε σε θέματα πυρόσβεσης. Αυτό φαίνεται να λύνεται, θα πάρει τον χρόνο του γιατί αυτή η Ακαδημία η οποία συστάθηκε για εκπαίδευση εθελοντών έχει κάποια δυναμική κάποιων ατόμων ανά δίμηνο ή ανά τρίμηνο κι αυτό θα πάρει το χρόνο του για να υλοποιηθεί. Ο μηχανολογικός εξοπλισμός επίσης που τους παρέχουμε ακόμα δεν είναι αυτός που θα θέλαμε όπως επίσης και τα μέσα ατομικής προστασίας και αυτά ας πούμε θα πρέπει το κράτος να φροντίσει να επιχορηγήσει τους Δήμους με ποσά τα οποία να είναι αφιερωμένα στον εθελοντισμό προκειμένου να μπορέσουμε να έχουμε καλύτερο εξοπλισμό και γι' αυτούς τους ανθρώπους. Ατομικά δηλαδή μέσα προστασίας, γάντια, φακούς κτλ τα οποία από το υστέρημά του κάθε Δήμος προσπαθεί να καλύψει.	υποστήριξης εθελοντών. των

7) Ποια οφέλη πιστεύετε μπορούν να προκύψουν από την οργάνωση του Μητρώου Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας;		
Συμμετέχοντες	Αποσπάσματα Απαντήσεων	Κώδικες
Συμμετέχων Α	Τα οφέλη θα είναι τεράστια λόγω του ότι οι εθελοντές μέσω της εκπαίδευσης τους από τους κρατικούς φορείς θα είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικότερα και από κοινού τα προβλήματα που προκύπτουν. Μέσω του Μητρώου θα είναι ενήμεροι από τα σχέδια διαχείρισης των κρίσεων όλοι οι εθελοντές για τον ρόλο που θα διαδραματίσουν κατά τη διάρκεια αντιμετώπισης της όποιας κρίσης. Έτσι με οργάνωση και χωρίς αυτοσχεδιασμούς ή αυθορμητισμούς θα μπορούν να προσφέρουν περισσότερα απ' ό,τι μέχρι σήμερα.	Η συγκέντρωση των αρμοδιοτήτων ενημέρωσης και εκπαίδευσης θα καταστήσουν τις εθελοντικές ομάδες αποτελεσματικές.
Συμμετέχων Β	Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει ένα τέτοιο μητρώο και να μπορεί ο κάθε Δήμος να ενημερώνεται ανά πάσα στιγμή ποιες εθελοντικές οργανώσεις υπάρχουν για να μπορεί να τις χρησιμοποιήσει όποτε χρειαστεί. Να υπάρχει κατηγοριοποίηση έτσι ώστε να βλέπουμε ποιες εθελοντικές οργανώσεις υπάρχουν για κάθε περίπτωση πρόληψης ή και αντιμετώπισης κάποιου γεγονότος.	Οι συγκέντρωση και η κατηγοριοποίηση των εθελοντικών ομάδων θα βοηθήσει ως προς την αξιοποίησή τους.
Συμμετέχων Γ	...Αρα λοιπόν είναι σημαντικό να υπάρχει ένα μητρώο, είναι σημαντικό να υπάρχει ένας έλεγχος, είναι σημαντικό να με κάποιο τρόπο ας πούμε δεν μπορεί το διοικητικό συμβούλιο να είμαστε εμείς οι τρεις... Εν πάσει περιπτώσει πρέπει να υπάρχουνε κάποιες αρχές και πρέπει το κράτος αυτό που κάνει τώρα που προσπαθεί να κάνει τώρα πρέπει να προστατεύσει, γιατί αλλιώς η κοινωνία των πολιτών θα καταρρεύσει σαν πυραμίδα ας	Το Μ.Ε.Ο.Π.Π θα βοηθήσει στην οργάνωση, την εκπαίδευση και τον έλεγχο της δράσης των εθελοντικών οργανώσεων.

	πούμε... Άρα λοιπόν εγώ θεωρώ ότι το μητρώο είναι ένα βήμα σοβαρό, δεν είναι όμως μόνο αυτό, πρέπει να γίνουν κι άλλα βήματα στον τομέα αυτόν, θεωρώ η Ακαδημία στα Βίλια είναι σημαντικό αλλά πρέπει αυτό να γνωστοποιηθεί να κοινοποιηθεί και να ρθει σε αυτό που με την πρώτη ερώτηση με την κοινωνία των πολιτών δηλαδή αν δεν υπάρχει σύνδεση με την κοινωνία των πολιτών, αν μείνουμε μόνο στο μητρώο δεν έχουμε να κάνουμε τίποτα έτσι.	
Συμμετέχων Δ	Συμφωνώ απόλυτα , με βρίσκει σύμφωνη το μητρώο εθελοντικών οργανώσεων αλλά είναι αυτό που είπα προηγουμένως ότι πρέπει να είναι κάτω από την προστασία του κράτους, της πολιτικής προστασίας, πιστεύω ότι τα άτομα τα οποία θα θέλουν να προσφέρουν να είναι εθελοντές θα είναι καταγεγραμμένα , θα ξέρουμε ποιοι είναι αυτοί, τι σκοπούς έχουνε, ποια διαδρομή έχουνε στην κοινωνία και πιστεύω ότι θα είναι πιο εξασφαλισμένοι και αυτοί που παρέχουν και αυτοί που δέχονται την παροχή των υπηρεσιών.	Η καταγραφή εθελοντών και εθελοντικών οργανώσεων θα καταστήσει ποιοτικότερη την λειτουργία του εθελοντισμού.
Συμμετέχων Ε	Υπάρχει ένα μητρώο λοιπόν εθελοντών το οποίο είναι αρκετά ευρύ. Μέσα σ' αυτό το μητρώο προσπαθούμε κι εμείς να ενταχθούμε. Ωστόσο θα πρέπει να γίνει ξεκάθαρο ποιοι δραστηριοποιούνται και πού διότι μέσα σ' αυτό το μητρώο υπάρχουν οργανώσεις οι οποίες έχουν έδρα ας πούμε παράδειγμα τον Άλιμο, υπάρχει μία τέτοια πολύ δυνατή οργάνωση εθελοντών η οποία έχει έδρα τον Άλιμο και όμως δραστηριοποιείται και στην περιφέρεια και λοιπόν θα πρέπει να ξεκαθαρίσει εντελώς το τοπίο ώστε να ξέρουμε εκ των προτέρων σε κάθε φυσική καταστροφή εάν	Είναι θετική η δημιουργία του αλλά δεν είναι ξεκάθαρο το πλαίσιο ένταξης σε αυτό, έλλειψη ενημέρωσης.

	οι συγκεκριμένες οργανώσεις και ποιες θα δραστηριοποιηθούν στην πόλη ή θα δραστηριοποιηθούν ευρύτερα. Το μητρώο λοιπόν έχει κατά την άποψή μου αυτή τη χρησιμότητα αυτή τη στιγμή, να είναι εντελώς ξεκάθαρο το τοπίο δράσης. Και βέβαια να ξέρουμε ποιες απ' αυτές τις εθελοντικές οργανώσεις έχει εκείνα εκεί τα χαρακτηριστικά ή τις πιστοποιήσεις που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμοι. Γιατί εάν δεν έχει τις πιστοποιήσεις και τα χαρακτηριστικά και απλά έχει έναν τίτλο, αυτό θα εξασφαλίσει το μητρώο θεσμικά, τότε ενδεχομένως να κάνουμε και κακό.	

8) Είστε ευχαριστημένοι από την συμμετοχή των πολιτών στις υπάρχουσες εθελοντικές οργανώσεις ή στην δημιουργία νέων εθελοντικών οργανώσεων;		
Συμμετέχοντες	Αποσπάσματα Απαντήσεων	Κώδικες
Συμμετέχων Α	Υπάρχουν αρκετές εθελοντικές οργανώσεις, αλλά δεν είναι στο επιθυμητό επίπεδο για τις πολλαπλές ανάγκες που προκύπτουν λόγω της κλιματικής αλλαγής και θα πρέπει σύντομα να δημιουργηθούν περισσότερες. Ένα σημαντικό πρόβλημα που προκύπτει και στις δύο περιπτώσεις είναι ότι δύσκολα απλοί πολίτες εντάσσονται στις ομάδες αυτές. Η καθημερινότητα δυσκολεύει τη συμμετοχή τους, αφού οι υποχρεώσεις της ατομικής ζωής είναι ισχυρότερες από τον κοινωφελή σκοπό. Άρα αυτό που λείπει σε πολλές περιπτώσεις είναι το κίνητρο. Και αυτό έρχεται μέσω της σωστής επικοινωνίας και ενημέρωσης του σκοπού της ύπαρξης των ομάδων.	Η συμμετοχή δεν είναι ικανοποιητική λόγω της ελλιπούς επικοινωνίας και ενημέρωσης.

Συμμετέχων Β	Σίγουρα είμαστε σε ένα καλό στάδιο όσον αφορά την συμμετοχή των πολιτών στις υπάρχουσες εθελοντικές οργανώσεις αλλά πιστεύω ότι είμαστε ακόμη στην αρχή. Πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη συμμετοχή και ενημέρωση για να μπορέσει ο πολίτης να αφυπνιστεί και να γίνει περισσότερο ενεργός.	Ο εθελοντισμός είναι σε στάδιο ωρίμανσης, χρειάζεται περισσότερη ενημέρωση και συμμετοχή.
Συμμετέχων Γ	... δε με ικανοποιεί η συμμετοχή των πολιτών σ' αυτά τα πράγματα δηλαδή θεωρώ ότι την περίοδο μετά το 80 υπήρχε μία έξαρση οι πολίτες νοιώσανε ότι πραγματικά έχει νόημα... υπήρξαν και τα ανοίγματα στην τοπική αυτοδιοίκηση, υπήρξαν και διάφορα πράγματα υπήρχαν θεσμικές παρεμβάσεις κατά καιρούς... από τη δικιά μου οργάνωση δεν υπάρχει η ανταπόκριση την οποία περιμέναμε για ζητήματα τα οποία είναι φλέγοντα έτσι;	Παλαιότερα υπήρχε μεγαλύτερη συμμετοχή σε εθελοντικές οργανώσεις, δεν υπάρχει ενδιαφέρον.
Συμμετέχων Δ	Δεν είμαι 100% ευχαριστημένη. Νομίζω ότι είμαστε σχετικά στην αρχή στις εθελοντικές οργανώσεις, δεν έχει γίνει τόσο, δεν έχει διαδοθεί τόσο πολύ ώστε ο πολίτης να έχει πραγματική συνείδηση του εθελοντισμού. Πιστεύω ότι οι πιο πολλοί παίρνουν μέρος ως εθελοντές αποσκοπώντας κάπου... Περιμένουν το όφελος. Ξέρω 'γω πήγανε στους Ολυμπιακούς αγώνες ως εθελοντές γιατί περιμένανε να διοριστούν ή να προσληφθούν σε κάποια εταιρεία, στο Δημόσιο, οπουδήποτε. Δεν είναι κακό το κίνητρο απ' την άλλη έτσι; Και θα έπρεπε για μένα οι νέοι άνθρωποι που ασχολούνται με τον εθελοντισμό, να μπαίνει στο βιογραφικό τους... Βεβαίως. Είναι καλό στη	Είναι στα αρχικά του στάδια, δεν υπάρχει καλή ενημέρωση, δεν δίνονται κίνητρα δραστηριοποίησης, ούτε πιστοποίηση της εθελοντικής δράσης.

	σημερινή εποχή να αναγνωρίζεται και ο εθελοντισμός ο οποίος γίνεται γιατί θέλει ο άλλος να προσφέρει αλλά να μην αγνοείται και η προσφορά τους... Θα πρότεινα μέσα στα σχολεία να μπει ο εθελοντισμός και στα παιδιά εκτός από τους συλλόγους γονέων που δίνουν το παράδειγμα των εθελοντών, γιατί στην ουσία είναι εθελοντές που αφιερώνουν πάρα πολύ από τον χρόνο τους, αλλά ταυτόχρονα να έχουνε μια ενεργή συμμετοχή και τα παιδιά στον εθελοντισμό με δράσεις που δεν υπάρχουν αυτή τη στιγμή εθελοντικές δράσεις στα σχολεία μας και οι δάσκαλοι θα πρέπει πάνω εκεί να δουλέψουνε και να τους δοθούνε και κατευθύνσεις πώς θα εκπαιδεύσουνε τους μαθητές προς τον εθελοντισμό.	
Συμμετέχων Ε	Εμείς για τη συγκεκριμένη περιοχή και για τον χρόνο που έχουμε δώσει στο να στηθεί μία εθελοντική ομάδα, είμαστε αρκετά ευχαριστημένοι. Βεβαίως εχθρός του καλού είναι το καλύτερο, βρισκόμαστε σε μία φάση που οργανωτικά τουλάχιστον το έχουμε δουλέψει αρκετά, αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι βρίσκονται στην εθελοντική ομάδα, 80 περίπου, έχουμε καταφέρει και τους έχουμε βάλει σε κάποιες υποομάδες ούτως ώστε να υπάρχει καλύτερη επικοινωνία, καλύτερος τρόπος εκπαίδευσης, να υπάρχει μία ακόμα και φιλική σχέση μεταξύ των υποομάδων, όπου είναι πολύ σημαντικό για να μπορέσουμε να δραστηριοποιηθούμε αργότερα όταν υπάρξει επιχειρησιακή ανάγκη. Τώρα σε ό,τι αφορά το αν θα μπορούσαν αυτοί οι	Αρκετά μεγάλη προσέλευση στην νεοσύστατη ομάδα, ωστόσο υπάρχει μεγάλη επιφύλαξη λόγω φαινομένων διαφθοράς και κακοδιαχείρισης ΜΚΟ.

	άνθρωποι να είναι διπλάσιοι ή τριπλάσιοι, αυτό έχει να κάνει και με τη δομή γενικότερα της κοινωνίας μας, έτσι κι αλλιώς ο κόσμος είναι πιο κλεισμένος πια στο δικό του καβούκι, πιο περιορισμένα είναι τα πράγματα που έχουνε να κάνουνε με την εξωστρέφεια, δυστυχώς μπαίνει ένα θέμα εδώ εσωστρέφειας της κοινωνίας τα τελευταία χρόνια... Συνεπώς υπάρχει ένα κράτημα της κοινωνίας σε ό,τι αφορά όλο αυτό. Εμείς τοπικά είμαστε ευχαριστημένοι. Προσπαθούμε όμως συνεχώς να διευρύνουμε αυτόν τον κύκλο.	

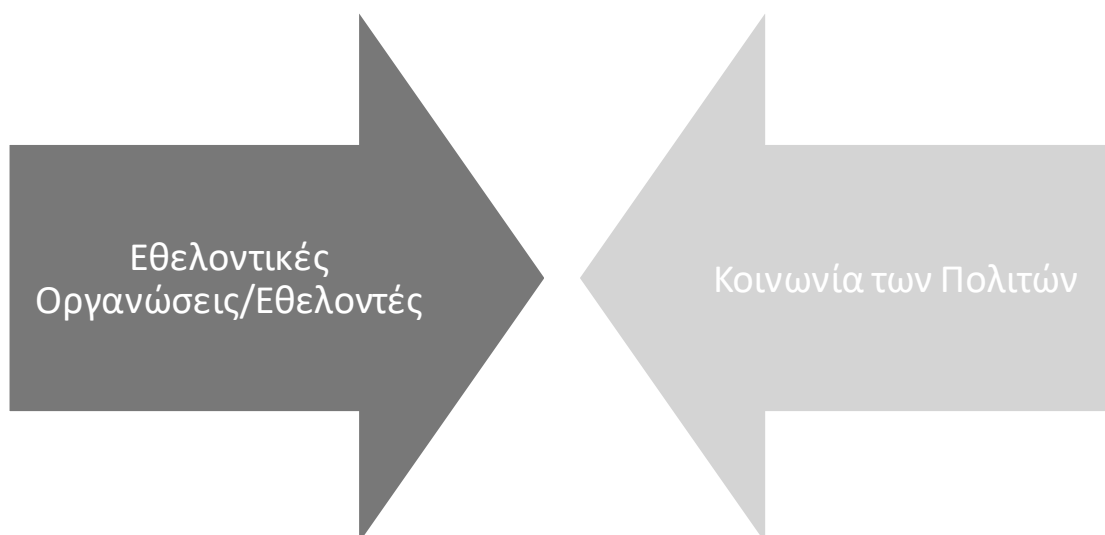
9) Ποια είναι τα μελλοντικά σχέδια για την δραστηριοποίηση των εθελοντικών οργανώσεων και των εθελοντών πολιτικής προστασίας στην περιοχή σας;		
Συμμετέχοντες	Αποσπάσματα Απαντήσεων	Κώδικες
Συμμετέχων Α	Η ενίσχυση του Μητρώου εθελοντών η οποία γίνεται με την προσέγγιση όσων εθελοντικών ομάδων απέχουν από τους επίσημους φορείς, τη σωστή ενημέρωση των κατοίκων για τους σκοπούς της συμμετοχής τους και τα οφέλη της κοινότητας από αυτή, ο προγραμματισμός και η εκπαίδευση τους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη συνεχή ενημέρωση από τα ΜΜΕ και την ενεργοποίηση από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθώς και από τους Δήμους και τις Περιφέρειες, τόσο σε ενημερώσεις, όσο και με διοργάνωση ημερίδων, όπου θα αναλύεται και θα αναδεικνύεται η πολύτιμη προσφορά των εθελοντών και εν γένει των εθελοντικών ομάδων στο κοινωνικό σύνολο.	Η συστηματοποίηση της ενημέρωσης από το αρμόδιο Υπουργείο και τους φορείς της αυτοδιοίκησης.
Συμμετέχων Β	Σίγουρα οι αρμόδιοι θα πρέπει να δουν θερμά το θέμα της	Συστηματοποίηση της ενημέρωσης.

	ενημέρωσης των πολιτών για τις εθελοντικές οργανώσεις για να συμμετέχουν περισσότεροι πολίτες.	
Συμμετέχων Γ	Τέλος πάντων, πώς να σου πω, δεν με έχει πιάσει κανείς εδώ και χρόνια να μου πει έλα δω τι κάνεις. Μήπως ας πούμε να μου βάλεις το κομμάτι της ενημέρωσης στα σχολεία και το ένα και το άλλο... Υπάρχουν στον δήμο εδώ παιδιά, τα ξέρω τα παιδιά πάρα πολύ καλά, να κάνουμε αυτό στα πλαίσια του «μαθαίνω για τα δάση», να μπούμε στα σχολεία, να δουλέψουμε με τα παιδιά, να δημιουργήσουμε τους εθελοντές, τους αυριανούς, τους πυροσβέστες, τους ανθρώπους που θα πάρουν τις αποφάσεις, έτσι δεν είναι;! Είναι σημαντικό αυτό!	Συστηματική εκπαίδευση και ενημέρωση στα σχολεία.
Συμμετέχων Δ	Ο Δήμος μας πιστεύει πάρα πολύ στον εθελοντισμό, ήδη υπάρχουν ομάδες όπως σας είπα και δασοπροστασίας και πυροπροστασίας και πολιτικής προστασίας και καιρικών μεταβολών, έχουμε την πολιτική προστασία που έχει μόνιμους υπαλλήλους αλλά έχει και εθελοντές. Όπως και το καλοκαίρι που κάνουμε τα διάφορα φεστιβάλ και ο κόσμος προσφέρει φιλανθρωπικά για το κοινωνικό παντοπωλείο, έχουμε και εθελοντές. Προσπαθούμε δηλαδή να εντάξουμε τον εθελοντισμό μέσα στα προγράμματα του Δήμου μας. Και είμαστε πάρα πολύ ευχαριστημένοι απ' αυτό γιατί έχουμε μεγάλη ανταπόκριση από εθελοντές Γλυφαδιώτες και ιδιαίτερα ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας που βρίσκονται σε σύνταξη που δεν έχουν βιοποριστική ανάγκη αλλά έχουν ανάγκη προσφοράς και	Η εμφύσηση πνεύματος εθελοντισμού στους δημότες.

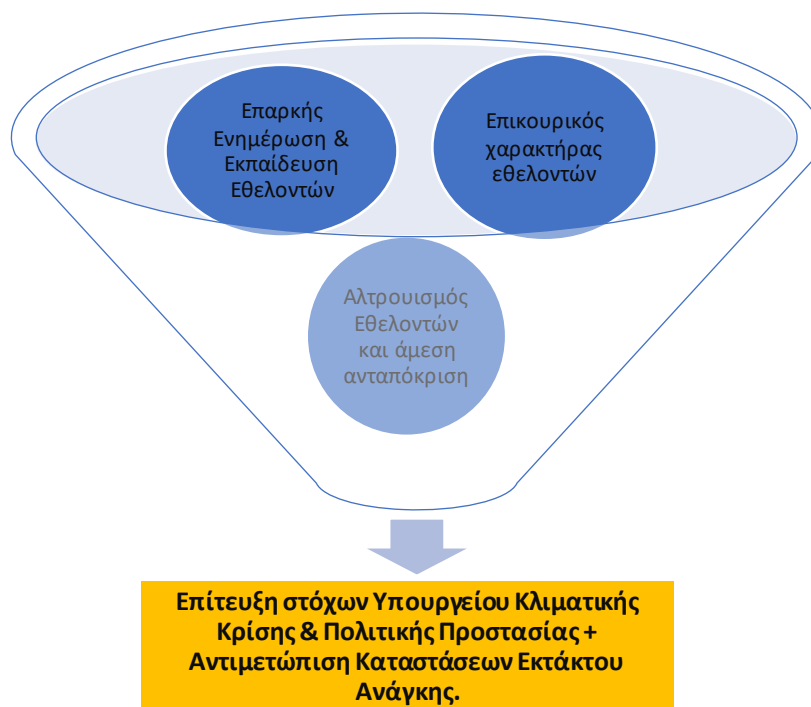
	δραστηριοποίησης στον Δήμο τους, στην περιοχή τους.	
Συμμετέχων Ε	Τα μελλοντικά σχέδια σε ό,τι αφορά τις εθελοντικές ομάδες και σε ό,τι αφορά την πολιτική προστασία στον Άλιμο είναι θα σας έλεγα, βραχυπρόθεσμα προσδοκούμε άμεσα εντός των επομένων ενός μηνός δύο το πολύ να έχουμε έναν μηχανολογικό εξοπλισμό - επειδή είναι σε μία τελική φάση απόκτησης - ο οποίος θα είναι θα περιέχει ένα αυτοκίνητο καινούριο, θα περιέχει αυτόματους αλατοδιανομείς, θα περιέχει μαχαίρια τα οποία να είναι διαστάσεων που να μπορούν να μπαίνουν σε μικρά στενά και να καθαρίζουν τους δρόμους, ήδη έχουμε κάνει κάποια κίνηση με τις υδροφόρες του Δήμου ώστε να μπου ειδικά κανονάκια για την καλοκαιρινή περίοδο ούτως ώστε να προλάβουμε να κάνουμε μία πρώτη επέμβαση σε μία χαμηλή πυρκαγιά σε βλάστηση ή σε κάποιο αυτοκίνητο, έχουμε καταφέρει να έχουμε έναν χώρο ιδιωτικό σαν πολιτική προστασία το τελευταίο δίμηνο, μία αίθουσα στην ουσία διδασκαλίας η οποία μας δίνει ήδη τη δυνατότητα να κάνουμε μικρά σεμινάρια και να μπορούμε να έχουμε έναν χώρο συνάντησης. Και μελλοντικά θα θέλαμε όπως είπα και προηγουμένως να υπάρχει η κρατική συνδρομή σε ό,τι αφορά τον εθελοντισμό και όχι γενικότερα την πολιτική προστασία, δηλαδή να υπάρχουν κονδύλια τα οποία να απευθύνονται στους εθελοντές για συγκεκριμένους σκοπούς, μέσα ατομικής προστασίας επαναλαμβάνω, διατροφή και όλα αυτά τα πράγματα και βεβαίως θα θέλαμε να έχουμε τη	Παροχή μηχανολογικού και λοιπού τεχνολογικού εξοπλισμού, τονίζεται η επιθυμία μεγαλύτερης στήριξης από το κράτος, μέσω παροχής κονδυλίων για τον εξοπλισμό των εθελοντικών ομάδων και την στήριξη των εθελοντών.

	δυνατότητα να έχουμε και μηχανολογικό εξοπλισμό δηλαδή παράδειγμα ασυρμάτους, κέντρο το οποίο να είναι ένα μικρό μίνι τηλεφωνικό κέντρο, είναι και όνειρά μας αυτά ένα μίνι τηλεφωνικό κέντρο μαζί με ένα σύστημα επικοινωνιών για τοπική χρήση δηλαδή στα όρια του Δήμου μας ούτως ώστε να μπορούμε σε περιπτώσεις καταστροφών που δε θα υπάρχει δυνατότητα τηλεφωνικών επικοινωνιών ή άλλων επικοινωνιών γενικότερα να μπορούμε με ασύρματη επικοινωνία να έχουμε καλή επαφή με τις ομάδες μας.	

Η κοινωνία των πολιτών για τους συμμετέχοντες είναι η αυτόκλητη οργανωμένη δράση των πολιτών με σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού συμφέροντος, ζητημάτων δηλαδή που απασχολούν την καθημερινότητα των πολιτών, ενώ η δράση αυτή είναι ανεξάρτητη από την ενεργοποίηση του κρατικού μηχανισμού. Στην επόμενη ερώτηση οι συμμετέχοντες υποστηρίζουν ότι η δράση των εθελοντών, μέσω των εθελοντικών οργανώσεων είναι άμεσα συνυφασμένη με αυτό που όρισαν προηγουμένως ως «κοινωνία των πολιτών». Ωστόσο ο ένας συμμετέχων δηλώνει ότι ο εθελοντισμός δεν είναι αρκετά ανεπτυγμένος στη χώρα, σε αντίθεση με έναν άλλο συμμετέχοντα, ο οποίος θέτει ως κριτήριο σπουδαιότητας του εθελοντισμού την ύπαρξη πλείστων εθελοντικών οργανώσεων στην Περιφέρεια Αττικής.

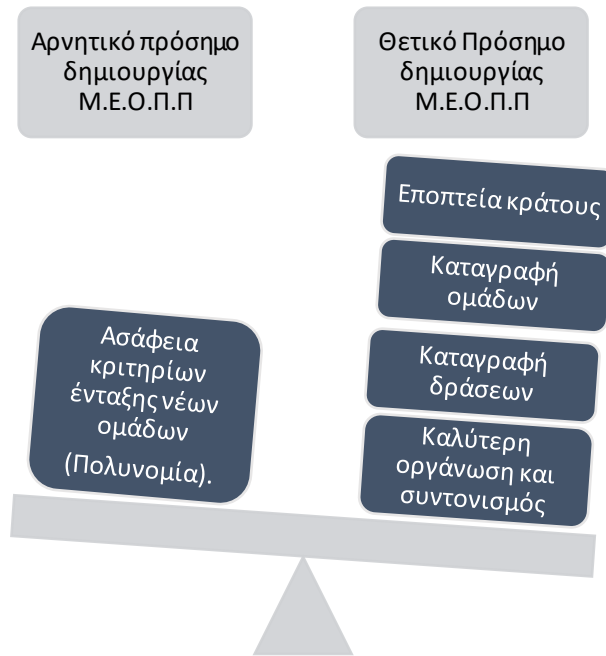
Στην συνέχεια τίθεται προς συζήτηση η χρησιμότητα των εθελοντών για την επίτευξη των στόχων του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Εδώ παρατηρούμε ότι όλοι οι συμμετέχοντες πιστεύουν στον επικουρικό χαρακτήρα που μπορεί να έχουν οι εθελοντικές οργανώσεις στην επίτευξη των στόχων του νεοσύστατου Υπουργείου, ωστόσο κάποιοι θέτουν ως σημαντικό αστερίσκο την επαρκή εκπαίδευση των εθελοντικών ομάδων. Σε ό,τι αφορά στην αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης υπάρχουν διαφοροποιημένες απαντήσεις, εστιάζοντας η κάθε μια σε διαφορετικά στοιχεία. Έτσι, δύο εκ των συμμετεχόντων εστιάζουν στην επαρκή εκπαίδευση και ενημέρωση των εθελοντών με μέριμνα του κράτους προκειμένου να μπορέσουν να έχουν επικουρικό χαρακτήρα στην αντιμετώπιση κρίσεων, ένας συμμετέχων εστιάζει στον αλτρουισμό των εθελοντών, μια άλλη πολύ ενδιαφέρουσα απάντηση αφορά στην άμεση ανταπόκριση που έχουν οι κατά τόπους εθελοντικές οργανώσεις, στηλιτεύοντας τα αργά ανατακλαστικά κρατικού μηχανισμού, ενώ ο τελευταίος συμμετέχων τονίζει τον επικουρικό χαρακτήρα των εθελοντών πολιτικής προστασίας.

Στην πέμπτη κατά σειρά ερώτηση για την μέχρι τώρα δράση των εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας οι συμμετέχοντες ακολουθούν το ίδιο μοτίβο απαντήσεων με τις προηγούμενες τέσσερις ερωτήσεις. Ο συμμετέχων Α τονίζει τον επικουρικό χαρακτήρα των εθελοντικών οργανώσεων, ο Β θεωρεί τη δράση τους επιβεβλημένη, ο Γ αναδεικνύει τη μικρή σε αριθμό αλλά με θετικό πρόσημο δράση των εθελοντών, ο Δ υποστηρίζει ότι υπάρχουν πολλές οργανώσεις που λειτουργούν οργανωμένα και αποτελεσματικά, αλλά υπάρχουν και άλλες που έχουν αμφίβολη δράση, ενώ ο Ε τονίζει την πολύ σημαντική δράση των εθελοντών για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών και του χιονιά το προηγούμενο έτος στο λεκανοπέδιο της Αττικής. Στο έκτο ερώτημα ο συμμετέχων Α δεν είναι ευχαριστημένος με τη συμμετοχή στις εθελοντικές οργανώσεις και αναφέρεται στην έλλειψη ενημέρωσης και επικοινωνίας, ο Β αναφέρεται στην έλλειψη οικονομικής υποστήριξης και χορήγησης

εξοπλισμού, ο Γ αναφέρεται στην έλλειψη ενημέρωσης ενώ αναδεικνύει τον σκεπτικισμό που υπάρχει λόγω των φαινομένων ασυδοσίας και κακοδιαχείρισης των ΜΚΟ, ο Δ θεωρεί πως το κράτος πρέπει να έχει αυξημένη εποπτεία στα θέματα που άπτονται του εθελοντισμού και ο Ε επανέρχεται στα ζητήματα εκπαίδευσης και εξοπλισμού. Στο έβδομο ερώτημα οι συμμετέχοντες εκφράζουν την άποψή τους για τη δημιουργία Μητρώου Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας. Οι τέσσερις από τους συμμετέχοντες συμφωνούν ότι το Μ.Ε.Ο.Π.Π. είναι μια θετική κίνηση καθώς οι εθελοντικές ομάδες θα είναι οργανωμένες και η δράση τους καταγεγραμμένη. Ο πέμπτος συμμετέχων ωστόσο δηλώνει μπερδεμένος ως προς τις προϋποθέσεις ένταξης στο Μ.Ε.Ο.Π.Π. Στο όγδοο ερώτημα οι συμμετέχοντες ερωτώνται αν είναι ευχαριστημένοι από τη συμμετοχή στις εθελοντικές ομάδες. Ο συμμετέχων Α δεν είναι ευχαριστημένος από την συμμετοχή των πολιτών, γεγονός που το αποδίδει στην ελλιπή ενημέρωση και επικοινωνία. Ο Β θεωρεί πως βρισκόμαστε σε στάδιο ωρίμανσης και χρειάζεται περισσότερη ενημέρωση και συμμετοχή. Ο Γ υποστηρίζει ότι παλαιότερα υπήρχε περισσότερη συμμετοχή, σε αντίθεση με τώρα που το ενδιαφέρον είναι μειωμένο. Ο Δ θεωρεί ότι όλη η προσπάθεια δημιουργίας εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας είναι στα αρχικά στάδια, δεν υπάρχει αρκετή ενημέρωση, ούτε κίνητρα προσέλκυσης εθελοντών, αλλά ούτε και πιστοποίηση εθελοντικής δράσης. Ο Ε δηλώνει ευχαριστημένος από την προσέλευση του κόσμου, αλλά διαπιστώνει μεγάλη επιφύλαξη στους πολίτες λόγω φαινομένων διαφθοράς και κακοδιαχείρισης ΜΚΟ και εθελοντικών οργανώσεων.

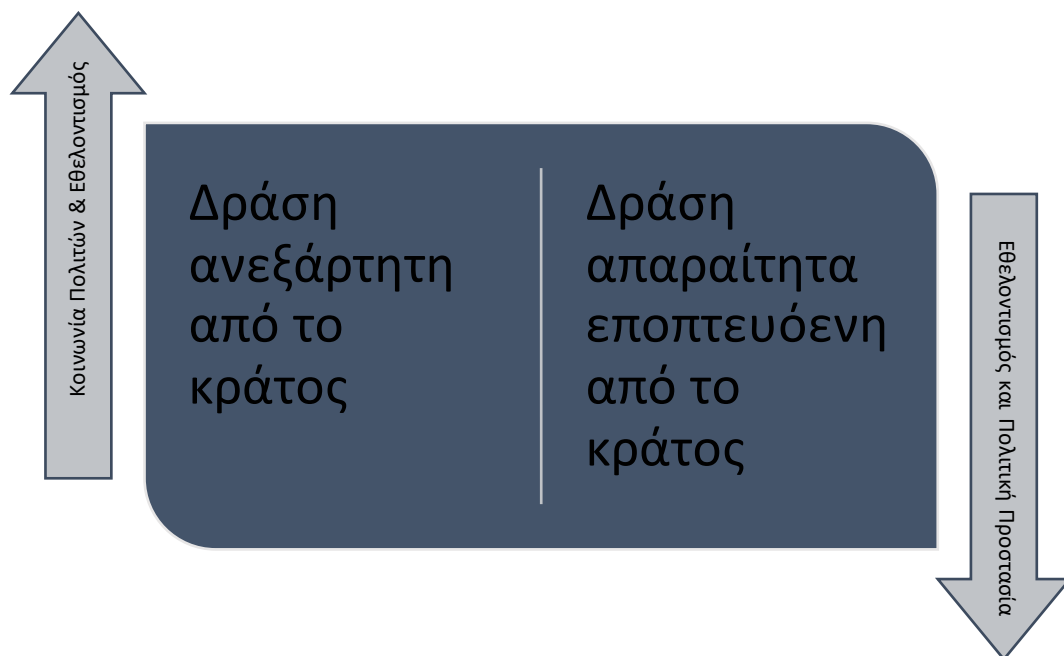
	Επικουρική δράση των εθελοντών. Θετικός αντίκτυπος στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (πυρκαγιές, χιόνια). Πολλές πολύ καλά οργανωμένες και αποτελεσματικές ομάδες.	
		Αρχικό στάδιο οργάνωσης του εθελοντισμού πολιτικής προστασίας - Στάδιο ωρίμανσης. Μικρή συμμετοχή των πολιτών. Ελλιπής ενημέρωση & επικοινωνία. Ελλιπής οικονομική υποστήριξη και χορήγηση κατάλληλων υλικών. Ανυπαρξία κινήτρων ενασχόλησης & πιστοποίησης εθελοντικής δράσης. Επιφυλακτικότητα πολιτών λόγω φαινομένων ασυδοσίας και κακοδιαχείρισης ΜΚΟ & εθελοντικών οργανώσεων. Ανεπαρκής εκπαίδευση.

Στο τελευταίο ερώτημα οι συμμετέχοντες αναφέρονται στα μελλοντικά σχέδια για την ανάπτυξη του εθελοντισμού πολιτικής προστασίας. Οι περισσότεροι επικεντρώνονται στην καλύτερη ενημέρωση και εκπαίδευση των εθελοντών. Ένας αναφέρεται στην ανάγκη εμφύσησης του πνεύματος εθελοντισμού, και ο τελευταίος αναφέρεται στην προσπάθεια επαρκούς εξοπλισμού και εκπαίδευσης μιας νεοσύστατης εθελοντικής ομάδας.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες αντιλαμβάνονται ως μέρος της κοινωνίας των πολιτών τις εθελοντικές οργανώσεις, η δράση των οποίων είναι πολύ σημαντική καθώς εστιάζει στην κάλυψη αναγκών του κοινωνικού συνόλου και λειτουργούν ανεξάρτητα ή και αναπληρωματικά από το κράτος. Ωστόσο σε ό,τι αφορά στην πολιτική προστασία θεωρούν πως είναι επιβεβλημένη η εποπτεία του κράτους μέσω των αρμόδιων φορέων, αλλά και η μέριμνα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας για την εκπαίδευση και εξοπλισμό των εθελοντικών οργανώσεων. Τέλος, τονίζεται ότι ο ρόλος των εθελοντικών οργανώσεων για την αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης μπορεί να είναι μόνο επικουρικός.

Κεφάλαιο 4

Συμπεράσματα – Προτάσεις

Το τελευταίο κεφάλαιο εστιάζει στην παρουσίαση συμπερασμάτων και προτάσεων από την ερευνητική διαδικασία που προηγήθηκε. Για την ευκολότερη ανάγνωση του κεφαλαίου θα γίνει διαχωρισμός σε δύο ενότητες. Η πρώτη ενότητα αφορά στα συμπεράσματα, ενώ η δεύτερη στις προτάσεις μας.

4.1. Συμπεράσματα

Η χρήση του όρου «Πολιτική Προστασία» έχει γίνει ευρέως γνωστή τα τελευταία χρόνια λόγω της έξαρσης της πανδημίας της COVID-19. Ωστόσο, το αντικείμενό της δεν περιορίζεται στην αντιμετώπιση και τη διαχείριση μια υγειονομικής κρίσης. Το έργο της Πολιτικής Προστασίας στις μέρες μας καλύπτει ένα πολύ ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, το οποίο αφορά στην προστασία κρίσιμων υποδομών της χώρας, καθώς και στην προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών σε περιόδους ειρήνης, ενώ σε περιόδους πολέμου υπάρχει μια μεταπήδηση από την Πολιτική Προστασία, στην Πολιτική Άμυνα. Η Πολιτική Άμυνα χρησιμοποιήθηκε ιδιαίτερα κατά την περίοδο του ελληνοϊταλικού πολέμου, την περίοδο της δικτατορίας μέχρι και το τέλος της μεταπολίτευση, με τις αρμοδιότητες της να αναλαμβάνει ο Υπουργός Άμυνας.

Όπως φάνηκε και κατά την ανάλυση του θεσμικού πλαισίου, η Πολιτική Προστασία αρχικά είχε ένα πολύ ασαφές πλαίσιο λειτουργίας και καταμερισμού αρμοδιοτήτων, γεγονός που οδηγούσε σε προσπάθεια εξορθολογισμού, βελτίωσης και ανάπτυξής της, κάθε φορά που μια φυσική ή άλλου τύπου καταστροφή δημιουργούσε μεγάλες ζημιές στις υποδομές της χώρας, αλλά και πλήθος ανθρώπινων απωλειών. Ωστόσο, η μεγάλη τομή στον τομέα αυτόν συντελέστηκε από το 2020 και έπειτα με τη σύσταση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Πρόκειται για μια πρωτοποριακή κίνηση, καθώς για πρώτη φορά στη χώρα αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο ιδρύεται ένας εξειδικευμένος κρατικός φορέας που ασχολείται με την διαχείριση και αντιμετώπιση φυσικών, τεχνολογικών και άλλων καταστροφών. Η πραγματική καινοτομία ωστόσο έγκειται στον συνδυασμό κρατικής δράσης για την πρόληψη και την αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης μέσω του Πυροσβεστικού Σώματος και της δράσης της Κοινωνίας των Πολιτών μέσω των εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας.

Όπως φαίνεται από την ανάλυση των συνεντεύξεων, ο εθελοντισμός δεν είναι αρκετά ανεπτυγμένος στη χώρα. Η πολυνομία και οι πρόσφατες αποκαλύψεις για περιστατικά κακοδιαχείρισης και ασυδοσίας διαφόρων ΜΚΟ και εθελοντικών οργανώσεων καθιστούν τους πολίτες διστακτικούς ως προς τη συμμετοχή τους σε εθελοντικές οργανώσεις. Το έλλειμα ενημέρωσης και εκπαίδευσης από την πολιτεία αποτελεί ένα ακόμη εμπόδιο στην ανάπτυξη του εθελοντισμού, ενώ η δυσκολία στον επαρκή εφοδιασμό των εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας αποτελεί ένα ακόμη πρόσκομμα, το οποίο η τοπική αυτοδιοίκηση καλείται να υπερκεράσει, προκειμένου να δημιουργήσει τις εθελοντικές οργανώσεις πολιτικής προστασίας. Η δημιουργία του Μητρώου Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας (Μ.Ε.Ο.Π.Π) φαίνεται

πως έρχεται για να επιλύσει τα παραπάνω προβλήματα, ενώ και με την ίδρυση της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας (Α.ΠΟ.Π) φαίνεται πως μπαίνουν τα θεμέλια για τη δημιουργία ενός πολύ ισχυρού, καλά οργανωμένου και επαρκώς εκπαιδευμένου εθελοντικού κινήματος, το οποίο θα είναι σε θέση να συνδράμει τον κρατικό μηχανισμό στην αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης, όταν αυτό απαιτηθεί.

4.2. Προτάσεις

Όπως φαίνεται, ο εθελοντισμός στην χώρα δεν είναι αρκετά ανεπτυγμένος, γεγονός το οποίο πρέπει να αλλάξει, καθώς ο εθελοντισμός βρίσκεται στα σχέδια διαχείρισης κρίσεων. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται οι παρακάτω προτάσεις, οι οποίες αποτελούν προσωπικές απόψεις του γράφοντος.

Αρχικά, όπως φαίνεται και από την ανάλυση των συνεντεύξεων οι συμμετέχοντες αναφέρονται συχνά στην ανάγκη ανάπτυξης του θεσμού του εθελοντισμού, μέσω της ανάπτυξης κουλτούρας εθελοντισμού από τις παιδικές κιόλας ηλικίες. Για τον λόγο αυτόν η πρώτη μας πρόταση αφορά στην εισαγωγή του εθελοντισμού στα Εκπαιδευτικά προγράμματα. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω των αναλυτικών προγραμμάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, πρέπει να αξιοποιηθούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα με την ονομασία «Προγράμματα & Εφαρμογές Εργαστηρίων από την Πιλοτική Εφαρμογή & Νέες προτάσεις 2021 στις Δεξιότητες μέσω Εργαστηρίων». Ειδικότερα, αναφερόμαστε στον Θεματικό Άξονα «Φροντίζω το Περιβάλλον 2. Κλιματική αλλαγή – Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική Προστασία». Εδώ μπορεί να ενταχθεί ως μάθημα ο εθελοντισμός, με ταυτόχρονες δράσεις ενημερωτικού – επιμορφωτικού και πρακτικού χαρακτήρα, αναλόγως πάντα των ηλικιών των μαθητών στους οποίους απευθύνονται.

Τέλος, από την ανάλυση του θεσμικού πλαισίου φαίνεται πως το Υπουργείο κάνει χρήση ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων (π.χ. ΕΣΠΑ), για την πραγμάτωση διαφόρων δραστηριοτήτων του. Η λειτουργία του Μ.Ε.Ο.Π.Π με αποκλειστική ευθύνη του Υπουργείου και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π), καθώς και η έναρξη λειτουργίας της Α.ΠΟ.Π αποτελούν πολύ σημαντικά και ουσιαστικά βήματα για την ποιοτική καταγραφή και εκπαίδευση των εθελοντικών οργανώσεων και των εθελοντών. Η εγκατάσταση της Α.ΠΟ.Π στα Βίλια Αττικής καθιστά την πρόσβαση αρκετά δύσκολη για πολλούς εθελοντές και οργανώσεις που βρίσκονται διάσπαρτες σε όλη τη χώρα. Θα ήταν ωφέλιμο να υπάρχουν μικρότερα κέντρα εκπαίδευσης σε εύκολα προσβάσιμους χώρους σε όλες τις περιφέρειες. Επίσης είναι θεμιτό να έχουν τη δυνατότητα εκπαίδευσης ακόμα και πολίτες, οι οποίοι δεν είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο εθελοντών, ούτε σε κάποια εθελοντική οργάνωση. Η εκπαίδευση θα μπορούσε να στηριχθεί οικονομικά από κοινοτικούς ή εγχώριους πόρους, είτε με μέριμνα της Γ.Γ.Π.Π, είτε των κατά τόπους Περιφερειών.

Βιβλιογραφία

Ελληνική Βιβλιογραφία

Αφουξενίδης Α. & Αλεξιάκης Μ. (2010). «Σημεία των καιρών: Αναζητώντας την Χαμένη Κοινωνία των Πολιτών στην Μεταμοντέρνα Εποχή» στο Κονιόρδος (επιμ.) *ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, Εμπιστοσύνη & Κοινωνία των Πολιτών*. Αθήνα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ.

Γραφάκος Κ. (2019). «Εθελοντισμός στο Πυροσβεστικό Σώμα». Γύθειο Λακωνίας: Εκδόσεις ΝΟΩΝ.

Κονιόρδος Σ. (επιμ.) (2010). «*ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, Εμπιστοσύνη & Κοινωνία των Πολιτών*». Αθήνα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ.

Κυριαζή Ν. (Επιμ.) (2011). «*Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας*». Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Κυριαζή Ν. (Επιμ.) (2011). «*Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας*». Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Μπαμπινιώτης Γ. (1998). «*ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΜΕ ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ, Ερμηνευτικό, Ορθογραφικό, Ετυμολογικό, Συνωνύμων – Αντιθέτων, Κυρίων Ονομάτων, Επιστημονικών όρων, Ακρωνυμίων*». Επανεκτύπωση. ΑΘΗΝΑ: ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ Ε.Π.Ε.

Παπαδόπουλος Γ. (2000). «*Η Πολιτική Προστασία στην Ελλάδα, Αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών*». Αθήνα: Εκδόσεις ΙΩΝ.

Παπαδοπούλου Δ. (μτφρ. – επιμ.) (2000). «*Η Κοινωνία των Πολιτών*». ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, Αθήνα: GUTENBERG.

Πολυζωίδης Π. (2006). «*Εθελοντισμός στην Κοινωνική Προστασία*». Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

Πουρκός Μ. & Δαφέρμος Μ. (2010). «*Ποιοτική έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες. Επιστημολογικά, μεθοδολογικά και ηθικά ζητήματα*». Αθήνα: Εκδόσεις ΤΟΠΟΣ.

Τσιώλης Γ. (2014). «*ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ*». 1^η Έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ Α.Ε.

Φερόνας Α. (2010). «*Νέες Μορφές Διακυβέρνησης στην Ε. Ε. και Κοινωνία των Πολιτών: Η Περίπτωση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης*» στο Κονιόρδος (επιμ.) *ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, Εμπιστοσύνη & Κοινωνία των Πολιτών*. Αθήνα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ.

Willig, C. (2015). «*Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην Ψυχολογία. Εισαγωγή*». Αθήνα: Gutenberg.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Hill L., O' Sullivan C., O' Sullivan T., Whitehead B. (2018). «*CREATIVE ARTS MARKETING*». Third Edition. New York: Routledge.

Yin R. K. (2003). «*CASE STUDY RESEARCH, Design and Methods*». Third Edition. Social Research Methods Series, Volume 5. Thousand Oaks, London, New Delhi: SAGE Publications Inc.

Διπλωματικές – Διδακτορικές Διατριβές – Πανεπιστημιακές εργασίες

Ιωαννίδου Ε., Μανωλάς Ε. (2017). «*Εθελοντισμός και Προστασία του Περιβάλλοντος: Η περίπτωση της Ελλάδας*». Μεταπτυχιακή εργασία του τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων. Σχολή Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας, Μ.Π.Σ Περιβαλλοντική Πολιτική, Εκπαίδευση και Επικοινωνία. Ορεστιάδα: ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://repo.lib.duth.gr/jspui/bitstream/123456789/13608/1/IoannidouE_2017.pdf (4/11/2022).

Καραμάνου Α. (2021). «*Το Ελληνικό Σύστημα Πολιτικής Προστασίας*». Πολιτική Προστασία και Διαχείριση Κινδύνων. Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης & Παρουσιάσεις Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ – ΚΡΙΣΕΩΝ». Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://eclass.ekdd.gr/esdda/modules/document/file.php/KZ_AEID_APP107/%CE%95%CE%9D%CE%A4%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A4%CE%91%206%20%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%AF%CE%B1%CF%83%CE%B7.pdf, https://eclass.ekdd.gr/esdda/modules/document/file.php/KZ_AEID_APP107/%CE%95%CE%9D%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A4%CE%91%206%20%CF%83%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CF%8E%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82.pdf (13/11/2022).

Καραμάνου Α., Τζίκα – Χατζοπούλου Α. (2012). «*Πολιτική προστασία της χώρας έναντι των φυσικών καταστροφών κατά τη διάρκεια της ειρηνικής περιόδου: ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης και των εθελοντικών οργανώσεων*». Διδακτορική Διατριβή της Σχολής Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών, Τομέας Ανθρωπιστικών Κοινωνικών Επιστημών και Δικαίου. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Διαθέσιμο Διαδικτυακά: <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/28055>, <https://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/28055?lang=el#page/1/mode/2up> (1/9/2022).

Κραμπή Ε., Παραλίκας Α. (2011). «*Στρατηγική Προώθησης του Εθελοντισμού – Δυνατότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης: η Περίπτωση του Συνδέσμου Προστασίας & Ανάπτυξης Υμηττού*». Εργασία της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.ekdd.gr/ekdda/files/ergasies_esta/T4/030/10307.pdf (20/10/2022).

Κυριακοπούλου Α., Βαθή – Σαράβα Π. (2020). «*ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ*». Πτυχιακή εργασία τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας. ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ. Μεσολόγγι: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <http://repository.library.teiwest.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/8159/DE%20-%20%CE%9A%CE%A5%CE%A1%CE%99%CE%91%CE%9A%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%A5%CE%9B%CE%9F%CE%A5%20%CE%91%CE%93%CE%93%CE%95%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%97.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (9/11/2022).

Μακρής Σ. & Ιωαννίδης Π. (2019). «*Ευρωπαϊκός και Εθνικός μηχανισμός πολιτικής προστασίας. Θεσμικό πλαίσιο, δράσεις και αποτίμηση της συνεισφοράς τους στη διαχείριση κρίσεων. Ο συντονισμός και η αλληλεπίδραση μεταξύ τους*». Μεταπτυχιακή Διατριβή του Τμήματος Γεολογίας & Γεωπεριβάλλοντος .. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Στρατηγικές Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Καταστροφών και Κρίσεων. Αθήνα: Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθήνας. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/frontend/file/lib/default/data/2876940/theFile> (3/10/2022).

Μπάσδαρης Γ., Κωτσιόπουλος Κ. (2016). «*ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΣΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ*». Διπλωματική εργασία του τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ., ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΤΟΜΕΑΣ Δ: ΔΙΚΑΙΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ, ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ . Διαθέσιμο διαδικτυακά: <http://ikee.lib.auth.gr/record/283741/files/GRI-2016-16910.pdf> (20/10/2022).

Παναγόπουλος Π., Πλωμάκης Σ. (2022). «*Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ*». Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές». Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών. Κόρινθος: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://amitos.library.uop.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/6565/%ce%a0%ce%91%ce%9d%ce%91%ce%93%ce%9f%ce%a0%ce%9f%ce%a5%ce%9b%ce%9f%ce%a3%ce%94%ce%99%ce%a0%ce%9b%ce%a9%ce%9c%ce%91%ce%a4%ce%99%ce%9a%ce%97_UOP.pdf?sequence=1&isAllowed=y (1/11/2022).

Παπά Β., Βάντσος Μ. (2014). «*ΗΘΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ*». Μεταπτυχιακή διατριβή Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, Θεολογική Σχολή. Θεσσαλονίκη: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <http://ikee.lib.auth.gr/record/134310/files/GRI-2014-12335.pdf> (9/11/2022).

Τσιώλης Γ. (2017). «*Θεματική Ανάλυση Ποιοτικών Δεδομένων*». ΠΙΜΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, ΕΚΠ51: Εκπαιδευτική έρευνα στην πράξη, Συντονίστρια ΕΚΠ51: Καθηγήτρια Βασιλεία Χατζηνικήτα. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ (ΕΑΠ). Διαθέσιμο διαδικτυακά: http://www.amarkos.gr/material/Thematic_Analysis.pdf (9/9/2022).

Εκθέσεις – Εργασίες ελληνικών & διεθνών φορέων

Γκόβας Ν., Κύρδη Π., Ανθοπούλου Σ. (2014). «*Ο εθελοντισμός στο σχολείο προκαταρκτική μελέτη*» Μελέτη έργου: «Μάθημα Εθελοντισμού στα Σχολεία της Ελληνικής Επικράτειας – Πιλοτικό πρόγραμμα». Δεσμός & Ίδρυμα Λαμπράκη. Διαθέσιμο διαδικτυακά: http://ethelontismospaideia.gr/wp-content/uploads/2015/08/%CE%9C%CE%B5%CE%BB%CE%AD%CF%84%CE%B7-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CE%BD-%CE%95%CE%B8%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C_2015_1_12.pdf (5/10/2022).

Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (επίμ) (2015). «*ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ*». Κύπρος: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.openbook.gr/kalliergeia-ethelontismou-kai-energou-politi-sta-sxoleia/> (7/11/2022).

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2008). «*ΕΚΘΕΣΗ σχετικά με τη συμβολή του εθελοντισμού στην οικονομική και κοινωνική συνοχή*». Έκθεση - Α6-0070/2008. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-6-2008-0070_EL.html (10/9/2022).

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2014). «*ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΕ ECHO*». Ανθρωπιστική βοήθεια και Πολιτική Προστασία, ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/thematic/civil_protection_el.pdf (27/11/2022).

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2022). «*Πολιτική Προστασία στην ΕΕ*». Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/civil-protection/> (26/11/2022).

Καμινιώτη Ο. (2020). «*Εθελοντισμός στην Ελλάδα: υπάρχουσα κατάσταση και προτάσεις*». Αθήνα: ΕΘΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ. Διαθέσιμο διαδικτυακά: www.eiead.gr/publications/docs/Μελέτη_εθελοντισμού_τελικό_Φεβρουάριος_2020.pdf (5/9/2022).

Μάγκου Μ. (2012). «*ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ, ένα εγχειρίδιο για τον καθηγητή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης*». μέρος του εθνικού σχεδίου δράσης της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, εθνικός συντονιστικός φορέας για το Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού 2011. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://blogs.sch.gr/kyriakou/files/2012/06/egxeiridio_ethelontismos.pdf (1/10/2022).

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (n.d). «*Πολιτική Προστασία στην ΕΕ*». Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/civil-protection/>, <https://www.ot.gr/2021/08/14/diethni/eyropaiki-politiki-prostasia-ti-einai-kai-pos-leitourgei/> (20/8/2022).

Ευρωπαϊκή Ένωση Πολιτική Προστασία www.civilprotection.gr/el/eyropaiki-enosi (10/10/2022).

Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας ΕΕ www.civilprotection.gr/el/μηχανισμός-πολιτικής-προστασίας-της-ένωσης (10/10/2022).

Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (1999). «Ο ρόλος και η συμβολή της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση». Γνωμοδότηση CES 851/99 - ΚΠ/ΒΛ/μχ. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://dmsearch.eesc.europa.eu/search/opinion> (5/10/2022).

Οικονομικής και Κοινωνική Επιτροπή (1999). «Ο ρόλος και η συμβολή της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση». Γνωμοδότηση. Βρυξέλλες. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://dmsearch.eesc.europa.eu/search/opinion> (6/11/2022).

EUROPEAN UNION (2016). «*The Union Civil Protection Mechanism Training Programme*». Humanitarian Aid & Civil Protection: European Commission. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://ec.europa.eu/echo/files/civil_protection/civil/prote/pdfdocs/Training%20brochure.pdf (25/11/2022).

HUMANITARIAN AID & CIVIL PROTECTION (2013). «The Common Emergency Communication and Information System (CECIS)». Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://ec.europa.eu/echo/policies/disaster_response/cecis_en.htm (25/11/2022).

Interreg Ελλάδα – ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ (2018). «Οδηγός οργανωτικής και επιχειρησιακής συνεργασίας και συμβατότητας των εθελοντών πολιτικής προστασίας στη διασυνοριακή περιοχή». Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://eoutland.eu/wp-content/uploads/2019/11/D311-1book.pdf> (20/11/2022).

EU Civil Protection Mechanism (n.d). «*What is it?*». European Commission . Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_en#what-is-it (26/11/2022).

EU Civil Protection Mechanism (n.d). «*Greece*». European Commission. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/national-disaster-management-system/greece_en (26/11/2022).

European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (n.d). «About European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations». European Commission. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/who/about-echo_en (26/11/2022).

European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (n.d). «Civil Protection». European Commission. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection_el (26/11/2022).

European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (n.d). «*rescEU, What is it*» European Commission. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://civil-protection->

humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/resceu_en#print-friendly-pdf
(26/11/2022).

RescEU

https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/resceu_backgrounder-el-hd.pdf (20/11/2022).

RescEU https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/resceu_factsheet-greece-el-hd.pdf (20/11/2022).

Ελληνικές διαδικτυακές πηγές

Γαλάνης, Π. (2018). «Ανάλυση δεδομένων στην ποιοτική έρευνα θεματική ανάλυση». ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, 2018, 35 (3): 416 – 421. Διαθέσιμο διαδικτυακά: www.mednet.gr/archives/2018-3/pdf/416.pdf (10/9/2022).

Δανδουλάκη Μ. (2011). «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ». Αθήνα: Εκδόσεις ΕΤΑΑ. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/137.pdf>, https://www.researchgate.net/publication/262005602_POLITIKE_PROSTASIA_KAI_AUTODIOIKESE_CIVIL_PROTECTION_AND_LOCAL_GOVERNMENT, https://www.eetaa.gr/ekdoseis/ekdoseis_details.php?ekd_id=137 (10/9/2022).

Μαμιδάκη Ε., Μπαντή Α. (2021). «ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΕΙΣΜΙΚΗ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ». Delta Engineering. Διαθέσιμο διαδικτυακά: www.deltaengineering.gr/αντισεισμικος-σχεδιασμος-και-σεισμο/ (14/11/2022).

Μουζέλης Ν. (2008). «Τι είναι η κοινωνία των πολιτών». Άρθρο στην εφημερίδα «Το Βήμα». Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.tovima.gr/2008/11/24/opinions/ti-einai-i-koinwnia-twn-politwn/> (24/10/2022).

Μπίλιας Ι. (2020). «Ο ρόλος της 1ης ΕΜΑΚ στη Διαχείριση των Καταστροφών». Παρουσίαση στο 3ο Επιστημονικό Forum για την μείωση της διακινδύνευσης από καταστροφές στην Ελλάδα. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://edcm.edu.gr/images/news/hdrf/presentations2020/118-%CE%9Cpilias-Giannopoulos_HDRRF2020_1EMAK.pdf (14/11/2022).

Πύργου Α. (2017). «Κοινωνία Πολιτών: Ο Τρίτος Δρόμος της Πολιτικής». SocialPolicy.gr. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://socialpolicy.gr/2017/04/%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%AF%CE%B1-%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CF%8E%CE%BD-%CE%BF-%CF%84%CF%81%CE%AF%CF%84%CE%BF%CF%82-%CE%B4%CF%81%CF%8C%CE%BC%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%80.html> (6/11/2022).

Σημίτη Μ. (2002). «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ: ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ». ΣΠΟΥΔΑΙ, Τόμος 52, Τεύχος 4ο: Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Διαθέσιμο

διαδικτυακά: <https://spoudai.unipi.gr/index.php/spoudai/article/viewFile/1162/1241>
(20/9/2022).

Σωτηρόπουλος Δ. (2017). «*Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ*». Αθήνα: Εκδόσεις ΠΟΤΑΜΟΣ & Δημήτρης Α. Σωτηρόπουλος. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <http://www.potamos.com.gr/download/50faf42e191cb0591ded128373ee5445SotiropoulosKoinonia.pdf> (6/11/2022).

Τσιώλης Γ. (2018). «*Θεματική ανάλυση ποιοτικών δεδομένων*» στο Γ. Ζαϊμάκης (επιμ.), *ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ: Θεωρητικές-Μεθοδολογικές συμβολές και μελέτες περίπτωσης* (97 – 124). Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://eclass.uowm.gr/modules/document/file.php/NURED412/%CE%A4%CF%83%CE%B9%CF%8E%CE%BB%CE%B7%CF%82%20%CE%B7%20%CE%B8%CE%B5%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CE%BB%CF%85%CF%83%CE%B7%20%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD%20%CE%B4%CE%B5%CE%B4%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD%202018%20%CF%83%CF%84%CE%BF%20%CE%96%CE%B1%CF%8A%CE%B%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82.pdf> (9/9/2022).

Φερόνας Α. (2006). «Κοινωνία των Πολιτών: Η θεσμική συγκρότηση και ο ρόλος της σε Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελλάδα», στο Αρβανιτίδης Π. – Παυλέας Σ. – Πετράκος Γ., Φερόνας Α., Ιωσηφίδης Θ., Γκιάλης Στ., Ντακούμης Β. – Λάμνιας Κ., Χατζηευσταθίου Α., Μαγούλιου Γ. – Μαντζάρης Γ., Σκουλάς Γ. Ε., Καμαριανός Ι. – Γούγα Γ., Πάρλαλης Στ., Τσιτσανούδη – Μαλλίδη Ν., Ποιμενίδου Μ. – Παπαδοπούλου Μ., **Καραμούζης Π.** *ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, τριμηνιαία επιστημονική επιθεώρηση*. ΤΟΜΟΣ ΙΔ΄, Τεύχος 56. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.researchgate.net/publication/262494027_Koinonia_ton_Politon_E_Thes_mike_Synkrotese_kai_o_Rolos_tes_se_Europaikē_Enose_kai_Ellada (6/11/2022).

Ξενόγλωσσες διαδικτυακές πηγές

Beluchi C. Nwanisobi, Inienger Chia Christopher (2020). «*Definition of Public Administration: Various Scholars*». American International Journal of Business Management (AIJBM), Volume 3, Issue 9, pp. 56-61. Διαθέσιμο διαδικτυακά: www.aijbm.com/wp-content/uploads/2020/09/I395661.pdf (3/9/2022).

Braun, V., & Clarke, V. (2012). «Thematic analysis». In H. Cooper, P. M. Camic, D. L. Long, A. T. Panter, D. Rindskopf, & K. J. Sher (Eds.) *Research designs: Quantitative, qualitative, neuropsychological, and biological* (pp. 57–71). APA handbook of research methods in psychology, Vol. 2.: American Psychological Association. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://psycnet.apa.org/record/2011-23864-004> (9/9/2022).

- Brown, E.** (2000). «*The Scope of Volunteer Activity and Public Service*». Law and Contemporary Problems, Vol. 62, No.4, pp. 17-42. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.researchgate.net/publication/254586407_The_Scope_of_Volunteer_Activity_and_Public_Service (18/10/2022).
- Carothers Th.** (1999-2000). «*CIVIL SOCIETY*». Policy.com. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://carnegieendowment.org/pdf/civilsociety.pdf> (6/11/2022).
- Dekker P., Halman L.** (2003). «*Volunteering and Values An Introduction*». The Values and Volunteering pp. 1 – 17. Springer Link. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4615-0145-9_1 (9/11/2022).
- Gomm R., Hammersley M. & Foster P.** (2000). «Case Study Method». London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://books.google.gr/books?id=c1VOCAGy86EC&printsec=frontcover&hl=el&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false (7/9/2022).
- Hadzi-Miceva K.** (2007). «*Comparative Analysis of the European Legal Systems and Practices Regarding Volunteering*». The International Journal of Not-for-Profit Law Volume 9, Issue 3, July 2007. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.icnl.org/resources/research/ijnl/comparative-analysis-of-the-european-legal-systems-and-practices-regarding-volunteering?amp> (9/11/2022).
- Heady F.** (2001). «A Comparative Perspective». Sixth Edition. New York, Basel: Marcel Dekker Inc. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://books.google.gr/books?hl=el&lr=&id=8wpmwuNVKIUC&oi=fnd&pg=PP15&dq=definition+of+public+administration&ots=pWydPr-D0M&sig=HQA5zM2HT2IyVwLj7w6MRhjemlA&redir_esc=y#v=onepage&q=definition%20of%20public%20administration&f=false (3/9/2022).
- Johnston J.** (2001). «*Public Administration: Organizational Aspects*». International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences. Διαθέσιμο διαδικτυακά: www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/public-administration (3/9/2022).
- Kehl D., Kietzmann D., Schmidt S.** (2017). «*Reasons for Volunteering in the Field of Civil Protection in Germany*». Journal of Homeland Security and Emergency Management Volume 4 Issue 1. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/jhsem-2016-0042/html> (9/11/2022).
- Khan S.** (2014). «*Qualitative Research Method: Grounded Theory*». International Journal of Business and Management; Vol. 9, No. 11. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.researchgate.net/publication/287400872_Qualitative_Research_Method_Grounded_Theory (7/9/2022).
- Mills J., Bonner A. & Francis, K.** (2006). «Adopting a Constructivist Approach to Grounded Theory: Implications for Research Design». *International Journal of Nursing Practice* 12 (1), pp: 8 – 13. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.researchgate.net/publication/7369134_Adopting_a_constructivist_approach_to_grounded_theory_Implications_for_research_design (7/9/2022).

Sotiropoulos D. & Karamagioli E. (2006). «Greek Civil Society: The Long Road to Maturity». CIVICUS CIVIL SOCIETY INDEX SHORTENED ASSESSMENT TOOL REPORT FOR THE CASE OF GREECE, Athens: Access2democracy. Διαθέσιμο διαδικτυακά: http://www.civicus.org/media/CSI_Greece_Executive_Summary.pdf (11/11/2022).

Terry, G., Hayfield, N., Clarke, V., & Braun, V. (2017). «Thematic analysis». In C. Willig, & W. Stainton Rogers (Eds.), *The SAGE Handbook of Qualitative Research in Psychology* (17-37). Second Edition, London: SAGE Publications. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://uwe-repository.worktribe.com/output/888518/thematic-analysis> (11/11/2022).

Νομοθεσία

Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός (1985). Διαθέσιμο διαδικτυακά: www.argohellas.net/gok1985.pdf (14/11/2022).

Κανονισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού (1984). Διαθέσιμο διαδικτυακά: <http://www.episkeves2.civil.upatras.gr/wp-content/uploads/2015/12/%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%98%CE%95%CE%A4%CE%91-%CE%91%CE%A1%CE%98%CE%A1%CE%91-1984.pdf> (14/11/2022).

Ο.Α.Σ.Π διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.oasp.gr/node/3>, https://www.oasp.gr/userfiles/FEK_OASP.pdf (14/11/2022).

ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ (1998). Διαθέσιμο διαδικτυακά: [https://www.pkm.gov.gr/inst/pkm/gallery/PKM%20files/Civil%20Protection/Nomothesia/2012_09_26_\(%CE%A6%CE%95%CE%9A%20%CE%921998-12\)%20%CE%A3%CE%A7%CE%95%CE%94%CE%99%CE%9F%20%CE%9E%CE%95%CE%9D%CE%9F%CE%9A%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%A3.pdf](https://www.pkm.gov.gr/inst/pkm/gallery/PKM%20files/Civil%20Protection/Nomothesia/2012_09_26_(%CE%A6%CE%95%CE%9A%20%CE%921998-12)%20%CE%A3%CE%A7%CE%95%CE%94%CE%99%CE%9F%20%CE%9E%CE%95%CE%9D%CE%9F%CE%9A%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%A3.pdf), [https://cp.pamth.gov.gr/civil/nomothesia/%CE%A0%CE%A0%20%CE%9D%CE%9F%CE%9C%CE%9F%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%99%CE%91%20%CE%9D-%CE%A0%CE%94-%CE%A5%CE%91-%CE%93%CE%93%CE%A0%CE%A0/\(%CE%A6%CE%95%CE%9A%20%CE%921998-12\)%20%CE%A3%CE%A7%CE%95%CE%94%CE%99%CE%9F%20%CE%9E%CE%95%CE%9D%CE%9F%CE%9A%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%A3.pdf](https://cp.pamth.gov.gr/civil/nomothesia/%CE%A0%CE%A0%20%CE%9D%CE%9F%CE%9C%CE%9F%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%99%CE%91%20%CE%9D-%CE%A0%CE%94-%CE%A5%CE%91-%CE%93%CE%93%CE%A0%CE%A0/(%CE%A6%CE%95%CE%9A%20%CE%921998-12)%20%CE%A3%CE%A7%CE%95%CE%94%CE%99%CE%9F%20%CE%9E%CE%95%CE%9D%CE%9F%CE%9A%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%A3.pdf) (13/11/2022).

Υ.Α.Σ.Β.Ε, Υ.Α.Σ.Δ.Ε Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <http://www.opengov.gr/yme/?p=3762> (14/11/2022).

N. 1951/1991 (1991). «Καθιέρωση του θεσμού των εθελοντή πυροσβέστη και άλλες διατάξεις». Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-pyrkagies-empri-smoi-purosbestiko-soma/purosbestiko-soma/n-1951-1991.html> (2/12/2022).

- N. 2344/1995** «Οργάνωση πολιτικής προστασίας και άλλες διατάξεις» (1995). Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/211679> (13/11/2022).
- N. 2800/2000** «Αναδιαμόρφωση Υπηρεσιών Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, σύσταση Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις» (2000). Διαθέσιμο διαδικτυακά: <http://www.astynomia.gr/images/stories/2009/DIAFOR09/N.%202800-2000.pdf> (19/11/2022).
- N.3013/2002** «Αναβάθμιση της πολιτικής προστασίας και λοιπές διατάξεις» (2002). Διαθέσιμο διαδικτυακά: www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/media/nomos30132002anavathmisi_el_GR.pdf (18/11/2022).
- N. 3448/2006** «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (2006). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.kodiko.gr/nomologia/download_fek?f=fek/2006/a/fek_a_57_2006.pdf&t=1079d61e6fc9448453e7928a0ee1907d (18/11/2022).
- N. 3491/2006** «Ρυθμίσεις θεμάτων Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης και λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (2006). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/media/nomos34912006yodxbrp_el_GR.pdf (18/11/2022).
- N. 3511/2006** «Αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος, αναβάθμιση της αποστολής του και άλλες διατάξεις» (2006). Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.enomothesia.gr/kat-pyrkagies-emprismo-purosbestiko-soma/purosbestiko-soma/n-3511-2006.html> (19/11/2022).
- N. 3536/2007** «Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (2007). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/media/nomos35362007rithmisis_el_GR.pdf (18/11/2022).
- N. 3613/2007** «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανεξάρτητων Αρχών, Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών» (2007). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/nomos36132007_el_gr.pdf (18/11/2022).
- N. 3938/2011** «Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις» (2011). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/nomos3938_fek_2011_tefxos61a.pdf (19/11/2022).
- N.4029/2011 (2011)**. «Εθελοντισμός στο Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή και στο Πυροσβεστικό Σώμα και άλλες διατάξεις». Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/119832/nomos-4029-2011> (2/12/2022).

Ν. 4249/2014 «Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ρύθμιση λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας» (2014). Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-astynomikos-astynomia/idrysi-leitourgia-uperesion/n-4249-2014.html> (18/11/2022).

Ν. 4662/2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις» (2020). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/nomos4662_7_2_2020.pdf (19/11/2022).

Ν. 4873/2021 «Προστασία του εθελοντισμού, ενίσχυση της δράσης της Κοινωνίας των Πολιτών, φορολογικά κίνητρα για την ενίσχυση της κοινωφελούς δράσης των Ο.Κοι.Π. και λοιπές διατάξεις». Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-nomothesia-genikou-endiapherontos/nomos-4873-2021-phek-248a-16-12-2021.html> (1/10/2022).

Π.Α. 151/2004 «Οργανισμός Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας» (2004). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/media/pdf1512004organismosggpp_el_GR.pdf (22/11/2022).

Π.Α. 70/2021 «Σύσταση Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (2021). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/fek_70_2021_sistasi_ypourgeioukpp.pdf (19/11/2022).

Π.Α. 71/2021 «Διορισμός Υπουργού και Υφυπουργού» (2021). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/fek_71_2021_diorismos_ypourgou.pdf (19/11/2022).

Υ.Α. 1299/2003 «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» (2003). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/media/ypapofasi12992003xenokrati_el_GR.pdf (18/11/2003).

Υ.Α. 3384/2006 «Συμπλήρωση του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» με το Ειδικό Σχέδιο «Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών» (2006). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/media/ypapofasi33842006simplxenokrati_el_GR.pdf (18/11/2022).

Υ.Α. 3265/2020 «Συγκρότηση Υποστηρικτικής Ομάδας Διαχείρισης Χημικών, Βιολογικών, Ραδιολογικών και Πυρηνικών Απειλών και Συμβάντων στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας» (2020). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/ya_3265_2020_fek_1754v.pdf (19/11/2022).

Υ.Α. 29190/2020 «Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.), ρύθμιση θεμάτων διάρθρωσης, στελέχωσης και λοιπές διατάξεις» (2020). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/apofasi_29190_2020_kanonismos_eskedik.pdf (19/11/2022).

Υ.Α. 16126/2022 «Δικαιολογητικά και διαδικασία εγγραφής των Εθελοντικών Οργανώσεων και των Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας στο Ενιαίο Μητρώο Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας (Ε.Μ.Ε.Π.Π.)» (2022). Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-politike-prostasia-psea-pallaike-amyna/apophase-16126-2022.html> (20/11/2022).

Υ.Α. 16285/2022 «Τροποποίηση της υπ' αρ. 16126/20.09.2022 απόφασης Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας «Δικαιολογητικά και διαδικασία εγγραφής των Εθελοντικών Οργανώσεων και των Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας στο Ενιαίο Μητρώο Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας (Ε.Μ.Ε.Π.Π.)» (2022). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/fek_5849_tefxos_b_tropoipisi_ethelonton.pdf (20/11/2022).

Υ.Α. 16287/2022 «Οργάνωση και λειτουργία της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας (Α.ΠΟ.Π.)» (2022). Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/fek_5848_tefxos_b_organos_i_akadimia_politikis_prostasias.pdf (20/11/2022).

Λοιπές διαδικτυακές πηγές

Ιστότοπος Ευρωπαϊκής Ένωσης διαθέσιμο διαδικτυακά: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/country-profiles/greece_el (25/11/2022).

Ιστότοπος Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://www.civilprotection.gr/el> (10/6/2022).

Project BALANCE διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://balance-project.info/index.php/events-and-activities/past-events> (25/11/2022).

Project PRINCE διαθέσιμο διαδικτυακά: www.isfp-prince.eu/about/ (25/11/2022).

Παράρτημα 1

Συνεντεύξεις μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Συμμετέχων

A

1. Πως ερμηνεύετε τον όρο «κοινωνία των πολιτών»;

«Κοινωνία των πολιτών» είναι το σύνολο ομάδων ή ατόμων που δεν διοικούνται από το κράτος, είναι εθελοντές, ΜΚΟ, ιδρύματα που υπηρετούν διαδικασίες για το κοινό συμφέρον. Όλα αυτά στο πλαίσιο της επιθυμίας σύμπραξης με τους πολίτες, που ο κοινωφελής χαρακτήρας καθιστά την δράση τους εθελοντική.

2. Ποια είναι η άποψή σας για την ενεργή συμμετοχή των πολιτών μέσω των εθελοντικών οργανώσεων;

Η προσφορά των εθελοντικών οργανώσεων είναι σημαντική για το κοινωνικό σύνολο. Ωστόσο ακόμα στην χώρα μας δεν είναι ανεπτυγμένο το πνεύμα του εθελοντισμού όπως σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Παρόλα αυτά τα τελευταία χρόνια γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια σε όλους τους τομείς για τη δημιουργία εθελοντικών ομάδων και της παιδείας τους από ενεργούς πολίτες. Γίνονται αρκετές καμπάνιες που συμπεριλαμβάνουν ακόμα και δραστηριότητες για την προσέγγιση απλών ανθρώπων που δεν γνωρίζουν την δράση και το έργο τους ώστε να διαδοθεί η ιδέα του εθελοντισμού που σχετίζεται με την δωρεάν παροχή εργασίας. Επιπλέον ένα σημαντικό πρόβλημα που προκύπτει στην εποχή μας έχει να κάνει με την μετακίνηση των πληθυσμών από χώρες με προβλήματα δημοκρατίας, ελευθερίας και πολέμων. Ένα μεγάλο κομμάτι της διαχείρισης αυτών των πληθυσμών ανέλαβαν εθελοντικές οργανώσεις και εθελοντικές ομάδες, στις οποίες υπήρξε θετική ανταπόκριση από αρκετούς πολίτες που συμμετείχαν ενεργά με όσα μέσα διέθεταν.

3. Πιστεύετε πως ο εθελοντισμός μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη των στόχων και των σκοπών του νεοσύστατου Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας;

Θεωρώ πως πράγματι εδώ και αρκετά χρόνια οι εθελοντές έχουν παίξει σημαντικό ρόλο τον οποίο διατηρούν και σήμερα στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας και κάθε μέρα αυξάνεται η εισροή εθελοντών στον τομέα αυτό. Είμαι βέβαιος ότι η βοήθεια τους μπορεί να φανεί χρήσιμη στην επίτευξη των στόχων που θέτει το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και αυτό γιατί υπάρχουν οργανωμένες και εκπαιδευμένες εθελοντικές ομάδες σε όλους τους Δήμους και τις περιφέρειες και αντιμετωπίζουν φυσικά φαινόμενα πολλές φορές καταστροφικά, όπως πλημύρες, πυρκαγιές σεισμούς.

4. Πιστεύετε πως η ενεργή συμμετοχή των πολιτών μπορεί να βοηθήσει τον κρατικό μηχανισμό στην αντιμετώπιση κρίσεων;

Διαχρονικά όλες αυτές οι ομάδες ενεργών πολιτών δίνουν τη μάχη για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών δίπλα στους κρατικούς φορείς οι οποίοι είναι υπεύθυνη για την οργάνωση τους. Υπό την καθοδήγηση και εκπαίδευση τους. Με τη σωστή οργάνωση και εκπαίδευση καθώς και τις σωστές κατευθύνσεις θα είναι χρήσιμη και αποτελεσματική η συμβολή τους και μπορούν να αναδειχθούν σε βασικούς πυλώνες της αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών.

5. Ποια είναι η άποψή σας για την μέχρι τώρα λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας;

Σε όλους τους Δήμους και τις Περιφέρειες υπάρχουν οργανωμένες εθελοντικές ομάδες στους τομείς της Πολιτικής Προστασίας, η παρουσία τους είναι ισχυρή και το έργο τους σημαντικό. Σε όλο τον σχεδιασμό προβλέπεται και η στήριξη των φορέων από τους εθελοντές. Οι εθελοντές είναι σημαντική δύναμη στη συλλογική προσπάθεια και προσφέρουν ουσιαστικές υπηρεσίες στην Πολιτική Προστασία. Σκοπός της εθελοντικής εργασίας είναι να ενισχύσουν την υποστήριξη και την αλληλεγγύη μεταξύ των πολιτών με τους οποίους έρχονται σε επαφή και βοηθούν αυτούς που κινδυνεύουν από τα φυσικά φαινόμενα, που έχουν ενταθεί λόγω της κλιματικής αλλαγής.

6. Τι πιστεύετε ότι δεν έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά στην λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων;

Πολλές φορές δημιουργείται δυσλειτουργία στη σχέση φορέων και εθελοντών λόγω μη σωστής ενημέρωσης ή πολλών εμπλεκόμενων στην εκπαίδευση και την οργάνωση. Αυτό δημιουργεί δυσασφάλεια και φέρνει αρνητικά αποτελέσματα στη διάθεση προσφοράς εκ μέρους των εθελοντών. Επίσης η έλλειψη ηθικής επιβράβευσης και η μη επαρκής συνεργασία λειτουργεί αποτρεπτικά στις εθελοντικές οργανώσεις. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να είναι διακριτοί οι ρόλοι των δύο πλευρών, ώστε να αποφεύγονται οι προστριβές. Το κλίμα συνεργασίας σε μια κρίση είναι σημαντικός παράγοντας για την αποτελεσματική διαχείριση και την επιτυχή έκβαση.

7. Ποια οφέλη πιστεύετε μπορούν να προκύψουν από την οργάνωση του Μητρώου Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας;

Τα οφέλη θα είναι τεράστια λόγω του ότι οι εθελοντές μέσω της εκπαίδευσης τους από τους κρατικούς φορείς θα είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικότερα και από κοινού τα προβλήματα που προκύπτουν. Μέσω του Μητρώου θα είναι ενήμεροι από τα σχέδια διαχείρισης των κρίσεων όλοι οι εθελοντές για τον ρόλο που θα διαδραματίσουν κατά τη διάρκεια αντιμετώπισης της όποιας κρίσης. Έτσι με οργάνωση και χωρίς αυτοσχεδιασμούς ή αυθορμητισμούς θα μπορούν να προσφέρουν περισσότερο απ' ό,τι μέχρι σήμερα.

8. Είστε ευχαριστημένοι από την συμμετοχή των πολιτών στις υπάρχουσες εθελοντικές οργανώσεις ή στην δημιουργία νέων εθελοντικών οργανώσεων;

Υπάρχουν αρκετές εθελοντικές οργανώσεις, αλλά δεν είναι στο επιθυμητό επίπεδο για τις πολλαπλές ανάγκες που προκύπτουν λόγω της κλιματικής αλλαγής και θα πρέπει σύντομα να δημιουργηθούν περισσότερες. Ένα σημαντικό πρόβλημα που προκύπτει και στις δύο περιπτώσεις είναι ότι δύσκολα απλοί πολίτες εντάσσονται στις ομάδες αυτές. Η καθημερινότητα δυσκολεύει τη συμμετοχή τους, αφού οι υποχρεώσεις της ατομικής ζωής είναι ισχυρότερες από τον κοινωφελή σκοπό. Άρα αυτό που λείπει σε πολλές περιπτώσεις είναι το κίνητρο. Και αυτό έρχεται μέσω της σωστής επικοινωνίας και ενημέρωσης του σκοπού της ύπαρξης των ομάδων.

9. Ποια είναι τα μελλοντικά σχέδια για την δραστηριοποίηση των εθελοντικών οργανώσεων και των εθελοντών πολιτικής προστασίας;

Η ενίσχυση του Μητρώου εθελοντών η οποία γίνεται με την προσέγγιση όσων εθελοντικών ομάδων απέχουν από τους επίσημους φορείς, τη σωστή ενημέρωση των κατοίκων για τους σκοπούς της συμμετοχής τους και τα οφέλη της κοινότητας από αυτή, ο προγραμματισμός και η εκπαίδευση τους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη συνεχή ενημέρωση από τα ΜΜΕ και την ενεργοποίηση από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθώς και από τους Δήμους και τις

Περιφέρειες, τόσο σε ενημερώσεις, όσο και με διοργάνωση ημερίδων, όπου θα αναλύεται και θα αναδεικνύεται η πολύτιμη προσφορά των εθελοντών και εν γένει των εθελοντικών ομάδων στο κοινωνικό σύνολο.

ΠΩΣ ΕΡΜΗΝΕΥΕΤΕ ΤΟΝ ΟΡΟ «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»

Θεωρώ πως είναι η ανιδιοτελής και η ενεργή συμμετοχή των πολιτών στα καθημερινά, σημαντικά και πολλές φορές δυσεπίλυτα ζητήματα που απασχολούν τον δήμο του και την περιοχή του. Εθελοντισμός στο γονεϊκό κίνημα, συμμετοχή στις δράσεις ενάντια στη φτώχεια, στην ενδοοικογενειακή βία και κοινωνικό αποκλεισμό, στη συμμετοχή και στη βοήθεια για την αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων (φωτιές, πλημμύρες, σεισμούς κ.α).

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Ο εθελοντισμός είναι μια αληθινή κατάθεση ψυχής που εμπεριέχει αγάπη, ανθρωπιά, τρυφερότητα και στοργή. Η ενεργή συμμετοχή των πολιτών μέσω των εθελοντικών οργανώσεων δίνει νόημα στις ανθρώπινες αξίες όπως είναι η κοινωνική αλληλεγγύη, η κοινωνική προσφορά, η αγάπη προς τον συνάνθρωπο. Η εθελοντική απασχόληση προσφέρει εμπειρίες, νέες δεξιότητες, αποφόρτιση από την καθημερινότητα, εξόδους διαφυγής από προσωπικά προβλήματα κι όλα αυτά χωρίς οικονομικό κόστος. Με τη συμμετοχή μας σε εθελοντικές δραστηριότητες ευρύτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος συμβάλλουμε στη κοινωνική ανάπτυξη, τη κοινωνική συνοχή στην αύξηση της κοινωνικής εμπιστοσύνης και κατά συνέπεια σε μία μεγαλύτερη συμμετοχή μέσα στη κοινωνία.

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΠΩΣ Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΚΟΠΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΣΥΣΤΑΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Ναι πιστεύω ότι ο εθελοντισμός μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη των στόχων και των σκοπών του νεοσύστατου υπουργείου κλιματικής κρίσης και πολιτικής προστασίας γιατί θα υπάρχουν περισσότεροι άνθρωποι που θα μπορέσουν να ασχοληθούν και να προλάβουν καταστάσεις. Βλέπουμε συνέχεια στην καθημερινότητα μας ότι όταν δρουν οι πολίτες εθελοντικά τα αποτελέσματα είναι πολύ καλά.

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΠΩΣ Η ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ

Σίγουρα η ενεργή συμμετοχή των πολιτών μπορεί να βοηθήσει τον κρατικό μηχανισμό στην αντιμετώπιση κρίσεων και αυτό δυστυχώς έχει φανεί σε κάθε δύσκολη περίπτωση (φωτιές, πλημμύρες) οι πολίτες είναι εκεί αψηφώντας πολλές φορές για την σωματική τους ακεραιότητα με μόνο γνώμονα να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση μιας κρίσης.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΟΨΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν την λειτουργία της εθελοντικής οργάνωσης πολιτικής προστασίας της περιοχής μου πιστεύω ότι γίνεται πολύ καλή δουλειά και είναι απαραίτητο να υπάρχουν σε κάθε Δήμο.

ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ.

Κατά την γνώμη μου δεν πιστεύω ότι υπάρχει κάτι που να μην έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά στην λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό. Πιστεύω όμως ότι χρειάζονται περισσότερο οικονομική ενίσχυση για να είναι πλήρως εξοπλισμένες οι εθελοντικές οργανώσεις για την αντιμετώπιση κρίσεων.

ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΡΟΚΥΨΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.

Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει ένα τέτοιο μητρώο και να μπορεί ο κάθε Δήμος να ενημερώνετε ανά πάσα στιγμή ποιες εθελοντικές οργανώσεις υπάρχουν για να μπορεί να τις χρησιμοποιήσει όποτε χρειαστεί. Να υπάρχει κατηγοριοποίηση έτσι ώστε να βλέπουμε ποιες εθελοντικές οργανώσεις υπάρχουν για κάθε περίπτωση πρόληψης ή και αντιμετώπισης κάποιου γεγονότος.

ΕΙΣΤΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΙΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ Ή ΣΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ.

Σίγουρα είμαστε σε ένα καλό στάδιο όσον αφορά την συμμετοχή των πολιτών στις υπάρχουσες εθελοντικές οργανώσεις αλλά πιστεύω ότι είμαστε ακόμη στην αρχή. Πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη συμμετοχή και ενημέρωση για να μπορέσει ο πολίτης να αφυπνιστεί και να γίνει περισσότερο ενεργός.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.

Σίγουρα οι αρμόδιοι θα πρέπει να δουν θερμά το θέμα της ενημέρωσης των πολιτών για τις εθελοντικές οργανώσεις για να συμμετέχουν περισσότεροι πολίτες.

Παράρτημα 2

Δια ζώσης συνεντεύξεις

Συμμετέχων

Γ

-Όταν ακούτε την έννοια κοινωνία των πολιτών που την ακούμε συχνά τελευταία, τι σας έρχεται στο μυαλό; Τι πιστεύετε εσείς ότι είναι;

-Αυτό που μου έρχεται στο μυαλό είναι η ομάδα ενεργών πολιτών δηλαδή είναι άνθρωποι, πολίτες ενεργοί οι οποίοι αναλαμβάνουν πρωτοβουλία να καθαρίσουν μια παραλία, να κάνουν μια δασοφύτευση, να αναλάβουν κάποιες πρωτοβουλίες για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, άρα λοιπόν είναι ομάδα πολιτών οι οποίοι συνεργάζονται ανιδιοτελώς και με κάποιο σχέδιο για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν ένα θέμα ή ένα πρόβλημα το οποίο είναι στη γειτονιά τους σε πρώτη φάση, είναι στην πόλη τους και μετά για θέματα τα οποία ευρύτερα έτσι? Εγώ εκεί το εντοπίζω.

-Και ποια είναι η άποψή σας για την ενεργή συμμετοχή των πολιτών μέσω των εθελοντικών οργανώσεων;

-Η άποψή μου είναι ότι η συμμετοχή των πολιτών είναι πάρα πολύ σημαντική, τώρα από και πέρα θεωρώ δηλαδή ότι εγώ σαν ενεργός πολίτης θεωρώ ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα στη ζωή μου είναι η συμμετοχή μου σε τέτοιες ομάδες. Γιατί δεν μπορείς να περιμένεις ούτε απ' το κράτος ούτε απ' το δήμο, πρέπει εσύ δηλαδή αυτό είναι αν θέλεις ένα είδος αυτοοργάνωσης, έτσι, με ανθρώπους οι οποίοι θα μπορούσε να γίνει σε επίπεδο δασκάλων, σε επίπεδο έτσι σε σχέση με το επάγγελμα αλλά αυτή τη στιγμή κυρίως η κοινωνία των πολιτών και αυτές οι οργανώσεις είναι σε πράγματα με κοινά ενδιαφέροντα, με κοινά οράματα, τώρα από και πέρα νομίζω ότι η ερώτησή σου έχει να κάνει εμένα δε με ικανοποιεί η συμμετοχή των πολιτών σ' αυτά τα πράγματα δηλαδή θεωρώ ότι την περίοδο μετά το 80 υπήρχε μία έξαρση και μία ... οι πολίτες νούστανε ότι πραγματικά έχει νόημα να ... γιατί τότε υπήρχαν και τα ανοίγματα στην τοπική αυτοδιοίκηση, υπήρχαν και διάφορα πράγματα υπήρχαν θεσμικές παρεμβάσεις κατά καιρούς δεν ξέρω αν σ' ενδιαφέρει να σου πω ότι παίζει ρόλο δηλαδή εμείς εδώ σαν Γλυφάδα αν αυτό σ' ενδιαφέρει και νότια είχαμε μια περίοδο ενεργοποιηθεί για το θέμα του μητροπολιτικού πάρκου ας πούμε, είχαν δηλαδή γίνει ομάδες και συλλογικότητες οι οποίες είχαν... ή ας πούμε υπήρχανε σε περιοχές οι οποίες έχουν κοντά ...εδώ ας πούμε στον Υμηττό εμείς... δεν είμαστε τόσο πολύ... πόλη που είμαστε στον Υμηττό, είμαστε κοντά στον Υμηττό αλλά είναι διαφορετικά ο Βύρωνα ή ο Υμηττός ή η Ηλιούπολη ή άλλες περιοχές που έχουν ομάδες οι οποίες κινητοποιούνται για θέματα όπως για τις πυρκαγιές έτσι?

-Οπότε στην ουσία αυτό που δε σας ευχαριστεί είναι ότι είναι λίγος ας πούμε ο αριθμός των ανθρώπων που ασχολείται εθελοντικά

-Ναι ναι, δεν υπάρχει δηλαδή θεωρώ δηλαδή κι εγώ από τη δικιά μου οργάνωση δεν υπάρχει η ανταπόκριση την οποία περιμέναμε για ζητήματα τα οποία είναι φλέγοντα έτσι; Και να σου καταθέσω και κάτι άλλο που και περισσότερο. Συνήθως ο κόσμος ειδικά με το θέμα των πυρκαγιών όταν γίνεται κάτι διαμαρτύρεται, βρίζει το κράτος και πολύ γρήγορα το ξεχνάει. Λίγοι είναι αυτοί οι οποίοι παίρνουν τις πρωτοβουλίες και λένε όπως θα σου πω παρακάτω ότι εμείς αναλαμβάνουμε μια πρωτοβουλία για να κάνουμε αυτό, για την πρόληψη για το ένα ή για το άλλο, είναι πολύ σημαντικό αυτό.

-Και μιας και λέμε για κράτος πώς πιστεύετε ότι ο εθελοντισμός μπορεί να βοηθήσει το κράτος και τη δημόσια διοίκηση όπως το νεοσύστατο Υπουργείο της Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας να επιτύχει τους στόχους του;

-Πώς μπορεί να βοηθήσει; Θα πω κάτι, θα μιλήσω λίγο και σαν εκπαιδευτικός, επειδή εγώ ο τομέας που ασχολούμαι στην οργάνωσή μου είναι η περιβαλλοντική εκπαίδευση, αυτή τη στιγμή λοιπόν δουλεύουμε πάρα πολύ υπάρχει ένα πρόγραμμα το οποίο αξίζει να μπεις να το δεις θα σ' ενδιαφέρει, διεθνές, μαθαίνω για τα δάση. Αυτό λοιπόν το πρόγραμμα είναι ένα πρόγραμμα το οποίο γίνεται σε 50 χώρες σ' όλον τον κόσμο όχι μόνο στην Ευρώπη αλλά γίνεται και στην Αμερική ή και αλλού. Αυτή τη στιγμή λοιπόν εμείς σκεφτήκαμε να κάνουμε ένα π.χ. ο τρόπος με τον οποίο θα μπορούσαμε να ...ένα σχέδιο όπως υπάρχει στα σχολεία σχέδιο για την αντισεισμική προστασία, δεν υπάρχει ένα σχέδιο για το θέμα πρόληψη από δασικές πυρκαγιές, δηλαδή όπως αυτό αν θέλεις θα μου πεις δεν υπήρχε στο Μάτι ή αλλού δεν υπήρχε και πώς με ποιο τρόπο οι πολίτες δηλαδή θα μπορέσουν σε μια τέτοια περίπτωση να αντιδράσουν κι αυτά.

-Μιλάμε για το κομμάτι της ενημέρωσης δηλαδή.

-Το κομμάτι της ενημέρωσης, δηλαδή εμείς ξέρουμε, κάνουμε πολλές φορές στα σχολεία παιδάκια όταν γίνει σεισμός μπαίνουμε κάτω απ' τα θρανία για να μπορέσουμε να αποφύγουμε... υπάρχει ένα σχέδιο δράσης, συγκεντρωνόμαστε όλα τα παιδιά στο προαύλιο χωρίς να είμαστε σαν κοπάδι για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε μετασεισμικούς, να αντιμετωπίσουμε να μην πέσουνε τέτοια δηλαδή υπάρχει ένα... δεν υπάρχει και σκεφτήκαμε εμείς να κάνουμε ένα τέτοιο σχέδιο σε συνεργασία φυσικά με την πυροσβεστική, σε συνεργασία με τους κατάλληλους φορείς εμείς δεν είμαστε, εμείς μπορούμε να δώσουμε απ' το κομμάτι μας τη δικιά μας επιστημονική αλλά πρέπει να συνεργαστείς και με τους πυροσβέστες και με τους επιστήμονες και με τον...

-Οπότε πιστεύετε ότι χρειάζεται περισσότερο ενημέρωση για να πούμε ότι όντως θα βοηθήσει ο πολίτης το κράτος να επιτύχει αυτά που είναι να επιτύχει σαν σκοπό, να προστατεύσει ας πούμε το δάσος

-Χρειάζεται περισσότερη η ενημέρωση και να σου πω και κάτι άλλο που το θεωρώ σημαντικό, θεωρώ ότι για να βοηθήσω εγώ πρέπει να με πείσεις εσύ σαν κράτος ότι αυτά που σου λέω εγώ νιώθω τώρα ότι αυτά που συζητάμε σε ενδιαφέρουν και τα λαμβάνεις υπόψη σου. Όταν ξέρω ότι εσύ δεν πρόκειται να τα λάβεις υπόψη σου σαν κράτος, δε μ' ενδιαφέρει κι εμένα να... δηλαδή αυτή τη στιγμή θεωρώ ότι ο συνομιλητής μου που είναι έτσι; Αυτά που λέω τα παίρνει σοβαρά υπόψη του και μπορεί να τα υπολογίζει και να τα εντάξει σ' ένα σχέδιο δράσης. Είναι πολύ σημαντικό αυτό.

-Οπότε η άποψή σας για την μέχρι τώρα λειτουργία γενικά των εθελοντικών οργανώσεων όχι μόνο της Πολιτικής Προστασίας γενικά του εθελοντισμού στη χώρα, ποια είναι η άποψή σας για τη δράση τους ας πούμε είναι μια οργανωμένη δράση είναι μια δράση η οποία είναι κάποιες φορές κατά τόπους καλή ή κατά τόπους κακή, πώς θεωρείτε ότι λειτουργεί στη χώρα αυτό το κομμάτι;

-Θα σου πω ένα παράδειγμα, δεν ξέρω αν μπορείς να το βάλεις έτσι στην δουλειά που κάνεις . Λουπόν θα σου πω κάτι πολύ συγκεκριμένο, το 2017-18 δεν έχει σημασία αυτό έγινε μια μεγάλη πυρκαγιά στα Κύθηρα, εμείς λουπόν - αυτό μπορώ να στο επιβεβαιώσω και με στοιχεία και τέτοια – εμείς λουπόν πήραμε μια απόφαση σαν εταιρεία να αναλάβουμε μια πρωτοβουλία για την ανασυγκρότηση της περιοχής και να δώσουμε μεγάλο βάρος στην πρόληψη, δηλαδή πήγαμε στα σχολεία, κάναμε ενημέρωση, πήγαμε στους κατοίκους, ενημερώσαμε τους κατοίκους σε συνεργασία με το Ινστιτούτο των δασικών ερευνών, είναι ένας καταπληκτικός επιστήμονας εκεί ο Μιλτιάδης ο Αθανασίου ο οποίος έκανε μια ενημέρωση στους κατοίκους τι πρέπει να κάνουν όταν πάρει φωτιά μια περιοχή, δηλαδή πότε πρέπει να εγκαταλείψεις το σπίτι σου και πότε αλλά πρέπει να γνωρίζεις το σπίτι σου πώς είναι χτισμένο, δηλαδή εγώ δεν μπορώ να μείνω σ' ένα σπίτι από τη στιγμή που είναι κατεβασμένες οι τέντες και πάρει φωτιά, γιατί αν πάρουν φωτιά οι τέντες θα μεταφέρεται και, ή αν ας πούμε έχω διάφορα αντικείμενα έξω που παίρνουν φωτιά, άρα έχει πολύ μεγάλη σημασία, εγώ θεωρώ ότι μπορούν οι οργανώσεις να βοηθήσουν με ποια έννοια ότι πιστεύω και οι κάτοικοι και ο πληθυσμός ακούει τους ανθρώπους αυτούς και τους ειδικούς επιστήμονες οι οποίοι έρχονται να πούνε την άποψη την επιστημονική έτσι; δηλαδή έχω ακούσει κατά καιρούς και τον Λέκκα και άλλους, όταν ο άλλος πλησιάζει τον πολίτη τον ακούει πολύ πιο προσεκτικά ο πολίτης από το να βγει ο άλλος και να πει να βγάλει μια ανακοίνωση και να πει ας πούμε ότι θα γίνει αυτό, θα γίνει τ' άλλο έτσι; αυτό το βλέπουμε και με τις φυσικές καταστροφές, την τελευταία ας πούμε τη Θάλεια που λέγανε θα δούμε βροχές, καταιγίδες, ιστορίες.....

-Εγώ στην ουσία ρωτάω τι πιστεύετε εσείς πώς είναι οι λειτουργίες τους μέχρι τώρα εσείς απ' αυτό που έχετε δει οι εθελοντικές οργανώσεις λειτουργούν καλά, δε λειτουργούν, ενδιαφέρον υπάρχει, δεν υπάρχει, πώς το βλέπετε ότι κινείται δηλαδή αυτό το κομμάτι του εθελοντισμού στη χώρα;

-Ωραία, κοίταξε να δεις, νομίζω ότι είναι επίκαιρο να πούμε και δύο άλλα πράγματα τα οποία δεν ξέρω αν εσένα σ' ενδιαφέρουν αυτά ή αν είναι δόκιμα, κοίταξε να δεις, η δικιά μας οργάνωση είναι απ' το 51 και εσύ σαν δάσκαλος από τους ιδρυτές ήταν ο Ηλίας ο Βενέζης να καταλάβεις, ακούμε τώρα αυτές τις ώρες και τις μέρες όλα αυτά που γίνονται στην Κιβωτό του Κόσμου. Πρέπει να σου πω ότι εμείς εδώ και μια δεκαετία έχουμε τους ορκωτούς λογιστές οι οποίοι ελέγχουν τα οικονομικά μας και γιατί στο λέω αυτό, πρέπει εσύ να αισθάνεσαι ότι αν εγώ σε καλέσω και θα χαρώ πολύ αν εσύ θες να ρθεις να παρακολουθήσεις κάτι, ότι εμείς η δουλειά που κάνουμε είναι σοβαρή, ότι εμείς έχουμε μια διαχείριση οικονομική πολύ καλή ότι όλα αυτά είναι στην επιφάνεια έτσι; ένα είδος διαύγειας που υπάρχει στο δημόσιο, άρα λουπόν εγώ η εικόνα που έχω για να γίνω συγκεκριμένος και θα σου πω γιατί δεν είμαι μόνο εγώ, δεν είναι μόνο η δικιά μου εταιρεία δηλαδή εμείς συνεργαζόμαστε και μπορώ να εγγυηθώ ας πούμε ότι είναι σοβαροί άνθρωποι, άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις δηλαδή ορνιθολογική, είναι η οργάνωση αυτή η οποία έχει την Καρέτα-Καρέτα ο Αρχέλων, δηλαδή είναι οργανώσεις οι οποίες πραγματικά προσφέρουνε, αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την προστασία του περιβάλλοντος . Τώρα στην περίπτωση που εσένα σ' ενδιαφέρει περισσότερο σου είπα ότι θεωρώ ότι εγώ δηλαδή αν έβαζα στη ζυγαριά το αποτύπωμα είναι θετικό. Για μένα το αποτύπωμα είναι θετικό. Παρότι σου ξαναλέω δεν υπάρχει μεγάλη συμμετοχή του κόσμου. Αλλά ο κόσμος ξέρεις δυστυχώς και αυτό είναι που με στενοχωρεί είναι ότι μ' όλα αυτά που

συμβαίνουν και είχε συμβεί και με τις οργανώσεις για το προσφυγικό, στη Μυτιλήνη και τέτοια, έχει χάσει λίγο την εμπιστοσύνη του. Άρα λοιπόν είναι σημαντικό να υπάρχει ένα μητρώο, είναι σημαντικό να υπάρχει ένας έλεγχος, είναι σημαντικό να με κάποιο τρόπο ας πούμε δεν μπορεί το διοικητικό συμβούλιο να είμαστε εμείς οι τρεις. Το διοικητικό συμβούλιο φαντάσου ότι εμείς κάνουμε εκλογές κάθε χρόνο κι έχουμε κι ένα αγγλοσαξωνικό σύστημα που είμαστε 10μελές το συμβούλιο, βγαίνουμε 5 τη μια χρονιά και 5 την άλλη. Εν πάσει περιπτώσει πρέπει να υπάρχουνε κάποιες αρχές και πρέπει το κράτος αυτό που κάνει τώρα που προσπαθεί να κάνει τώρα πρέπει να προστατεύσει, γιατί αλλιώς η κοινωνία των πολιτών θα καταρρεύσει σαν πυραμίδα ας πούμε.

-Οπότε μέχρι τώρα ποια είναι τα οφέλη που αποκομίζουμε από την εθελοντική δράση στη χώρα; Έχουμε βοηθήσει ας πούμε να σώσουμε ένα δάσος, έχουμε βοηθήσει να ενημερώσουμε τον απλό πολίτη που δεν είναι ενημερωμένος σαν εθελοντές, έχουμε βοηθήσει και ως προς τι είμαστε καλοί να το πω έτσι στο κομμάτι το εθελοντικό;

-Ναι. Εγώ θεωρώ γιατί ήμουν τώρα ήμουν στον Βόλο στο συνέδριο της ΚΕΔΕ το συνδέω αμέσως μ' αυτό που με ρωτάς. Έγινε μεγάλη κουβέντα μ' όλα αυτά, ήμουν σε ένα στρογγυλό τραπέζι για την ισότητα των φύλων και για την παιδική εκμετάλλευση και τέτοια και τους έλεγα λοιπόν ότι δεν άκουσα πουθενά το θέμα της εκπαίδευσης. Λένε ας πούμε θα κάνουμε αυτό θα κάμουμε το άλλο. Αυτό το οποίο θεωρώ κι εγώ ότι είναι πολύ σημαντικό και σαν οργάνωση και σαν ότι έχουμε επενδύσει στην εκπαίδευση. Πρέπει δηλαδή από το δημοτικό σχολείο να εμφυσήσουμε τα παιδιά στα θέματα της ισότητας, των δικαιωμάτων, της προστασίας του περιβάλλοντος δηλαδή να σου πω και ένα χαρακτηριστικό το οποίο δεν έχω κάποιο στατιστικό μέσα από ένα ερωτηματολόγιο αλλά επειδή 35 χρόνια δούλεψα στην εκπαίδευση το αποτύπωμα που άφησα – το μικρό αποτύπωμα – επειδή έκανα πολύ για το περιβάλλον, διάφορες δράσεις, είναι ότι τρεις τέσσερις απ' τους μαθητές μου γίναν πυροσβέστες. Και τους ρώτησα και λέει κύριε μας επηρεάσατε πέρα από κι άλλα παιδιά που κάνουν δράσεις και τέτοια αλλά η επαφή με τη φύση και τέτοια αγάπησαν δηλαδή αν δεν αγαπήσω εγώ τον Υμηττό πώς θα μπορέσω να τον προστατέψω, άρα λοιπόν στο θέμα της εκπαίδευσης, στο θέμα της ενημέρωσης, στο θέμα της αν θέλεις είναι σημαντικό στο θέμα του να συνειδητοποιήσει ο πολίτης ότι παίζει ρόλο η γνώμη του και η δράση του, δηλαδή εγώ δε θεωρώ ότι μόνος μου θα αλλάξω τον κόσμο αλλά μαζί μπορούμε να τον αλλάξουμε δηλαδή μέσα από την κοινωνία των πολιτών να ενταχθούμε σε μία οργάνωση εθελοντική μπορούμε να προστατεύσουμε τον Υμηττό, μπορούμε να σώσουμε ας πούμε ένα κομμάτι της παραλίας, μπορούμε να διεκδικήσουμε κάτι, αυτά που γίνονται τώρα με τις ανεμογεννήτριες που ο κόσμος γιατί δεν μπορούμε να γεμίσουμε και ανεμογεννήτριες έτσι δεν είναι σ' όλο το...

-Άρα εκεί που πάχουμε μπορούμε να πούμε είναι ίσως στο κομμάτι της εκπαίδευσης και της επικοινωνίας στο τι είναι εθελοντισμός, στο πώς δρα ο εθελοντισμός στη χώρα το τι πρέπει να κάνουμε και τι δεν πρέπει να κάνουμε.

-Ναι, και το ότι υπάρχει και η κρίση της κοινωνίας, υπάρχει και η κρίση των αξιών για μένα. Δηλαδή αυτή τη στιγμή όταν απαντάς βλέπεις Κιβωτός, ιστορίες το 'να τ' άλλο ο κόσμος έχει χάσει, μπορεί εμείς να μην έχουμε χάσει γιατί είμαστε πιο... δια πυρός και σιδήρου σε άλλες εποχές αλλά θεωρώ ότι υπάρχει κρίση αξιών δηλαδή βλέπω ότι κι εσείς τα νέα

παιδιά, δεν ξέρω εσύ πόσο πιστεύεις στον εθελοντισμό, να αντιστρέψω την ερώτηση αλλά...

-Είμαι ήδη ενεργός, στου δήμου...

-Αλλά θεωρώ ότι είναι ένα από τα ζητήματα αυτά δηλαδή πρέπει ξανά ο κόσμος να... που αυτό αν θέλεις γίνεται δηλαδή ειδικά και ο Έλληνας έχει μέσα του το... τέτοιο είναι ευαισθητοποιημένος είναι συντρέχτης ηθικής αλλά πιστεύω ότι είναι και οι εποχές δύσκολες που...

-Όπως ξέρετε τώρα τελευταία στην Πολιτική Προστασία ξαναδημιουργείται το μητρώο του εθελοντισμού το οποίο ήταν παλιά στο Εσωτερικών μετά ήρθε σε μας τώρα ξαναδημιουργείται. Οπότε τα οφέλη ίσως που πιστεύετε εσείς ότι μπορεί να δημιουργηθούν από αυτό που βλέπετε από τη δημιουργία δηλαδή αυτού του μητρώου επιτέλους στο Υπουργείο το οικείο ποια μπορεί να είναι, τι πιστεύετε εσείς;

-Εγώ είχα την τύχη να συναντηθούμε σαν ομάδα και με τον Υπουργό τον κ.Στυλιανίδη ο οποίος ήταν Επίτροπος στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θεωρώ ότι ο άνθρωπος έχει το όραμα και το σχέδιο και είναι πολύ σημαντικό αυτό και θα σου πω και κάτι άλλο το οποίο έγινε πράξη και θέλουμε να το εκμεταλλευτούμε κι εμείς με την καλή την έννοια, έγινε η Ακαδημία στα Βίλια έτσι δεν είναι;

-Άνοιξε ήδη

-Κι είναι πολύ σημαντικό. Άρα λοιπόν εγώ θεωρώ ότι το μητρώο είναι ένα βήμα σοβαρό, δεν είναι όμως μόνο αυτό, πρέπει να γίνουν κι άλλα βήματα στον τομέα αυτόν, θεωρώ η Ακαδημία στα Βίλια είναι σημαντικό αλλά πρέπει αυτό να γνωστοποιηθεί να κοινοποιηθεί και να ρθει σε αυτό που με την πρώτη ερώτηση με την κοινωνία των πολιτών δηλαδή αν δεν υπάρχει σύνδεση με την κοινωνία των πολιτών, αν μείνουμε μόνο στο μητρώο δεν έχουμε να κάνουμε τίποτα έτσι.

-Οπότε μητρώο, Ακαδημία τι άλλο θα μπορούσε να βοηθήσει ώστε να δουλέψει επιτέλους αυτό το πράγμα; Ποια άλλα βήματα; Είπατε διάφορα βήματα, άλλα βήματα που πιστεύετε εσείς που μπορούν να γίνουν για να βοηθήσουν ως προς αυτήν την κατεύθυνση;

-Ως προς την κατεύθυνση του...

-Του να οργανωθεί σωστά, του να υπάρξει ενημέρωση του πολίτη, του να ευαισθητοποιηθεί ο πολίτης, το να δημιουργηθεί δηλαδή ισχυρό κίνημα εθελοντισμού στη χώρα.

-Α, αυτό, ναι. Δε θέλουμε να ευλογήσουμε τα γένια μας αλλά θα σου πω κάτι. Αυτή τη στιγμή ας πούμε... αυτοί οι οποίοι... τα σχολεία ας πούμε είναι ένα φωτεινό παράδειγμα και ένα φωτεινό μονοπάτι γιατί πραγματικά οι εκπαιδευτικοί ότι κάνουν στον τομέα αυτόν το κάνουν ανιδιοτελώς. Η ανιδιοτέλεια για μένα έχει πολύ σημαντικό δηλαδή εγώ το να κάνω κάτι. Παράδειγμα ας πούμε μαζεύαμε κατά καιρούς τρόφιμα για την Ουκρανία, για τη Γιουγκοσλαβία, αυτό είναι μια πράξη εθελοντική δηλαδή αυτή τη στιγμή εμένα οι πρώτοι μου εθελοντές είναι εκπαιδευτικοί, είναι αυτοί που κάνουν τα προγράμματα

περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία, είναι αυτοί οι οποίοι θα αναλάβουν δράση αύριο μεθαύριο αν υπάρχει ένα σχέδιο για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, άρα λοιπόν ξέρεις τι; Πρέπει να βρεθούν κίνητρα τα οποία τα κίνητρα αυτά δεν είναι οικονομικά, είναι κίνητρα αν θέλεις αναγνώρισης αυτού που κάνεις δηλαδή θα σου πω ένα παράδειγμα αν εγώ σε τιμήσω αύριο μεθαύριο σαν δήμος σαν πολιτεία ότι πρόσφερες, ότι πραγματικά έπαιξες σημαντικό ρόλο στο να σβηστεί μια πυρκαγιά και τέτοια, είναι σημαντικό για σένα που είσαι εθελοντής, δηλαδή δεν περιμένεις κάποια οικονομική τέτοια, δεν το κάνεις γι' αυτό, το κάνεις επειδή ακριβώς το αισθάνεσαι έτσι; αλλά πρέπει εγώ αυτό που λέω πολλές φορές χρειάζεται όραμα, χρειάζεται σχέδιο, όταν υπάρχουν αυτά τα δύο και σίγουρα η πολιτεία θα πρέπει να ενισχύσει οικονομικά τις ομάδες αυτές έτσι; δηλαδή εμένα πρέπει να μου δώσεις ας πούμε ειδικά στις ομάδες πυρόσβεσης δεν ξέρω θα το ξέρεις εδώ είναι ο Θεοδοσόπουλος ο Στέλλιος κι έχει κάνει μια ομάδα, χρόνια την έχει την ομάδα αυτήν αλλά κι αυτός κατάλαβα ότι μόνος του πολεμάει, δεν υπάρχουν ας πούμε έτσι που θα έπρεπε να υπάρχουν κίνητρα, δεν υπάρχει κάποια βοήθεια, κάποιου είδους στήριξη στις ομάδες αυτές ώστε να ανταπεξέλθουν στο έργο που αναλαμβάνουν. Και εδώ να πω και μια λέξη κλειδί... Δηλαδή Θεωρή ζούμε σε μια εποχή όπου πρέπει να υπάρχουν συνέργειες και συμπράξεις – δεν ξέρω αν αυτό που θα πω κολλάει κάπου – Δεν ξέρω αν έχεις ακούσει για τον ΣΠΑΥ. Λοιπόν, θα σου δώσω μια πληροφορία που μπορεί να την ξέρεις, μπορεί και όχι. Κράτησέ την στο μυαλό σου και ψάξτην. Η Γλυφάδα ήταν στον Σύλλογο Προστασίας Ανάπτυξης Υμηττού που είναι ένας μεγάλος δήμος. Φαντάζομαι θα το ξέρει ο Γιάννης, η Γλυφάδα έφυγε από τον ΣΠΑΥ. Γιατί έφυγε;! Έφυγε γιατί πήγαιναν να γίνω εγώ πρόεδρος, ήθελες κι εσύ να γίνεις πρόεδρος, ήθελε και ο άλλος, έμπαινε και το οικονομικό ότι πληρώναν κάποια συνδρομή σαν δήμοι στον ΣΠΑΥ και κάπου βγήκαν – ξέρεις – κάτι ανταγωνιστικά... Άρα λοιπόν για να προστατεύσουμε τον Υμηττό, για να εμπνεύσουμε τους εθελοντές πρέπει να υπάρχει μια... συντροφικότητα ή πες το με όποια άλλη λέξη θέλεις, δεν μου έρχεται τώρα, εεε... να αισθανόμαστε ότι είμαστε ομάδα, ότι υπάρχει ένα σχέδιο, ότι υπάρχει ένα όραμα να φυτέψουμε τον Υμηττό, έτσι να γίνει ο Υμηττός δάσος... Αυτό νομίζω είναι το πιο σημαντικό.

- Κατάλαβα, ωραία, αυτό ήτανε, ευχαριστώ πολύ.

- Να σαι καλά αν θέλεις να... είναι πολύ σημαντικό σ' αυτά τα πράγματα γιατί γίνονται πολλές φορές πυροτεχνήματα. Τι εννοώ, τουφεκίες στον αέρα, δηλαδή: εεε... πάω εγώ κάνω έναν καθαρισμό... σπασμωδικά πράγματα. Πρέπει αυτά τα πράγματα να γίνονται οργανωμένα και δεν πρέπει να με θυμάσαι μόνο το καλοκαίρι. Πρέπει δηλαδή από τώρα να οργανώνονται οι ομάδες αυτές, να κάνουνε όλα αυτά που είπαμε: ενημέρωση του κόσμου... πως εγώ θα διευρύνω τις ομάδες αυτές; Εγώ δηλαδή θα ήθελα... Δεν με έχει πιάσει κανείς, ξέρουν ότι ασχολούμαι χρόνια ας πούμε. Είναι εδώ ο Κιούσης ας πούμε – αν σου λέει κάτι το όνομα – αυτός είναι δημοτικός σύμβουλος στην Βούλα... Τέλος πάντων, πώς να σου πω, δεν με έχει πιάσει κανείς εδώ και χρόνια να μου πει έλα δω τι κάνεις. Μήπως ας πούμε να μου βάλεις το κομμάτι της ενημέρωσης στα σχολεία και το ένα και το άλλο... Υπάρχουν στον δήμο εδώ παιδιά, τα ξέρω τα παιδιά πάρα πολύ καλά, να κάνουμε αυτό στα πλαίσια του «μαθαίνω για τα δάση», να μπορούμε στα σχολεία, να δουλέψουμε με τα παιδιά, να δημιουργήσουμε τους εθελοντές, τους αυριανούς, τους πυροσβέστες, τους ανθρώπους που θα πάρουν τις αποφάσεις, έτσι δεν είναι;! Είναι σημαντικό αυτό!

-Κατάλαβα

-Αυτά

-Όταν σκέφτεστε τον όρο κοινωνία των πολιτών τι σας έρχεται στο μυαλό;

-Μια κοινωνία όπου οι πολίτες είναι συμμετοχικοί , ενδιαφέρονται, προσφέρουν και δεν τα περιμένουν όλα από το κράτος και προσφέρουν κι αυτοί και έχουν ένα ενδιαφέρον για τα πολιτικά δρώμενα ως επί το πλείστον.

-Ποια είναι η άποψή σας για την ενεργή συμμετοχή των πολιτών μέσω των εθελοντικών οργανώσεων;

-Ως εθελόντρια κι εγώ χρόνια σε οργανώσεις τοπικές, πιστεύω ότι προσφέρουμε πάρα πολλά, είναι πολύ σημαντική, ειδικά στην πόλη μας στη Γλυφάδα έχουμε εθελοντικές οργανώσεις για πυροπροστασία, πυρασφάλεια, για την δασοπροστασία και συνέχεια δημιουργούμε εθελοντικές ομάδες για το κοινωνικό παντοπωλείο, για ασθενείς ομάδες της πόλης μας κι έτσι θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό γιατί έτσι μπορούμε αθόρυβα, ανώνυμα να βοηθάμε τους πολίτες της πόλης μας τους συμπολίτες μας χωρίς να δημιουργείται προς τα έξω μεγάλη φήμη σ' αυτά που γίνονται και οι άνθρωποι να μπορούν αθόρυβα κι ανώνυμα να εξυπηρετούνται και να βοηθούνται.

-Το βάζετε να φανταστώ με τα τωρινά δεδομένα μ' αυτά που βλέπουμε τώρα περί εθελοντικών οργανώσεων ΜΚΟ κι όλα αυτά που γίνονται τώρα αυτήν την περίοδο.

-Ναι, ναι, τοπικά εγώ το τοποθετώ βέβαια.

-Ναι, εννοείται πάντα παίζει και το τοπικό. Και πιστεύετε ότι ο εθελοντισμός μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη των στόχων και των σκοπών της Δημόσιας Διοίκησης και στην περίπτωση μας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης

-Πάρα πολύ. Ήδη το είδαμε με τα χιόνια εδώ στην πόλη μας, το Γενάρη μήνα, ότι αν τα περιμέναμε όλα από τον δήμο δε θα μπορούσαμε να εξυπηρετηθούμε τόσο άμεσα. Δηλαδή ο κάθε πολίτης θα πρέπει να υπάρχουν ομάδες να βγουν στους δρόμους με τα φτυάρια τους, με το ζεστό νερό, το αλάτι το οποίο θα προμηθευτούν από τους δήμους και να βοηθήσουν στην περιοχή τους, στη γειτονιά τους, να βοηθήσουν έναν συνάνθρωπο που δεν μπορεί, που είναι ανήμπορος να ανοίξει την πόρτα του να την αποφράξει από χόρτα, από χιόνια από σιδήποτε. Το θεωρώ πάρα πάρα πολύ σημαντικό το κομμάτι του εθελοντισμού στην περίπτωση της κλιματικής κρίσης γιατί βλέπουμε φαινόμενα τα οποία δεν τα είχαμε παλιότερα στη χώρα μας, νέα φαινόμενα τα οποία ο εθελοντισμός μπορεί πάρα πολύ να βοηθήσει.

-Άρα πάμε ο πολίτης να βοηθήσει στην ουσία τον κρατικό μηχανισμό.

-Βεβαίως.

-Εκεί που ο κρατικός μηχανισμός δεν μπορεί έρχεται ο πολίτης

-Όχι μόνο δεν μπορεί, και να γίνει και πιο γρήγορα. Μπορεί να μπορεί ο κρατικός μηχανισμός αλλά συνήθως αργοπορεί. Εγώ προσωπικά θεωρώ ότι με την προσφορά του πολίτη, του εθελοντή, του ενεργού πολίτη θα έλεγα βασικά, μπορούν όλα να γίνουν πιο γρήγορα και πιο σωστά. Και να βοηθάει ο ένας τον άλλον γιατί για μένα κοινωνία πολιτών σημαίνει αυτό κατά βάση. Ο ένας να βοηθάει τον άλλον με τις δυνάμεις που ο καθένας

έχει. Εσύ μπορείς να μου σκάψεις, εγώ μπορώ να σου γράψω. Εντάξει; Όλοι δεν μπορούμε όλα. Κι αν αναλογιστούμε από τις πρώτες κοινωνίες η ανταλλαγή προϊόντων γινότανε στις πρώτες πρώτες κοινωνίες. Λοιπόν αυτό προσπαθούμε να κάνουμε και τώρα μ' αυτόν τον τρόπο, τον εθελοντισμό και την κοινωνία των πολιτών. Να νοιάζεται ο πολίτης ο ένας για τον άλλον.

-Ποια είναι η άποψή σας για τη λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων στη χώρα, λειτουργούν σωστά, λειτουργούν λάθος, υπάρχουν παραλήψεις, κενά;

-Σαφώς υπάρχουν παραλήψεις, δε θα έλεγα ότι λειτουργούν σωστά 100% , είναι μία βέβαια πολύ καλή προσπάθεια οι εθελοντικές οργανώσεις και ως προς την κοινωνική προσφορά και στη φιλανθρωπία, κάποιες εξ αυτών έχουν καλές δομές καλή οργάνωση και λειτουργούν καλά. Πολλές εξ αυτών όμως είναι πολύ πολύ πολύ ερασιτεχνικές θα έλεγα και μερικές έχουν και ασαφή πλαίσια σαν εθελοντικές οργανώσεις. Εγώ σαν πολίτης θα ήθελα όλες αυτές οι εθελοντικές οργανώσεις να είναι κάτω από την εποπτεία του κράτους. Και να είναι ...να διασφαλίζεται και ο εθελοντής που κάνει την προσφορά του και το κράτος και η πολιτεία και ο κάθε ένας που δέχεται και την προσφορά αυτής της οργάνωσης. Δε θα ήθελα ο κάθε ένας να κάνει μία εθελοντική οργάνωση και να μπαίνει σε σπίτι του καθενός. Πρέπει να υπάρχει έλεγχος από το κράτος.

-Από αυτά που έχετε δει μέχρι τώρα σε ποιο στοιχείο θα εστιάζατε ότι δεν λειτουργεί αποτελεσματικά ο εθελοντισμός στη χώρα; Δηλαδή εσείς πού εστιάζετε ότι δεν το πάμε καλά οπότε πρέπει να το διορθώσουμε κιόλας κάπως;

-Νομίζω ότι η απάντησή μου θα... επαναλάβω και την προηγούμενη απάντηση ...

-Άρα να μπαίνει στο κράτος

-Ναι να έχει ένα πλαίσιο το κράτος, έναν ρόλο και μια εποπτεία, να μην υπάρχει άναρχη κατάσταση στις εθελοντικές οργανώσεις.

-Οπότε τώρα εδώ με το μητρώο του εθελοντισμού που ανοίγει πλέον για την Πολιτική Προστασία εσείς ποια οφέλη βλέπετε να έρχονται;

-Συμφωνώ απόλυτα , με βρίσκει σύμφωνη το μητρώο εθελοντικών οργανώσεων αλλά είναι αυτό που είπα προηγουμένως ότι πρέπει να είναι κάτω από την προστασία του κράτους, της πολιτικής προστασίας , πιστεύω ότι τα άτομα τα οποία θα θέλουν να προσφέρουν να είναι εθελοντές θα είναι καταγεγραμμένα , θα ξέρουμε ποιοι είναι αυτοί, τι σκοπούς έχουνε, ποια διαδρομή έχουνε στην κοινωνία και πιστεύω ότι θα είναι πιο εξασφαλισμένοι και αυτοί που παρέχουν και αυτοί που δέχονται την παροχή των υπηρεσιών.

-Είστε ευχαριστημένη από τη συμμετοχή των πολιτών στις υπάρχουσες εθελοντικές οργανώσεις ή στη δημιουργία νέων εθελοντικών οργανώσεων; Ή πιστεύετε ότι είμαστε πίσω και σ' αυτό το κομμάτι της συμμετοχής;

-Δεν είμαι 100% ευχαριστημένη. Νομίζω ότι είμαστε σχετικά στην αρχή στις εθελοντικές οργανώσεις, δεν έχει γίνει τόσο, δεν έχει διαδοθεί τόσο πολύ ώστε ο πολίτης να έχει

πραγματική συνείδηση του εθελοντισμού. Πιστεύω ότι οι πιο πολλοί παίρνουν μέρος ως εθελοντές αποσκοπώντας κάπου.

-Περιμένουν δηλαδή το όφελος απ' αυτό.

-Περιμένουν το όφελος. Ξέρω 'γω πήγανε στους Ολυμπιακούς αγώνες ως εθελοντές γιατί περιμένανε να διοριστούν ή να προσληφθούν σε κάποια εταιρεία, στο Δημόσιο, οπουδήποτε. Δεν είναι κακό το κίνητρο απ' την άλλη έτσι; Και θα έπρεπε για μένα οι νέοι άνθρωποι που ασχολούνται με τον εθελοντισμό, να μπαίνει στο βιογραφικό τους.

-Να υπάρχει δηλαδή κάποιος τρόπος να πιστοποιείται ότι αυτός ο άνθρωπος είναι εθελοντής, έχει προσφέρει ή προσφέρει.

-Βεβαίως. Είναι καλό στη σημερινή εποχή να αναγνωρίζεται και ο εθελοντισμός ο οποίος γίνεται γιατί θέλει ο άλλος να προσφέρει αλλά να μην αγνοείται και η προσφορά τους.

-Άρα με βάση αυτό που είπατε τώρα μας λείπει εμάς η εκπαίδευση, μας λείπει η ενημέρωση, τι είναι αυτό που λείπει και δεν τα πάμε καλά;

-Σωστά. Πολύ σωστά. Θα πρότεινα μέσα στα σχολεία να μπει ο εθελοντισμός και στα παιδιά εκτός από τους συλλόγους γονέων που δίνουν το παράδειγμα των εθελοντών, γιατί στην ουσία είναι εθελοντές που αφιερώνουν πάρα πολύ από τον χρόνο τους, αλλά ταυτόχρονα να έχουν μια ενεργή συμμετοχή και τα παιδιά στον εθελοντισμό με δράσεις που δεν υπάρχουν αυτή τη στιγμή εθελοντικές δράσεις στα σχολεία μας και οι δάσκαλοι θα πρέπει πάνω εκεί να δουλέψουν και να τους δοθούν και κατευθύνσεις πώς θα εκπαιδεύσουν τους μαθητές προς τον εθελοντισμό.

-Εσείς ως ενεργή στο κομμάτι του εθελοντισμού τι εστιάζετε για το μέλλον ποια σχέδια έχετε για τον εθελοντισμό στην περιοχή σας;

-Ο Δήμος μας πιστεύει πάρα πολύ στον εθελοντισμό, ήδη υπάρχουν ομάδες όπως σας είπα και δασοπροστασίας και πυροπροστασίας και πολιτικής προστασίας και καιρικών μεταβολών, έχουμε την πολιτική προστασία που έχει μόνιμους υπαλλήλους αλλά έχει και εθελοντές. Όπως και το καλοκαίρι που κάνουμε τα διάφορα φεστιβάλ και ο κόσμος προσφέρει φιλανθρωπικά για το κοινωνικό παντοπωλείο, έχουμε και εθελοντές. Προσπαθούμε δηλαδή να εντάξουμε τον εθελοντισμό μέσα στα προγράμματα του Δήμου μας. Και είμαστε πάρα πολύ ευχαριστημένοι απ' αυτό γιατί έχουμε μεγάλη ανταπόκριση από εθελοντές Γλυφαδιώτες και ιδιαίτερα ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας που βρίσκονται σε σύνταξη που δεν έχουν βιοποριστική ανάγκη αλλά έχουν ανάγκη προσφοράς και δραστηριοποίησης στον Δήμο τους, στην περιοχή τους.

-Πολύ ωραία. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ

-Καλημέρα σας κύριε αντιδήμαρχε. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν, πείτε μου εσείς τι πιστεύετε ότι είναι η κοινωνία των πολιτών σύμφωνα μ' αυτά που έχετε ακούσει, που βλέπετε τώρα που ασχολείστε με τον εθελοντισμό;

-Η κοινωνία των πολιτών ως γενικός όρος είναι μία μορφή κοινωνικής δράσης. Κοινωνικής δράσης πολιτών μέσα σε ένα σύνολο ανθρώπων που δεν διοικούνται από το κράτος, δεν διοικούνται από τον Δήμο, δεν έχουν διοικητική σχέση με κανέναν, αλλά οργανωτικά υπηρετούν κάποιο στόχο, κάποιο σκοπό. Αυτό λοιπόν ως κοινωνία των πολιτών έρχεται να δέσει κάποια στιγμή με τη συμμετοχή αυτών των πολιτών, αυτών των ομάδων σε εθελοντική βάση είτε σε ομάδες είτε σε ατομικά για την επίτευξη κάποιου σκοπού συγκεκριμένου.

-Και ποια είναι η άποψή σας για τη δράση τους;

-Για τη συμμετοχή αυτών των πολιτών μέσω των εθελοντικών οργανώσεων

-Σωστά.

-Η συμμετοχή αυτών των πολιτών μέσα στις εθελοντικές οργανώσεις και εν προκειμένω τις εθελοντικές οργανώσεις που έχουν να κάνουν με την πολιτική προστασία αλλά και ευρύτερα, είναι εξαιρετικά σημαντική, την παρακολουθούμε κάθε χρόνο μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επικοινωνίας, τη χρησιμότητα είτε αυτό γίνεται με δασικές πυρκαγιές, είτε γίνεται σε σεισμούς, είτε γίνεται σε περιπτώσεις αστικών καταστροφών. Κατά έναν τρόπο, η συμμετοχή τους είναι πολύτιμη, το κράτος έχει προσπαθήσει αυτήν την ώρα που μιλάμε να φτιάξει και μια πιο σωστή οργανωτικά δομή μέσα από ένα κολέγιο το οποίο οργανώνεται τώρα – μάλλον μέσα στο 23 – το οποίο θα έχει να κάνει με την εκπαίδευση των εθελοντών σε κομμάτια της πολιτικής προστασίας ούτως ώστε να είναι πιστοποιημένοι σε όλα αυτά και να μην να είναι σε εθελοντική βάση αλλά να έχουν και πιστοποίηση, η οποία θα εξασφαλίσει καλύτερες συνθήκες σε ό,τι αφορά την ασφάλειά τους αλλά και την αποτελεσματικότητα σε ό,τι πάνε αυτοί να κάνουνε. Αυτή η Ακαδημία λοιπόν στήθηκε τώρα από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και σιγά σιγά θα ξεκινήσουν οι εκπαιδύσεις σε τοπικό επίπεδο. Έτσι κι αλλιώς οι Δήμοι και η Περιφέρεια έχει εθελοντικές ομάδες τις οποίες τις εκπαιδεύει σε θέματα πρώτων βοηθειών, σε θέματα ΚΑΡΠΑ, σε θέματα αντιμετώπισης καταστροφών, σε θέματα πυροσβέσεων, απεγκλωβίσεων, πλημμυρικών φαινομένων κτλ.

-Και πώς πιστεύετε αυτοί οι εθελοντές μπορούν να βοηθήσουν και εσάς στην τοπική αυτοδιοίκηση αλλά και το Υπουργείο σαν φορέα της κεντρικής κυβέρνησης στην επίτευξη των στόχων τους;

-Επειδή τα φαινόμενα συνήθως αυτά που αφορούν την πολιτική προστασία έχουνε μία δυναμική ως καταστροφικά φαινόμενα συνήθως, εκεί λοιπόν είναι βέβαιο ότι δεν αρκούν οι δομές οι κρατικές αλλά χρειάζεται να υπάρχει μεγαλύτερο εύρος ανθρώπων για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν μια καταστροφή και να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν επικουρικά πάντα, δηλαδή δεν υπερβαίνουν τον κρατικό

μηχανισμό αλλά επικουρούν και είναι απαραίτητη η προσπάθειά τους διότι σε καταστροφές είναι αλήθεια ότι δεν αρκούν, δεν αρκεί ο κρατικός μηχανισμός, έτσι κι αλλιώς, Το έχουμε βιώσει σε διάφορες καταστροφές που γίνονται, Τώρα σε καθημερινή βάση αυτές οι ομάδες μπορούν να λειτουργήσουν κατά την καθημερινή περίοδο κάνοντας τη δουλειά που δεν την κάνει η πυροσβεστική, καλώς δεν την κάνει γιατί ασχολείται με άλλα θέματα, μπορεί να κάνει μία επίβλεψη ας πούμε σε έναν χώρο δασικό, να κάνει μία επικοινωνία με το κεντρικό κράτος, να κάνει μία επικοινωνία με τους Δήμους κτλ και να ενημερώνει και όταν χρειαστεί επιχειρησιακά να επικουρεί τον κρατικό μηχανισμό.

-Από αυτά που έχετε δει μέχρι τώρα ποια είναι η άποψή σας για τη δράση των εθελοντικών οργανώσεων;

-Σε ότι αφορά τον Δήμο μας εμείς επειδή είναι νεοσύστατες οι εθελοντικές ομάδες πολιτικής προστασίας έχουμε δει την αγάπη, την όρεξη, την προσπάθεια που κάνουν αυτοί οι άνθρωποι προκειμένου να ενημερωθούν, να εκπαιδευτούν και να μπορέσουν να αποδώσουν μέσα στο κοινωνικό γίγνεσθαι όταν υπάρξει μια καταστροφή. Σ' ό,τι αφορά όμως ευρύτερα και από όμορους Δήμους οι οποίοι έχουν και δασικές εκτάσεις ή οτιδήποτε άλλο, είναι καθοριστική η συμβολή των εθελοντικών οργανώσεων και των εθελοντικών ομάδων. Θα μπορούσαμε να πούμε και στις τελευταίες ας πούμε πυρκαγιές που έγιναν στην περιοχή της Γλυφάδας και της Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης, εκεί επειδή έτυχε να βρίσκομαι στον χώρο με μερικούς, πολύ λίγους αυτή τη φορά εθελοντές μας και μηχανοκίνητο εξοπλισμό, ήταν καθοριστική η συμβολή των ομάδων αυτών σ' αυτές τις καταστροφές και βέβαια το παρακολουθήσαμε κι όταν είχε γίνει προ διετίας, προ ενός έτους μάλλον ο χιονιάς και εκεί ακόμα οι άνθρωποι αυτοί προσπάθησαν να προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο είτε βοηθώντας ανθρώπους οι οποίοι ήταν εξαρτώμενοι από αιμοκάθαρσεις δηλαδή άνθρωποι οι οποίοι έπρεπε να μεταφερθούν καθημερινά σχεδόν στο νοσοκομείο ή κάθε δεύτερη μέρα για αιμοκάθαρση, είτε για εγκύους οι οποίες έπρεπε να πάνε στο νοσοκομείο, είτε για ανήμπορους γέροντες να τους πάνε φαγητό κτλ κτλ. Αυτοί όλοι προσπάθησαν και έδωσαν τον καλύτερό τους εαυτό και βοήθησαν την κοινωνία πρωτίστως και την τοπική αυτοδιοίκηση δευτερευόντως.

-Και τι πιστεύετε ότι μέχρι τώρα δεν λειτουργεί ή δεν έχει λειτουργήσει σωστά στο κομμάτι του εθελοντισμού ή τουλάχιστον θέλει περισσότερη κάλυψη με βάση τη νομοθεσία ώστε ο εθελοντής να μπορεί να ασχοληθεί μ' αυτό το κομμάτι και να έρθει κοντά στον εθελοντισμό;

-Αυτό το οποίο βασάνιζε και αυτό είπα και πριν από λίγο, αυτό το οποίο βασάνιζε και εμάς και τους εθελοντές ήταν η εκπαίδευση σε μία βάση η οποία θα ήταν θεσμική ώστε να μπορούν αυτοί οι άνθρωποι να έχουν κάποιες δυνατότητες οι οποίες να υπογράφονται από το κράτος ώστε να μην κινδυνεύουν στο τέλος της ημέρας να βρουν το μελά τους για κάποια ενέργεια την οποία έκαναν είτε σε θέματα πρώτων βοηθειών είτε σε θέματα πυρόσβεσης. Αυτό φαίνεται να λύνεται, θα πάρει τον χρόνο του γιατί αυτή η Ακαδημία η οποία συστάθηκε για εκπαίδευση εθελοντών έχει

κάποια δυναμική κάποιων ατόμων ανά δίμηνο ή ανά τρίμηνο κι αυτό θα πάρει το χρόνο του για να υλοποιηθεί. Ο μηχανολογικός εξοπλισμός επίσης που τους παρέχουμε ακόμα δεν είναι αυτός που θα θέλαμε όπως επίσης και τα μέσα ατομικής προστασίας και αυτά ας πούμε θα πρέπει το κράτος να φροντίσει να επιχορηγήσει τους Δήμους με ποσά τα οποία να είναι αφιερωμένα στον εθελοντισμό προκειμένου να μπορέσουμε να έχουμε καλύτερο εξοπλισμό και γι' αυτούς τους ανθρώπους. Ατομικά δηλαδή μέσα προστασίας, γάντια, φακούς κτλ τα οποία από το υστέρημα του κάθε Δήμος προσπαθεί να καλύψει.

-Τώρα με το μητρώο που έχει δημιουργηθεί ποιο βλέπετε να είναι το όφελος που έρχεται;

-Το μητρώο εθελοντών ανά Δήμο αλλά και ευρύτερα ανά περιφέρεια;

-Υπάρχει και διαχωρισμός, περιφερειακές, εθνικές οργανώσεις και πάει λέγοντας.

-Υπάρχει ένα μητρώο λοιπόν εθελοντών το οποίο είναι αρκετά ευρύ. Μέσα σ' αυτό το μητρώο προσπαθούμε κι εμείς να ενταχθούμε. Ωστόσο θα πρέπει να γίνει ξεκάθαρο ποιοι δραστηριοποιούνται και πού διότι μέσα σ' αυτό το μητρώο υπάρχουν οργανώσεις οι οποίες έχουν έδρα ας πούμε παράδειγμα τον Άλιμο, υπάρχει μία τέτοια πολύ δυνατή οργάνωση εθελοντών η οποία έχει έδρα τον Άλιμο και όμως δραστηριοποιείται και στην περιφέρεια και λοιπόν θα πρέπει να ξεκαθαρίσει εντελώς το τοπίο ώστε να ξέρουμε εκ των προτέρων σε κάθε φυσική καταστροφή εάν οι συγκεκριμένες οργανώσεις και ποιες θα δραστηριοποιηθούν στην πόλη ή θα δραστηριοποιηθούν ευρύτερα. Το μητρώο λοιπόν έχει κατά την άποψή μου αυτή τη χρησιμότητα αυτή τη στιγμή, να είναι εντελώς ξεκάθαρο το τοπίο δράσης. Και βέβαια να ξέρουμε ποιες απ' αυτές τις εθελοντικές οργανώσεις έχει εκείνα εκεί τα χαρακτηριστικά ή τις πιστοποιήσεις που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμοι. Γιατί εάν δεν έχει τις πιστοποιήσεις και τα χαρακτηριστικά και απλά έχει έναν τίτλο, αυτό θα εξασφαλίσει το μητρώο θεσμικά, τότε ενδεχομένως να κάνουμε και κακό.

-Εδώ στην περιοχή μας εσείς πιστεύετε ότι η συμμετοχή στη νεοσύστατη ομάδα είναι ικανοποιητική για εσάς, τι πιστεύετε θα μπορούσατε να κάνετε καλύτερο ώστε να ρθει πιο πολύς κόσμος, αν δεν είστε ευχαριστημένος;

-Εμείς για τη συγκεκριμένη περιοχή και για τον χρόνο που έχουμε δώσει στο να στηθεί μία εθελοντική ομάδα, είμαστε αρκετά ευχαριστημένοι. Βεβαίως εχθρός του καλού είναι το καλύτερο, βρισκόμαστε σε μία φάση που οργανωτικά τουλάχιστον το έχουμε δουλέψει αρκετά, αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι βρίσκονται στην εθελοντική ομάδα, 80 περίπου, έχουμε καταφέρει και τους έχουμε βάλει σε κάποιες υποομάδες ούτως ώστε να υπάρχει καλύτερη επικοινωνία, καλύτερος τρόπος εκπαίδευσης, να υπάρχει μία ακόμα και φιλική σχέση μεταξύ των υποομάδων, όπου είναι πολύ σημαντικό για να μπορέσουμε να δραστηριοποιηθούμε αργότερα όταν υπάρξει επιχειρησιακή ανάγκη. Τώρα σε ό,τι αφορά το αν θα μπορούσαν αυτοί οι άνθρωποι να είναι διπλάσιοι ή τριπλάσιοι, αυτό έχει να κάνει και με τη δομή γενικότερα της κοινωνίας μας, έτσι κι αλλιώς ο κόσμος είναι πιο κλεισμένος πια στο δικό του

καβούκι, πιο περιορισμένα είναι τα πράγματα που έχουν να κάνουν με την εξωστρέφεια, δυστυχώς μπαίνει ένα θέμα εδώ εσωστρέφειας της κοινωνίας τα τελευταία χρόνια

-Μόνο και μόνο με όσα γίνονται τώρα τελευταία έτσι;

-Ναι

-Με ΜΚΟ και τα σχετικά

-Συνεπώς υπάρχει ένα κράτημα της κοινωνίας σε ό,τι αφορά όλο αυτό. Εμείς τοπικά είμαστε ευχαριστημένοι. Προσπαθούμε όμως συνεχώς να διευρύνουμε αυτόν τον κύκλο.

-Τα μελλοντικά σας σχέδια σ' αυτό το κομμάτι;

-Τα μελλοντικά σχέδια σε ό,τι αφορά τις εθελοντικές ομάδες και σε ό,τι αφορά την πολιτική προστασία στον Άλιμο είναι θα σας έλεγα, βραχυπρόθεσμα προσδοκούμε άμεσα εντός των επομένων ενός μηνός δύο το πολύ να έχουμε έναν μηχανολογικό εξοπλισμό - επειδή είναι σε μία τελική φάση απόκτησης - ο οποίος θα είναι θα περιέχει ένα αυτοκίνητο καινούριο, θα περιέχει αυτόματους αλατοδιανομείς, θα περιέχει μαχαίρια τα οποία να είναι διαστάσεων που να μπορούν να μπαίνουν σε μικρά στενά και να καθαρίζουν τους δρόμους, ήδη έχουμε κάνει κάποια κίνηση με τις υδροφόρες του Δήμου ώστε να μπουν ειδικά κανονάκια για την καλοκαιρινή περίοδο ούτως ώστε να προλάβουμε να κάνουμε μία πρώτη επέμβαση σε μία χαμηλή πυρκαγιά σε βλάστηση ή σε κάποιο αυτοκίνητο, έχουμε καταφέρει να έχουμε έναν χώρο ιδιωτικό σαν πολιτική προστασία το τελευταίο δίμηνο, μία αίθουσα στην ουσία διδασκαλίας η οποία μας δίνει ήδη τη δυνατότητα να κάνουμε μικρά σεμινάρια και να μπορούμε να έχουμε έναν χώρο συνάντησης. Και μελλοντικά θα θέλαμε όπως είπα και προηγουμένως να υπάρχει η κρατική συνδρομή σε ό,τι αφορά τον εθελοντισμό και όχι γενικότερα την πολιτική προστασία, δηλαδή να υπάρχουν κονδύλια τα οποία να απευθύνονται στους εθελοντές για συγκεκριμένους σκοπούς, μέσα ατομικής προστασίας επαναλαμβάνω, διατροφή και όλα αυτά τα πράγματα και βεβαίως θα θέλαμε να έχουμε τη δυνατότητα να έχουμε και μηχανολογικό εξοπλισμό δηλαδή παράδειγμα ασυρμάτους, κέντρο το οποίο να είναι ένα μικρό μίνι τηλεφωνικό κέντρο, είναι και όνειρά μας αυτά ένα μίνι τηλεφωνικό κέντρο μαζί με ένα σύστημα επικοινωνιών για τοπική χρήση δηλαδή στα όρια του Δήμου μας ούτως ώστε να μπορούμε σε περιπτώσεις καταστροφών που δε θα υπάρχει δυνατότητα τηλεφωνικών επικοινωνιών ή άλλων επικοινωνιών γενικότερα να μπορούμε με ασύρματη επικοινωνία να έχουμε καλή επαφή με τις ομάδες μας.

-Ευχαριστώ πολύ.

Κατάλογος εικόνων

Εικόνα 1: Οργανόγραμμα Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας Π.Δ. 151.....	σελ.20
Εικόνα 2: Λειτουργία Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	σελ.23
Εικόνα 3: Project PRINCE.....	σελ.24
Εικόνα 4: Project BALANCE.....	σελ.25